Шамара Кржемінська

Mill Bim

3EMNA - PIAHA HEHBKA

Бережіть Державу

Ось на небі чорні хмари, Що на нас чекає? Не лякайтесь, люди, марно, Бо вже сонце сяє.

> Сонце землю обігріло, Буде все радіти Та багато ще ϵ діла, Щоб життя змінити.

Тож не їдьте з України Долі здобувати. Має дбати за людину Україна – мати.

Важкі тії заробітки У чужій країні. Вдосталь справи, любі дітки, В нашій Україні.

Земля наша – українська Щира і багата, Народ мужній, богатирський, Славний і завзятий.

Треба тільки об'єднатись Під Прапором Слави І у праці згуртуватись Для міці Держави.

Хай закони захищають Народ, Батьківщину, Хай їх люди поважають, Як свою родину.

Тож вирішуймо, ладнаймо Невідкладні справи, За людину добре дбаймо, За свою Державу.

Україні вільній

Земля радіє навкруги, Що скинула покрів зимовий, Та й скинула вже кайдани, Щоб жити в щасті та в любові.

Піклуйся, Земле, за дітей своїх — Народ великий, славний, сильний, Що визволив тебе із пут важких, Ти стала незалежна, вільна.

Шануйся і будуй нове життя, Матусю рідна Україно, Веди вперед у світле майбуття Народ могутній і єдиний.

Моя Земля

Весна

Які чудові весняні поля, лани Моєї рідної вкраїнської землі, Що, вивільнивши од сну зими Усім життя дарують і скарби свої.

Ласкаво пестить землю вітер весняний, Дощі приносить теплі, лагідні, рясні. Вони вмивають всю природу навкруги, Дають їй сили розвиватись і рости.

Її вітають у дзвінких піснях пташки, Що прибули напровесні з чужих країв, Відкривши щирі їм обійми, залюбки Ті пісні слухають степи, лани, гаї.

Вгорі ясніє неба голубінь, Довкола все цвіте, радіє і ряхтить. Душа підноситься та лине в височінь -Таку безмежну й сонячну блакить.

Біжу по прохолодній віранішній росі, Позад лишаючи чіткі свої сліди, Впіймати хочу перші промені ясні І спити чистої джерельної води.

Хай стрічний вітер освіжить мені обличчя, Нехай несе мене на крилах: юних літ, Бо так приваблює до себе, манить, кличе Отой новий, незнаний і прекрасний світ.

Я прагну дивні таємниці розгадать Збороти бурі, лихо та нещастя, І труднощі, і перешкоди подолать, Щоб заробити вищу нагороду - щастя!

Літо

Як ваблять літні сонячні поля! Гасає там спекотний вітер вільний, Піснями сповнюються вся земля, Птахи підхоплюють пісні ті дивні.

Співає в полі пташка – перепілка, Мов колисає тихо «спать-пора», Збирає с квітів трудівниця – бджілка Солодкий сік й до сотів заклада.

Висо ко в небі жайворонки в'ються, Вони чарівні співаки й дзвінкі, Їх пісні розливаються і ллються, Дзвенять, мов кришталеві ручаї.

> Колись було, в далекому дитинстві, Збирала в житі синій дивосвіт, Вінки звивала райдужні, барвисті, Раділа, дивлячись на білий світ.

Зриваючи ромашки білі, білі, Вслухалася в мелодії землі, Які, мов ніжні дзвоники бриніли І шанували, славили її.

Тоді любити вчилася природу І зберігати цінності буття: І літній дощ, і день ясний, негоду, Щоб шанувати кожний день життя.

Земле моя, ти в серденьку єдина, Уклін тобі за радощі земні. Молюсь за тебе, рідна Україно, Тебе шаную, дякую тобі!

Співаю про рідне полісся

Лани, сади, зелені луки, Над вами віють вітри вільні. Такими маєте ви бути Лише на рідній Україні.

> Вони радіють і співають, Звучать відлунням стоголосся, Поліську землю величають, Де грає хвилями колосся.

Де прохолодні чисті роси, Мов перли чи то самоцвіти, Спадають лагідно на коси, На буйні трави, ніжні квіти.

> Я разом з ними теж співаю, Росою свіжою вмиваюсь, Повітря жадібно ковтаю, До них любов'ю вщент сповняюсь.

П

Я співаю про рідне Полісся, Спів далеко довкола рознісся, Я співаю про вас, земляки, Спів, як вітрику легіт легкий.

> Стоголосі, гучні ці співанки, Розмаїті, немов вишиванки, В них душа українська вселилась, Сумувала, було, веселилась.

Тим втішаюся, що полісянка, Тим пишаюся, що городнянка, Бо міцне мого краю коріння Проросло через всі покоління.

Навіки я повязана з вами І душею, і серцем, й думками. Ви - минуле моє невгамовне, Сьогодення, надіями повне.

Як би важко кому не прийшлося, Та з одної ми ниви колосся, Наша сила зростає в єднанні, Як життя, що цвіте лиш в коханні.

> Величаймо край рідний поліський, Прославляймо свій рід український, Щоб ніколи землі не цуратись, Щоб у мирі, добрі шануватись.

11.04 p.

Українська пісня

Ой пісне, весела і тиха, Ти – серденьку щирому втіха, Ти – мудрість народна і сила, Краса Україноньки, мила.

> А як українці співають! Усюди їх радо стрічають. «Реве та стогне Дніпр широкий…» Слова і музика – високі,

Вони, як гімн, звучать природі, Що народився у народі. В ній дума про волю козацьку І довгу дорогу чумацьку,

> Про славного М.Дорошенка, Що військо веде хорошенько. Вона розмаїта, барвиста, Жартлива, весела, врочиста,

А ще – і весільна, лірична, Прекрасна, духовна й класична. Вона про ключі журавлині І співи в садах солов'їні,

Про луки і чистії роси, Про очі дівочі, про коси. Оспівує подвиг народу, Здобувшого долі свободу. «Коли розлучаються двоє, За руки беруться вони…» Чом в пісні невтішно страждають, За щастя своє вболівають?

Бо в пісні живе почуття І людського відгук життя. Багата пісенна скарбниця І світла, мов чиста криниця,

> Глибока, в віках не вмируща, Як квітка ромашки, цілюща. Хай пісня шанується в світі І радісно квітне, як в цвіті,

Народ пославляє, Вкраїну — Матусинку рідну — єдину!

Вшануємо Слово

Прийми моє слово, Сердечну промову, Народе Вкраїни Мій брате єдиний.

Вшануємо Слово І рідную мову, Як матір любиму, Мою Україну.

У Слові та сила, Що всіх поріднила, Під прапором Слави Створила Державу. Хай слово до слова Єднаються в мові, Щоб слово лилося, Як зерна з колосся,

Щоб слово дитини У кожній родині З колиски самої Звучало у мові,

Мов чиста перлина. Щоб кожна людина Духовно зростала, Життя прикрашала.

Щоб Слово дзвеніло На всю Україну, Раділо, співало, Її прославляло.

> Нехай наше Слово І рідная мова Шануються в світі І нині, й навіки!

Гей, Земленько – Мати!

Гей, Земленько – Мати, Я буду співати, Тебе прославляти: Ранкові світанки І сонячні ранки, Цілющії роси, Багаті покоси, Прозору криницю, Джерельну водицю.

Гей, Земленько – Мати, Я буду писати, Тебе прославляти За грона калини, За клич журавлиний, За радощі волі, Якої доволі, Щоб долю здобуги, Щасливою бути.

Гей, Земленько – Мати, Я буду вітати, В піснях величати Тебе, що зродила, Плекала, зростила Синів богатирських – Орлів українських, Щоб сіять, орати, Тебе захищати.

Гей, Земленько – Мати, Навіки любима, Міцна, незборима. Гей, гей!

Рідна Городне, ти завжди зі мною

Мій рідний край, оспіваний віками, А в тому Краї рідне місто ϵ - Городня, що увінчана лісами, - Завжди у пам'яті живе.

Навкруг природа щира й неповторна. Вона мене і вчила й зберігала, Посіяла добро і силу непоборну, Взірцем чеснот для мене стала.

Я подумки лечу до тих ланів широких, Де жито і пшениця морем хвилювались, І з ніжним шепотом стеблин високих У душу мудрість і любов вливались.

Духмяні, соковиті трави, квіти П'янили запахом родючої землі. Ми - повоєнні підлітки і діти Щавель збирали в лузі навесні.

Ось нива голубого, наче небо, льону, Вся в пишному буянні диво-цвіту, Що додає в загальне розмаїття тону, Якогось особливо осяйного колориту.

Напровесні ліси, діброви і сади, Розбуджені пташиним співом, сон-травою, Розповідають шепотом зимові сни, Високо в небо ваблять за собою.

Вмиваючи в'юнкі зелені береги, Збираючи з джерел їх воду, силу, Чибриж проторує собі шляхи, Щоб влитися в Десну, прекрасну, милу. Переді мною постають картини Із самобутнього життя Городні. Вони, як невід'ємна частка України, Хвилюють, збуджують уяву і сьогодні.

Я часто бачила, як їдуть на базар Або на ярмарки, веселі, галасливі Селяни, везучи живий і неживий товар, Врочисті й вельми заклопотані, й щасливі.

> В вози запряжені воли рогаті, Повільні, вперті, трохи наче сонні, Їх поганяють хазяї, завзяті, На возі їдуть молодиці і дівки фасонні.

В гаптованих сорочках, у намисті, В рясних спідницях, чорних чобітках. На голову напнуті хусточки барвисті, Веселі бісики стрибають у очах.

Везуть на хурах вироби із глини гончарі. Усе виблискує, як райдугою вмите: Миски, горшки, макітри розписні... Бо в них душа горщечника натхненна влита.

Так їхали вози - за возом віз, Кричали гуси та вищали поросята. Багато хто і за плечима ніс Кошулі, торби, щоб хоч щось продати.

Городня - скрізь зелений і родючий сад, Де дозрівають груші, яблука і вишні. Заквітчаний бузковий палісад, Будинки, дерев'яні теплі і затишні.

Заставки в них різьблені й тамбури, Високі ганки, вікна чисті, світлі. Здебільш будинки з давньої пори, Їх мешканці гостинні і привітні.

Як ручаї, збігаються доріжки містом. Вони ведуть до праці трударів. Гудуть, перемовляючись, гудки басисті І кличуть до звитяжних рубежів.

Займаються над містом ранки чисті, Щоб дарувати людям радощі життя, Співають півні пісні голосисті Й бажають довести всі справи до пуття.

> Гармати в небо задивилися величні, То - дар царя Великого Петра. Вони нагадують події героїчні. Городне, свідком їх земля твоя була.

Вони до подвигу і слави закликають, Самі до них, як до історії, причетні. На труд, на відпочинок, творчість надихають, Завжди вшановані з любов'ю, честю.

Сплять вічним сном з минулої війни Солдати, зірки на могилах сяють. Нагадують, що треба землю берегти, Тим, хто на ній живуть, хто народитись мають.

Всім місто дороге для мене стало, Найкращі роки в ньому пролетіли. Воно мене ростило й гартувало. Зі мною радощі й тривоги розділило. Я вірних подруг, друзів пам'ятаю, Їх відданість, підтримку у важкі хвилини. Подяку їм від всього серця виражаю, Як сестрам і братам великої родини.

Та найдорожчий скарб землі моєї - люди, Я горда тим, що серед них зросла. Хай з ними завжди Милостивий буде, Добробут їм на щастя і на зиск зроста. 2000 р.

MIĂ CBIT

Дивосвіт

Весна дарує сон-траву, Від неба ніжно-голубу. На неї промінь сонця плюснув, Зігрів, поцілував пелюстки.

> Сміливо рветься з-під землі, Хоч сніг ще сковує її, Та силу їй дає любов, Щоб зацвітала знов і знов.

Красуне, квітко сон-трава, Ясненька панно лісова, Щось спільне поміж нами ϵ - Саме життя тво ϵ й мо ϵ .

Воно дароване мені, Як ніжній квітці весняній, Цим неповторним дивосвітом, Що зацвітає первоцвітом.

А дивосвіт - земля моя, Пишаюсь тим, радію я Яке ж то щастя в ньому жити, Ним дихати, його любити. 03.03 р.

Мій світ

Радіє у лузі ромашка, До сонечка щиро сміється; У небі виспівує пташка, Той спів. Наче музика ллється.

> Дзвенять фіолетові дзвони, Оздоблюють музику співу: Дарують гучні передзвони Дзвіночки пісенному диву.

Шовкова зелена травиця Ласкаво обличчя лоскоче. Мене колисає землиця І ніжно про щастя шепоче.

Я дихаю цим розмаїттям, Я слухаю музику днини, Милуюся неба блакиттю, Живу і насичуюсь ними.

Мій світе, прекрасний, єдиний — Земного багатства скарбниця, Наснага життєва людині, І чиста, цілюща криниця.

Бажаю без слів пишномовних — Нехай всього всесвіту діти Шануються в мирі з любов'ю, Як Бог повелів усім жити.

Тож будьмо і ми милостиві До світу природи живого. Щедроти його неможливі Без ставлення саме такого.

Ранкові роси

На землю теплі роси впали, У перли ніжні її вбрали. Цілющі роси трави вмили І квіти вдосталь напоїли.

Ой, роси, чисті роси ранку, Небес гінці, гінці світанку! Де музика звучить сопілки 3 вербової живої гілки.

Радію, що роса живильна, Як сила вічно молодильна, Народжує щасливі миті, Насичує людські скарбниці.

> Вона несе життя щоразу І вічності буття одразу, Святенність віри миротворну, Любов творіння животворну.

Горобина-захисниця

"Горобино, моя захиснице, Хочу я тобі низько вклониться, Покладаю на тебе надію, Щоб здійснити задуману мрію.

Тож звіряю тобі заповітну". Я відчула тремтіння привіту: - "Ти живи і твори, і шануйся, І кохай, і радій, і красуйся.

Задля цього я не пошкодую, Свою силу тобі подарую". Благодатна скотилась сльоза По щоці, наче чиста роса.

"Це тобі, захиснице, подяка, За добро і за щирість віддяка," - Відказала на те горобині, - "Я щаслива навіки віднині.

Хай сльоза до коріння доходить Та й з водицею вкупі відродить Силу ту, що мені дарувала, Щоб ти вічно жила, розцвітала".

Квітка щастя, надії

Розцвіла на моєму вікні Квітка щастя, моєї надії. Я стрічаю, цілую її — Заповітні здійснилися мрії.

Я на неї так довго чекала — Раз на рік зацвітає вона — Дочекаюсь чи ні я не знала: До кінця вже підходить життя.

Красним полум'ям квітка горить. Ту красу їй природа дає, І вогнем, що сама пломенить, Насичає і живить мене.

Тільки день квітка щастя живе Потім в'яне і тихо вмирає, Побивається серце моє, Хоч надія мене не лишає.

Знову зустрічі з нею чекаю, Бо палка і живуча надія. А тому вже напевне я знаю – Доживу, щоб зустріти цвітіння.

Співанка

Літо – літечко, Жито – житечко. Сонечко сяє, Жито співає.

> Вітер шугає, Жито гойдає. Квіточки в житі З неба блакиті.

Колос шепоче Літньої ночі. Слухаю шепіт. Колосу трепіт.

> Тихі зітхання Щастя чекання Серцем радію І розумію

Музику літа, Стиглого жита Квіточку в житі З неба блакиті.

Прогулянка до лісу

Я тихо лісом йшла осіннім, Десь дятлик стукав по соснині. Почула дрібний його стук: «трр-тук» Луна відразу тут як тут: «трр-тук».

3 ялинки білочка стрибнула, Мені доріжку перетнула, Щось лапками перебирає, — Грибочка в листячку шукає.

Кумедна, гарна ця картинка – Руденька білочка, ялинка, Крізь віття сонце виглядає, І їжу білочка ховає.

> Горить на сонечку калина, Почервоніла ледь шипшина, Зелені шишки глянцем сяють, Важкими гронами звисають.

На пень присіла моховитий, Приємно трохи відпочити, Послухати, як ліс шепоче, Неначе щось сказати хоче

А де ж грибки? Щось їх не бачу, Сховались всі. Яка невдача! Та через це не потерпаю, Красу очима всю вбираю.

У лісі аромат незвичний — Грибний, сосновий та суничний. Я дихаю на повні груди. Яке життя прекрасне всюди!

Була в чудовій я країні, Де вітер грає на соснині. Країна-ліс – жива, цікава, Прогулянка пройшла на славу.

10.03 p.

Морська замальовка

Я бачу, як міниться море, Немовби з кришталю, прозоре, То синє стає, то зелене, То зовсім якесь незбагненне.

Вітрильник легенький гуляє, Із хвилі у хвилю пірнає. Тріпочуть червоні вітрила, Як птаха могутнього крила.

За обрій вітрильник сховався, Можливо, у мандри подався. Попутних вітрів, капітане, Сім футів під кілем, коханий!

> Заглянуло сонечко в воду, Милуючись тихо на вроду. Грайливі і райдужні бризки Від сонця утворюють зблиски.

Милуюсь морською красою, Збігають думки за водою, Спокійні, безжурні, легенькі, Як рокіт, далекий, тихенький. 10.03 р.

Маків цвіт

Горить, палає маків цвіт І осяває диво – світ. Розчервонілися пелюстки – То сонця жар на квітку плюскнув.

Ці квіти, радісні та милі, Цвітуть на скатертині білій. Її бабуся вишивала І серця хист у неї вклала.

Ці маки, що на скатертині, На рушниках і на хустині, Як дивний спомин про кохання, Про зустрічі та розставання.

Це – цвіт ранкового світання, Заходу сонячне палання, Окраса матінки – Землиці, Чудовий перл з її скарбниці.

Горить, палає маків цвіт І осяває диво – світ. Розчервонілися пелюстки – То сонця жар на квітку плюскнув.

Мушля

До вуха мушлю прикладаю, У тайни моря поринаю, То чую шум глибин таємний, То шепіт хвиль легкий, приємний,

> То посвист вітру, стогін дикий, Прибою гуркіт, чайок крики, Припливу шерхіт, штилю спокій, Безодній подих, зик і рокіт.

Рожева мушля так і сяє, Вона багато чого знає, Багато бачила і чула, Ввібрала в себе й не забула

> Про загадковий світ підводний, Прекрасний, хоч завжди холодний. Дитина моря – мушля дивна, Молюски – то її родина.

Шукач перлин з країн далеких Попри глибинні небезпеки Дістав красуню з дна самого, Лишивши тим життя морського.

Які шляхи ти подолала, Перш ніж до мене завітала? Я не довідаюсь ніколи Про таємниці ці казкові.

Я прикладу її до вуха, Вона дзвінка морська співуха. Рожева раковина сяє, Шумить, як море, ще й співає.

Скеля і маяк

До моря скеля підступає, А на плечах маяк тримає. Вони навіки нерозлучні, Гартують їх вітри колючі.

> Та й бурі їх не оминають, Болюче шарпають, хитають. Накочують на скелю хвилі Злостиві, а бува, грайливі.

Обвітрена та непохитна, Велична скеля ця гранітна. Маяк, високий і кремезний, У простір дивиться небесний.

Завжди на варті, на сторожі: Вночі, в туман, у дні негожі. Він темінь світлом прорізає, Та застережливо мигає –

Сигнали суднам посилає, Тим кораблі попереджає, Виводячи на шлях безпечний, Як навігатор. Безперечно

> Його вогням усі радіють, Плекаючи в душі надію, Що рідні береги за ними, А там чекають їх любимі.

Він бачив, пережив багато. Та мужньо подолав, завзято – Морози, холод, бурі, спеку, Птахів стрічав з країв далеких. Радів хмаринці, сонцю, небу. Чого для щастя, втіхи треба? У цьому ϵ щось символічне, І повсякденне, й героїчне.

Не буде зайвим, як сказати – Життя, подібне, за взірець сприймати. 01.05 р.

Розмова з березою, або березова втіха

Як, подруго, березо біла, Ти навесні зазеленіла, Я прихилялася до тебе, Шукала спокою для себе.

> Ти листям ніжно шелестіла, Немов зі мною гомоніла. Чи то вітання посилала, Чи силу із землі давала.

А я просила в Бога, в Неба Добра для себе і для тебе. Щоб ти росла струнка, висока, Насичена життєвим соком.

Для себе – зовсім небагато – А сили тільки – не багатства, Щоб жити в злагоді з красою І милуватися тобою.

Вже осінь листячко вкриває Вбранням багряно-золотавим. Стоїш, неначе панна пишна, Яка на бал осінній вийшла.

Як скинеш золоті обнови, Зима накине шати знову. Бажаю днів ясних, чудових, Спокійних, тихих снів зимових.

09.02 p.

Джерельна водиця

Джерсльце – пустунчик, Меткий веселунчик Родину покинув, До сонечка зринув.

Пробився в землиці В прозору криницю. Із надр струменить, Криницю живить.

Джерельце й криниця, Мов брат і сестриця, З води народились, Навік поріднились.

> Маленьке джерельце, Прозоре, як скельце, Сміється, стрибає І дзвінко співає.

Промінчик долинув, У воду поринув, Водиці напився І враз освіжився.

> Хмарки промайнули, Води зачерпнули. Студена водиця У нашій криниці.

А нічка прийшла І зірка зійшла. Дивилась у воду На чистую вроду. Ось місяць відбився, Водиці напився. Ніч воду спивала І небо купала,

Траву напувала Та квіти вмивала, Щоб вранці росою Нам вмитись з тобою.

> Бо то не проста, а цілюща вода. Хай вічно живе, наснагу дає Джерельна водиця, Що йде від Землиці!

Символ гіркоти

Полинь — гірко́ ти слізоньки цілющі, Довіку сила, слава — невмирущі.

Гірко́ ту полину вдихаю, Життя добрішим відчуваю. Ніяк не надишуся нею – Вдовиною травицею цією.

Легенди та повір'я ходять, Що з давнини живуть в народі: Полин Артенією зветься. Жила колись богиня грецька

На ймення Артеміда, отже, 3 ім'ям її і назва схожа. Латинська назва, не яка! Хоча трава така гірка.

А ось що кажуть у народі: Ця назва від Полин походить. Полин – красуня дівчина жила, Її кохав жорстокий Ковила.

Бажав за жінку її мати. Вона ж відмовилася стати Дружиною. Щоб врятуватись, Побігла в рідний степ ховатись.

Так з поміж різнотрав'я, що в степу, 3'явився сивий кущик полину. Він з горя сивий став, а з сліз – гіркий, Але приємно запашний такий!

Полин цілющу силу має, Від багатьох хвороб спасає. Так грецькі лікарі вважали І символом гірко ти прозивали

Вживали предки й на Вкраїні Відвари полину. До нині Не втратив популярності полин, Гірко тою знімає болі він.

Чи ризький смакували ви бальзам? Полин гірчить між різних трав і там. Дає прекрасний аромат вину. Вважали так в старовину.

Я хочу теж посмакувати Полинний вермут, звеличати Творців чудового напою, Полин, що з гіркою сльозою

Дала життя полин – травиці, Як хвойне дерево живиці, Травою вічності хай стане, Цілюща сила не зів'яне.

Лелеки

3 за морів, океанів далеких Повернулись додому лелеки. Вся земля відгукнулась привітно, Бо весну принесли й любе літо.

Ой лелеки, ви – Всесвіту діти, 3 вами поруч так затишно жити, Чути клекіт – любові зізнання, Незрадливого шалу єднання.

Ой лелеки, ви – друзі крилаті, Обереги домівки завзяті. Душі людські від зла захистіте, Від лихої біди відверніте.

Несете свіжий подих землиці І щедроти з цієї скарбниці, А з небес увібрали ту силу, Що усе на землі породила.

Ми радіємо з вами світанку І ясному прийдешньому ранку, Сонцю, дощику, вітрику, днині, – Без чого нема щастя людині.

Набирайтеся сили доволі, Насолоджуйтесь подихом волі, Найріднішою тіштесь землею І завжди повертайтесь до неї.

Музика

Музика небес – зоряно-блакитна, Сповнена життям, вічністю звучання, Безлічі світів відгук колоритний, Найніжніших струн звуки величальні.

> Зоряним дощем, срібним передзвоном, Криками птахів, громовиць гурчанням, Леготом вітрів, що чарують тоном, Виграє вона з силою звучання.

В ній і злет душі, мука і страждання, Пристрасть і любов, спокій, хвилювання, Перемоги шал, чисті поривання, — Все, у чому ε сугність існування.

Музика землі – буйне розмаїття, Де мажор звучить разом із мінором, Створюючи цим чарівне суцвіття. В ньому все земне заспівало хором.

Шум лісів, гаїв — звук багатострунний — Гомінких струмків і краплин падіння, Безлічі життів голоси відлуння, Снігу дивний скрип, листя шелестіння.

Музика гримить, музика підносить, Музика фанфар, арфи і гобою, Музика співа, музика голосить, І вперед веде, кличе за собою,

Музика земна, музика небесна Видає щораз гаму неповторну. Вмілий диригент дивного оркестру Створює красу, чисту, животворну.

Слухай і радій, слухай, надихайся — Музика в мені, і в тобі, і всюди. Музика гримить, слухай і проймайся, Музика живе й зАвжди жити буде.

01.05.

*****

Скільки б я на зорі не дивилась, Не збагнуть мені їх таємниці. Там шляхи Галактик загубились, Там меткі блукають блискавиці.

> Чим вони притягують до себе, Чим безмірно так мене чарують? — Незбагненною красою неба, Спокоєм своїм мене хвилюють.

Оріон на небосхилі сяє, Красень молодий і гордовитий, Він на подружку свою чекає, Свіжим подихом небесним вмитий.

> Чим не казка зоряна правдива, Що прийшла з тисячолітніх міфів, Невмируща дотепер, на диво, Вабить, радує, дарує втіху?

Подумки я до зірок сяйнула, Наче птаха на легеньких крильцях, Волю, щастя в злеті тім зачула, Радістю враз сповнилась по вінця.

08.04 p

РИСАК

Закусив вудила Стрибунець гарячий. Воля йому мила – Він на волі скаче.

> Вітер обвіває Гриву шовковисту, Начебто злітає Вгору норовистий.

Ковила схилився, Стелеться під ноги. Воленьки б напився – Не треба нічого.

> Хоч і загнуздали Диво-рисака, Але не скорили – Вдача вже така.

3 золота вуздечка, I з парчі попона Та все недоречне Рисаку гнідому.

> Землю б'є копитом, Аж дзвенить підкова. Нетерплячим гиком Будить все довкола.

Може б він скорився Вершнику такому, Як вітер, як птиця Вільному, меткому.

Щоб любив гнідого,

Ним не потурав. Кінь тоді б за нього І життя віддав.

То ж зведи їх, доле, Хай славу здобудуть, А широке поле За домівку буде.

Кульбаба

Кульбаба – квітка жовто-золотава, Тендітна і, як сонечко, яскрава, Розкрила кошика свого, розквітла І усміхнулася до всіх привітно.

> Вона з родини айстрових зродилась І тільки-но на білий світ з'явилась, Землиця квітці вимовила стиха: «Живи, красуйся моя втіхо».

Кульбаба, як оті слова зачула, Неначе сонце ясне, спалахнула. Вона, як квіточки — її сестриці, — Така ж улюблена дочка Землиці

> Старанно в шати золоті вдягає Кульбабу навесні і насичає Нектаром. Та в кошику його несе, Щоб на землі раділо та цвіло усе.

Я квіточку сю змалечку ще знала, Віночок сонячний не раз звивала. Її ліка рською ще величають У стравах і салатах споживають.

Коли весна на літо повертає, З кульбаби сивий пух м'який злітає. Сім'яночки летять, мов білий сніг, Щоб квіточкою прорости на провесні.

Живильний дощ

I.

Набігла хмаринка маленька, Та й сипле хмаринка дощем. Упала краплинка дрібненька, А далі за нею ще, ще...

Прозорі краплинки стіною Несуться згори, до землі, Шепочуться поміж собою, Радіють, діставшись її.

Трава до землі прихилилась. І квіточка ніжна тремтить, Береза, немов відродилась, І, стиха, про щось шелестить.

Землиця, родюча, чутлива, Живицю чутливу спива I квітне, бо вмита, щаслива, Дзвенить, виграє і співа.

II

Набігла хмаринка маленька, Та й сипле хмаринка дощем. Упала краплинка дрібненька, А далі за нею – ще, ще...

> Із ринви водиця хлюпоче, Аж ринва старенька гримить, І піниться поруч струмочок, Вирує, шумує, біжить.

Долоні під дощ підставляю, Краплинки прозорі ловлю, Намисто небесне збираю, Живильну водиченьку п'ю.

3-за хмарки враз сонце сяйнуло, Заграла веселка-краса, Вона аж до неба сягнула, Де світлі, святі небеса.

Я дихаю чистим повітрям І запахом неньки-землі, Обличчям, овіяним вітром, Всміхаюсь – так любо мені.

2004 p.

Місячна ідилія

Балкон і я на ньому серед ночі, І місяць зазирає мені в очі. Він зоряним мандрує небокраєм, Ніч темну срібним сяйвом огортає.

> Я, зачарована, не зрушу з місця, Для мене однієї світить місяць. З ним затишок і спокій відчуваю І більше не сумую, не страждаю.

Я наче розчинилась у сяйві тому І не існую вже в житті земному. Таке траплялось тільки уві сні, У дивних снах, що снилися мені,

Коли я почувалась молодою, Коли щасливою була з тобою... Я подумки за місяцем ступаю У зоряну країну й промовляю:

Ти, ясний місяченьку, маєш знати, На тебе й завтра буду я чекати, Щоб на красу твою помилуватись І святістю небес ясних пройнятись.

> Балкон та я на ньому серед ночі, І місяць зазирає мені в очі. Він зоряним мандрує небокраєм. Ніч темну срібним сяйвом огортає.

2004 p

Літня ніч

Ніч літня на землі панує, Дивами різними чарує. Великі зорі мерехтять, Привітно з Космосу мигтять.

> Чаклують образи міфічні, Встають видіння фантастичні, Ніч таємниче щось шепоче, Мов казку розповісти хоче.

Повітря ніжно духмяніє, Легенько ллється, струменіє, Ніч пахощами огортає, Які із квіточок збирає.

> Красуня матіола-квітка, Вже розпустилася, розквітла, Пелюсточки свої розкрила, Ніч ароматом напоїла.

В верхів'ях вітер пролітає, Злетить до квіток і гойдає, Колише, ніжно їх цілує. Сон, стиха, тут як тут, чатує.

Поринули сади в дрімоту, Принишкла мальва біля плоту, Припали трави до землиці. Все спочиває до зірниці.

Та тільки річечка не спить, Щось тихо ночі жебонить І зорі у воді купає, І місяць молодий вмиває.

Надійно всілися на листі, Як на перині у колисці, Гойдаються лілеї білі І бачать сни, спокійні, милі.

Та ось край неба запалав, Світ темний, чарівний, пропав, То сонця промінець пробився, Враз згасли зорі, місяць скрився.

> Пішла ніч тихою ходою, Дива повівши за собою, Щоб знов, як світлий день скінчиться, На землю казкою спуститься.

06.01 p.

Літній вітер

Шугає вітер у зелених віттях І бавиться, перебирає листя, Літає від тополі до тополі, Звабливе щось нашіптує поволі.

Цей літній вітер-веселунчик, Грайливий вітряний пустунчик, На нього тут і там чекають, За прохолоду поважають.

Він подихом верхів'я освіжає І квіти ніжно пестить, колисає, Хвилює буйні трави соковиті, Хліба, що стиглим колосом налиті.

Він налетить й одразу далі лине, У гори, у ліси і на долини, У синіх хвилях річки освіжився, Її студеної води напився.

Як міці, силоньки від них набрався То далі вгору, до небес подався. Туди, де хмари білі, як пір'їнки, Пливуть кудись невпинно без зупинки.

Ой теплий літній вітрику, лети, На крилоньках рясні дощі неси. Хай спраглу зрошують землицю, Вона віддячить вам сторицею.

11.01 p.

Хай світять, не згасають зорі

Далека зірочка космічна Гуляла небосхилом уночі. Світила та зірки величні Давно цікавили її.

> Вона привітно замигтіла, Радіючи, що вийшла в світ. І ніжним сяйвом заясніла, Вітаючи сестер своїх.

Чия ти, Зірочко, звідкіль Гарнесенька така і світла Прийшла до нас, з яких Світів? – Їй Місяць закивав привітно.

Сказала зірочка в одвіт: – Я пробивалася крізь морок І йшла до вас багато літ Космічні відстані борола.

Мій світ – далека Андромеда, Там чула про ясні Світила, Найяскравіші зорі Неба, І їх побачити схотіла

Моя родина – зорі наднові, Пульсуючі і змінні зорі. Я саме утворилася із них, Від спалаху їх у просторі.

Вона, до речі, надто молода — Нейтронна зірочка з пульсару, Проте такий потужний світ несла, Що він досяг Землі, Ікару...

Пульсара-Зірку радо прийняли У дружній зоряно-небесний світ Зірки, і завеликі, і малі, Яких з'єднав один великий Всесвіт.

Щаслива зірочка, що вона ϵ Частиною великої сім ї. І світло, ніжне голубе своє Через віки нестиме до Землі.

Давно повір'я ходить у народі – Душа померлих до зірок летить, То ж зорям побажаєм при нагоді Не гаснути ніколи, а світить.

12.01 p.

Сузір'я Оріон

Серед ночі прокинулась я, Темне небо в вікно зазира. Тільки зорі спокійно мигтять, Поміж себе про щось лебедять.

Я вглядаюсь у ніч за вікном. Чітко бачу за ним Оріон, І ніяк відірватись не можу, Бо Сузір'я мене це тривожить.

Скільки поруч яскравих зірок Позирають на обрис його. Красень небом з погордою ходить, За собою зірки ясні водить.

Торс тонкий обвивають три зірки, Що горять, мов алмази, в Сузір'ї. Підкорив їх мисливець сміливий – Оріон молодий і вродливий.

Хай тобі, Оріоне, щастить Якнайдовше на небі світить, Щоб на тебе могли милуватись І до тебе в думках подаватись.

Люди поглядом п'ють чистоту 3 зірочок, мов ранкову росу, Щастям діляться з ними своїм І милуються сяйвом ясним.

Тільки треба на небо дивитись Чистим поглядом, небу молитись, І святенністю зірок пройматись, Почуттям доброти наповнятись. Я радію, що у Всесвіті ϵ Гарне сильне Сузір'я таке. Назавжди зачарована ним, Як і зоряним небом ясним.

09.02 p.

Березень

Весняне сонце ллє з гори тепло, Яскравим світлом зазира в вікно І пестить квіточки бегонії, Що зацвіла на підвіконні.

Ось сонечко стрибає по стіні, Грайливо сипле промінці рясні, Веснянки золотяться на лиці, Такі ж бо пустуни – ці промінці.

Я хочу доторкнутися на мить Промінчика, та він сяйнув й біжить, І я за ним побігла у садок Послухати весну і спів пташок.

На річці вже скресає синій лід І розпочався справжній льодохід. Вода нуртує, рине і спішить, Щоб миру про весну оповістить.

То березень відкрив чарівний світ, Скидаючи важкий зимовий гніт, Щоб землю у святкові шати зодягти, Зазеленіти квітнем, травнем зацвісти.

> Спішу за березнем в розмай весни, Надіюсь, – мрії збудуться мої – Прекрасні мрії юних моїх літ, Що кличуть і ведуть в незнаний світ.

03.2000 p.

Замальовка

Бачу з віконця картину – Сонце і горобину, Ясне її цілує, Вона червоніє, фліртує.

Сонце зайшло за хмаринку, Згасла чудова картинка. Вже горобина журлива – Сумує за сонцем тужливо.

01.02 p.

Первісток осені

Вересень Осені двері відкрив, Гречно на землю її запросив: — Пані прекрасна, вже шати барвисті Зіткані з золота і багряниці.

> То одягай свої шати чудові, Щедро роздай їх усім на обнови. Хай пломеніє красуня — Природа, Покіль її ще не змила негода.

Вже дозріває колюча шипшина, Терен солодшає і горобина, Яблука зріють, соком налиті, Квітнуть жоржини, свіжі, як вмиті.

> Хай наостанок «бабине літо» Сонцем зігріє землю, привітом. Стримуй, будь ласка, дощі, холодИ, Радість, красу хай не змиють вони.

Люди прозвали тебе золотою, Хоч ти буваєш і дощовою, Кажуть, ти щедра, багата, грибна, Шану, подяку приносять сповна.

Осінь на землю повільно спустилась, Вересню низько, привітно вклонилась: Дякую, первістку мій молодий, Дякую людям за їхні труди.

Нинішній рік до кінця вже підходить, Сонце раніше за обрій заходить. Довго тому не гоститиму я— Сани лаштує матуся—Зима.

В Жовтень полину, а там – в Листопад, Треба всьому на землі дати лад, Підготувати її до зими, Хай спочиває собі до весни.

Дощик покличу на землю рясний, Хай він зволожить, наситить її. Тож не лякайтесь осінніх дощів — Сили життя для ланів і лісів.

Годі вже, Вересню, час марнувати, Маю роботи зробити багато. Осінь накинула шати барвисті, Зашурхотіла у жовтому листі.

09.02 p.

Весняні пісні

Весільні пісні линуть звідусіль, То травень розбудив ті пісні всі. А я стою та слухаю весну, Як Мавка, у весняному гаю.

> Весна ще так ніколи не співала, Сопілочкою щиро так не грала. У піснях тих звучить кохання сила Природи – Матінки, що їх збудила.

Чи ти, зозуленько, влюбилась, А чи коханнячка лишилась, Чомусь журу та сум твоєї пісні Як поклик долі, чути зранку в лісі?

Іду в садочок слухати веснянку, Що соловейко там дарує зранку, Дзвенить його чудовий голос чистий, Бо спив роси з березового листу.

Пролинули ключі вже журавлині, Птахи з мандрівок повернулись нині. Над лісом розляглось: «курли-курли», – Болото рідне славлять журавлі.

> Закумкали вже жаби на болоті, Так хороше від тих гучних мелодій! Ось крячка в очереті крякає: «кря-кря», Зве селезня – обранця–жениха.

Весільні пісні й дзвони навкруги, Все ожило: ліси, лани, луги. То – дзвони радості й кохання І вічного життя єднання.

05.02 p.

Травневе розмаїття

Травень, сліпучо-красивий, Тішить засмучену душу. Всидіти вдома несила, Вийти на волю я мушу.

Погляд втішають картини Дивного, пишного травня. Він шанобливо накинув Шалю барвисту буяння.

Грона маленькі дарує Ніжна черемха духмяна, Як наречена, чарує Первісток-квітка весняна.

Пишна палітра бузкова Бризкає свіжістю ранку. Гілочка–волоть казкова Враз ожила на світанку.

Вкрилася листям берізка, — Дівка струнка, білокора, — І струменіються низько Коси зелені довкола.

Свічі засвічує сонце, Що на каштанах розквітли, Тягнуться квіти в віконце, Сповнені сонячним світлом.

Травень розквіт розмаїттям, Тішить і радує душу. Бачу відроджені віття, Теж відродитися мушу. 05.03 р.

Веснянка

I

Весна буяє в серденьку моїм, Весна співає гімни величальні Природі, що несе любов усім, Заквітчану вінком п'янким, вінчальним.

П

Дарує брунька молоде життя, До сонця пагін тягнеться щасливий, Щоб досягнути повного злиття І відтворити світ прекрасний, милий.

Ш

Благословляють небеса мене, Пташиний спів тривожить ніжну душу. То поки вік мого життя мине, За все сердечно дякувати мушу.

2004

Осіннє рандеву

Замальовки

Дивлюсь - опустілий ставок, Дерев, пожовтілих, танок, Сонливі, журливі стоять, А в небі качки вже летять.

> У теплі, далекі краї, Лишивши домівки свої. Вертайтесь до нас навесні, На плавні, луги запашні!

Зснував павутиння павук, Біленьке, легке, наче пух. Зібрався він в мандри кудись. Чи ж вернеться він ще колись?

> Червона калина мигтить, На сонці яріє, горить, Протягує грона мені, Налиті, достиглі, смачні.

Малюю малюночок свій І погляд, замріяний мій, Осінню красу увібрав, Приємно мене схвилював.

09.03 p.

Осінь в очі мені заглядає Так, неначебто в мене питає: - Чи ж я гарна у золоті блиску, Чи не мало даровано зиску?

Я кажу їй: - Ти, осінь, прекрасна, Ще краса твоя пишна, не згасла, Ще життя та кохання буяють, Нитку з золота в коси вплітають.

Я дивлюся на листя багряне, На хмаринку, що лине та тане. З сяйвом сонця краса оживає, Наостанок щосили палає.

> Я тобою милуюся, осінь, І в небесну вглядаюся просинь, Хоч сумую за тим, що втрачаю, Та на краще надію плекаю.

Щодо зисків - до них я не звична, Негаразди сприймаю стоїчно І не зарюся, не зазіхаю, А втішаюся: маю що маю. 09.03 р.

За чим жалкує жовтий лист, Якого гонить течія? - За гілочкою, де він зріс, За тим, що втрачене життя.

Несе вода його кудись, Безжально крутить і змина. В останнє бачить неба вись, У вирву тягне бистрина

Стоїть над річкою верба, Прозорі сльози гірко ллє: Змагає осені журба Бо листя втратила своє.

57 03 p

Ой клену, кленочку, Барвистий листочку, Куди ти зібрався, Що так увібрався?

Чи то до калини, Чи до горобини, Що так червоніють, На сонці яріють?

Кохаю калину, Навіки єдину. Вона ж загордилась, У клена влюбилась.

Стою при дорозі І зрушить не в змозі. Що маю робити І в світі як жити?

Ой, клену, кленочку, Барвистий листочку, Твій смуток минеться, Кохання озветься.

Воно надто близько - Поглянь! Он берізка, Неначе вклонилась, До тебе схилилась.

Якщо твоя воля, З'єднає вас доля, У щасті щоб жити І небо хвалити.

09.03 p.

Рандеву

Лист багряний повільно кружля, Чути крик журавлів звіддаля. На осіннє своє рандеву Я за осінню слідом іду.

> Листя сумно мені шурхотить: -Не спіши, зупинись хоч на мить, Згубне встигнеш сказати - «прости», За собою спалити мости.

Може, осені пишна краса І любов, що живе, не згаса, Поєднаються в серці твоїм, На заваді не стій тільки їм.

Ще жоржини на сонці горять, Хризантеми, мов панни, стоять, Ще калина червона мигтить, Про кохання своє лебедить.

Привітали мене журавлі, Крик прощальний послали землі. Хай торованим буде ваш шлях, Не баріться в далеких краях.

Зникли біль, безнадія глуха, Що сліпили й вели до гріха, - Відбулося моє рандеву, Знов з надією в серці живу.

Неповторна осіння краса Для любові мене воскреса. До всього, що так любо мені. Красно дякую, осінь, тобі! 09.03 р.

Закохався Грім у Блискавицю, Іскрометну та метку царицю, Норовливу, грізну і свавільну, Незалежну, гордовиту й вільну.

Грім Великий на коня сідає Та й у небі Блискавку шукає. В золотій літає колісниці, Бо не мислить жити без цариці.

Вона ж стріли золоті пускає, Грім гуркоче й пристрасно гукає: За тобою лину я, кохано, Озовися, де ти є, жадано?

> А Маланка - то ім'я цариці, Спалахне, мов красная дівиця. Хай Володар - Громовержець знає, -Пристрасно вона кохає.

Блискавиця Громові до пари, Поєднали навіки їх хмари. Їх кохання грізну силу має, Та ніхто вже їх не роз'єднає. 02.04 р.

До леді Осінь

Шановна леді Осінь! Прийми мої прохання, -Не тьмар небесну просинь, Не змий слідів кохання.

Хоч пишна ти, красива Сьогодні, золотиста, А завтра вже спесива, Дощиш, зриваєш листя.

Нехай краса не гине, Нехай живе любов. На ключ, що в небі лине, Чекатиму я знов.

> Спасибі, леді Осінь, За зиски, за скарби, За золото, за просинь, За крихточку журби.

Легка журба, що маю, Мені на згадку буде Про ночі й дні розмаю, Яких я не забуду.

> Шановна леді Осінь! Прийми мої прохання: -Не тьмар небесну просинь, Не змий слідів кохання.

07.03 p.

Летять у небі журавлі В далекі теплії краї, Махають дітлахи їм вслід, Свій посилаючи привіт.

Свят вечір

Небесна вечірня зоря Свят вечір згори осява. За нею на землю прийшло Спасіння - Христове Різдво.

Та чиста, привітна Зоря у вікна мої зазира, І бачить - вже свічі горять І страви різдвяні стоять

Я гречно стрічаю її, Смакую всі страви пісні: Часник - на здоров'я, Цибулю - на щастя,

> Горіхи - на гроші, А мак - на багатство. Вітаймо зі святом, вітаймо, Ісуса Христа прославляймо! 01.03 р.

Різдво Христове

Настав вечір ясний, Народився святий У Марії синок. Він від Бога росток.

> У січневий мороз Народився Христос. Об'єднав землю всю В православну сім'ю.

Вороги на хресті Розіп'яли святі Тіло й душу його, Щоб позбавить того

> Духу правди життя І святого буття На Землі й Небесах. Та нетлінний то прах -

Дух Безсмертний Святий 3 небуття воскресив, Із розпуки та сліз І на небо підніс.

Свято світле Різдво - Прославляння його - Іісуса Христа, Сина Бога Отця.

Водохреща

На Хрещення тріщать морози, Лютують віхоли зимові, Та не страшні такі прогнози, Бо врожаї несуть чудові.

У ополонці - Іордані Водиця чиста, чародійна, Хвороби злічує і рани, На душу діє благодійно.

Хрещенським вечором ворожать, У Божих храмах воду святять, На зиск, на щастя замовляють, Святенні літургії правлять.

Для миру, злагоди, святенства На землю свято це приходить, А щастя, шану та братерство Для себе в вірі люд знаходить.

01.05 p.

Мальва

Зазирає мальва у віконце, Червоніє, наче красне сонце, Тягнеться до неба диво-квітка, Усміхається до всіх привітно.

Як вельможна та шановна пані, У оксамитовому сарафані, У садочок вийшла погуляти, Свою вроду людям показати.

Весело з такого порівняння, З квітки-мальви щирого буяння. Я радію й віршика складаю, Далі ще візьму та заспіваю.

> Ви життя всього окраса, квіти, Сонечка й Землі слухняні діти, Сивого дощу онуки милі, Чисті, щирі, ніжні, незрадливі.

05.05 p.

Стомлене Сонце сідає, Стиха Земелька зітхає, Сутінки сірі ходою, Нічку ведуть за собою.

> Буде їх ніч колисати, Ніжної пісні співати. Сонце й Земля відпочинуть, Ранок прийдешній зустрінуть.

Сонечко Землю зігріє, Свіжа роса чисто вмиє, З неба веселка засяє, Радо Земля заспіває.

День трудовий розпочнеться Гомоном все обізветься Любо на світі сім жити Землю, як матір любити.

06.06p.

Музика дощу

Я сплю під музику дощу, Під гомін крапель дрібних, Вві сні я марю, тріпочу Під впливом чарів дивних.

Я чую щастю зичний гімн І фуги патетичні. То шле мені далекий грім Мелодії незвичні.

Я звуки музики ловлю, Набравши повні груди. Я розумію, що люблю, Любов'ю жити буду.

Я іду у зелені луги

Я іду у зелені луги, Верби тихо кивають услід. Розійшлися, немов береги, Наші стежки, й журитись не слід.

> Вмила ноги цілюща роса, Пестять трави, їх чисті, м'які, Розплелася дівоча коса, Вітром збурена, стрічним, п'янким.

Розстеліться, зелені луги, Поведіть за ясний небокрай, Розпряміться, кругі береги, Гей, йо, гей! Доле втішна, співай!

Як з полону зневіри, журби Я звільнилась тепер назавжди, Мені, вітрику, сльози зі щічок зітри Щастя волі, на мене зажди.

Я любляча донька Землі

Я любляча донька Землі, Улюблена квітка її. Любов надихає мене Я вірю - вона не мине.

> В віках невмируща вона, Прекрасна і тільки земна. Я нею наповню себе, Хай зцілить від болю мене.

Любитиму завжди життя, Без стогону і без ниття, Щоб сіяти вічне святе, Що поруч з любов'ю іде.

> Тож, люди, в любові живіть, Красу на Землі бережіть. Я ж буду співати про те, Земля як в любові цвіте.

06.06p.

Як швидко літечко минає, Вже й день на зиму повертає, Та й соловейко не співає, Зозуля літ не відміряє.

Природа чітко справу знає, Старанно про землицю дбає, Хоч сонце ще високо ходить, День ясний за собою водить,

Проте прикмети, ледь помітні, Осінні, не такі, як літні. Нагадують, що з кожним кроком Надходить зміна пори року.

*****

Згасає осіння краса, Запнули хмарки небеса, А з ними і сонце ясне, Дрібнесенький дощик іде.

Проллється цей дощ на лани, Нап'ються вологи вони, Щоб добра вродила пшениця На хліб, на пухкі паляниці.

Я не хочу ідеї чіпати, Краще буду з любов'ю писати, Як прекрасна земля на світанні, Що кохання живе лиш в єднанні

3 неповторним єдиним у світі, І що плід зародився у цвіті. Може, серце чиєсь відгукнеться І на поклик любові озветься

Я - TAMAPA. ДУМИ, РОЗДУМИ І СПОГАДИ, ПОБАЖАННЯ

Засіваймо ниви добром

Нову відкриваю сторінку, Щоб риму про щастя складати, Про Землю, про вірність, про жінку У піснях з любов'ю співати.

Про землю, що зроджує силу Творити прекрасне і вічне, Про жінку - матусеньку милу, Про вірність, як благо одвічне.

Знайду я місцинку у серці, Де буду добро зберігати, Щоб з нього, як воду з джерельця, Наснагу удосталь черпати.

І щастям, добром насичати Всі ниви, життєві, безкрайні, Добірним зерном засівати, Щоб виросли сходи врожайні.

Гармонія життя

Душа і розум в боротьбі живуть, Як неприборкані антагоністи, Але один без одного помруть - Не виживуть ані душа, ні мислі.

Вони удвох, немовби день і ніч, Чи як тепло і холод лютий. Коли разом ця сила протиріч, В людини є життя й майбутнє,

Їх цілі і стремління протилежні: Задача розуму - збереження життя, Душа - то вимоги безмежні, Що уособлюють емоції буття.

Живуть в душі високі почуття І абсолютний ідеал кохання. Тож задля них згорить без каяття Вона сама і розуму надбання.

Душа будує замки на піску, Підноситься до неба голубого, Планує, фантазує на віку І мріє й творить ще до того.

Гармонія у тому полягає, Що дух іде до істини пізнання. Хто душу розумові підкоряє, Той гідний шани і визнання.

07.02 p.

Музика мого життя

Ще не стихає музика в мені. То світла музика мого життя. Вона була провідником моїм, Вона збудила світлі почуття.

Найперші звуки розбудила мати, Вони заграли у моїм єстві. Матуся змусила їх зазвучати, Щоб музика завжди жила в мені.

Прекрасна сильна музика життя, Барвистий колорит її звучання. Вона не свято радощів буття, А боротьба, де злети і страждання.

Тож маєш вибрати потрібний темп І якість поліфонії єднання, Бо в тому й поляга життєвий сенс, Де боротьба за щастя без вагання.

Але, бува, потрібно зупинитись, Щоб темп швидкий не вирвав з рук керма, До обраного шляху придивитись, Аби не стратити зусиль дарма.

> Переді мною слався шлях широкий, Та торувала я його сама. Мої здобутки скромні, невисокі, Проте жалю і сорому за те нема.

Мені вдалась симфонія життя. Не гроші й слава в ній здобуті. Є у життя більш цінні поняття, Ще виховані у дитинстві й не забуті. Все темне й зле в собі перемогти, Щоб соромно за вчинки не було. Порядність, честь і гідність зберегти, Здобутки спрямувати на добро.

Пройшло моє життя, неначе казка, Де відбулись гротеск, гучні акорди, Важкі мазки змінила світла краска, Легкі лади, що в музиці - мажорні. 02.01 р.

Не все котові Масниця

Скривилось дзеркало плаксиво: - Колись і я було красиве. Тепер позеленіле і змарніле, У плямах нежиті і сиве.

> Був час - виблискувало в златі, Апартаменти мало, пишні і багаті, Вертілися і друзі імениті, Відомі і поважні, знамениті.

Звучала музика, кружляли кавалери, Мигтіли свічі, люстри кришталеві У дзеркалі, в очах, осяяних, щасливих, Звабливих і підступних, і мінливих.

> Мені звіряли таємниці очі: Сумні, щасливі, радісні жіночі І невдоволені, сердиті, гордовиті І розчаровані, сльозами вмиті.

Я щиро з ними теж раділо, І плакало, і сумувало, і тужило. Та знов прилинув день новий І сльози висушив і змив,

> Я таємниці свято зберігало, Завжди німе було, мовчало, Бо розуміло - менше будеш знати, То будуть поважати, довіряти.

Зітхає дзеркало плаксиво: -Колись і я було щасливе. Переді мною, сидячи, втішались, На риси гарні милувались. Які я бачило убори і оздоби Законодавиці краси і моди, Парфуми рідкісні і дорогі флакони, І креми, мазі, і помади закордонні.

Цілунки ніжні, трепетні зітхання, В коханні вічному зізнання; - Як швидко промайнуло і пішло оте, Лишився тільки спомин, от і все!

Поділося десь щастя і кохання, Пишнота, друзі і зітхання. Лишились порожнеча, глупа тиша, Розчарування й старість грішна.

Чого так побиватися, тужити? Ніщо не може вічно жити. Та втіха немала і справедлива - Життя ж було і показне, й красиве.

А мало б статися й таким, - Життям не надто показним, Де не було пишнот, багатства, Лише - велике людське щастя.

07.02 p.

Вислів

Почуття Ви мої, почуття! Вас багато живе у душі. Тільки там не живе каяття, Щоб не зрадить ні вас, ні її

Настав вже час!

До Бога я звертаюся в молитвах: Ти - Милосердний - відведи від лиха! Нехай ніколи не лунають на землі Скорботні гімни, туги та жалі.

> Невже для всіх під сонцем місця мало, Чи людських жертв тобі не вистачало, Що дозволяєш злу діла творити, Ходити по землі та заважати жити?

Невже та квіточка у чомусь винна, Що, не розквітнувши, загинути повинна? Чому на півдорозі спинене життя, І поглина його холодне небуття?

> О Боже Праведний! Прости мене, За те, що в бідах звинуватила Тебе. Зло, біди йдуть від нас - людей самих, Від людських негативів темних, злих.

Аварії, нещастя, катастрофи всі Через зневагу до обов'язків своїх. Нема чого на Бога нам кивати, Настав вже час самим відповідати!

> Ні Бог, ні Космос нам не допоможуть, І екстрасенси виручить не зможуть, Поки самі собі ми ради не дамо І не поборемо в собі все темне зло.

Ні компенсації, ні суд земний Вже не повернуть згублених життів, Тож, люди, годі на землі те зло чинити, Настав вже час у мирі з Богом жити! 07.02 р.

До Бога і народу

Боже, прийми, Милосердний, Всі молитви щиросердні. Чим же проймаються, молячись, люди? Чи намагаються гріх свій спокути?

Соромно тільки весь час щось прохати, Треба, нарешті, і совість вже мати, Землю шановну, як матір, любити, Мир укріпляти і благо творити.

Моляться ж статні, худі і пихаті, Ситі, голодні, злодюги завзяті, Вбивці і жертви, «круті» й злидарі, Вчені і неуки, молодь й старі.

> Зранку старанно Тобі помолившись, Благословенням Твоїм заручившись, Творить у мирі всілякі діла Благословенная паства твоя.

Краще, повірте, не стало Вкраїні, Стогне, нещасна, страждає, єдина. Єдності поки, на жаль, ще й не видно Ні у політиці, ні у молитвах,

> Треба єднатися, діло робити, Бо і святенністю те не прикрити, Що, помолившись, всяк робить своє: Добре, погане, корисне, лихе.

Дехто пиячить і час свій марнує, Хитрий тим часом народ свій грабує, Совість поправши, торгують красою, Честю, мораллю, Землею святою. Боже! Народ свій гріховний прости, Ще раз повір, від бід захисти. А до народу звертаюсь: єднайтесь! На Бога надійтесь - до хиб не вдавайтесь! 06.02 р.

Зимовий вечір

Зимовий морозяний вечір. Накинувши шалю на плечі, Дивлюсь у віконце, сумую, Узори на шибках любую.

> Казкові малюнки-крижинки, Небесні посланці - сніжинки Гаптують небачені квіти, Що сяють, немов самоцвіти.

Високе мистецтво природи - Морозяні квіти-розводи, Але неживі та холодні, Як вічності подих, безодні.

> Долонею скло протираю І іній холодний згрібаю, Теплом зігріваю тілесним, Щоб лід розтопити небесний.

Побігли холодні сльозинки 3 льодяної квітки-крижинки. Я бачу крізь скельце прозоре І місяць, і небо, і зорі.

О небо! Оселя свята! Прекрасна твоя чистота. Душею до тебе здіймаюсь І святістю ю неба проймаюсь.

А разом і смуток минає, Бо сили душа набирає. Її небеса воскресили, З неволі німої звільнили.

Чекаю на скорий світанок, На бажаний сонячний ранок, Щоб сонце у вікнах заграло Щоб радість завжди панувала.

01 03 p.

Покаяння

Я прислухаюся до себе, Чого мені в житті ще треба, Коли воно вже вщерть спливло Так швидко, наче й не було.

Хотілося б життя продлити, Щоб найважливіше зробити. Слабенькі крилонька розкрити І вгору пташкою злетіти.

До сонця, неба голубого І попросити там у Бога За грішнеє своє життя Прощення. Щире ж каяття.

Смиренно, як докір сумління, Душі чутливої стремління, В молитві покаяння принести І на жертовник Богу піднести.

То, може, спокій наостанку Мене закутає серпанком, І я своїй скорюся долі, Що навтішалася доволі.

03. 03p.

****

Цвіт вишневий поволі кружля. Чи ж лишив за собою хоч слід? Бо покинув родинне гілля Назавжди весняний білий сніг.

Буде прикро, як то - пустоцвіт, Що не зродить нового життя. Без майбутнього згине бо ж світ, І знедоліє разом буття.

Як на радість із зав'язі плід, Сонцем й соком налитий зросте, Жалкувати за цвітом не слід - Відбулося цвітіння оте. 05.03.р.

****

Твоя душа у всьому, що ти твориш, Смієшся, чи кохаєш, чи говориш, Така багатогранна і красива, Що я з тобою напрочуд щаслива. 01.04.р.

Вислів

Річ і правда у тім - У природі, як ϵ , Розум править усім, Воля сили да ϵ .

Річка життя

Між стрімких берегів Річка в'ється, біжить, Щебет, радісний спів 3 піднебесся дзвенить.

Річкова широчінь Увібрала з небес Осяйну голубінь Світ чарівний увесь.

Сонце в річці живе, Миє личко зоря, Срібний місяць пливе, Лине хмарка здаля.

> До стрімкої ріки, Щоб напитись води, Вбрати силу її, Щоб вертатись сюди.

I життя, мов ріка, Котить хвилі у час, Бистрину той здола, Хто веслує весь час.

Між стрімких берегів Річка в'ється, біжить. Як життя, плин її, Не спинить ні на мить.

06.04 p.

Реалії часу

3 якого виміру буття Буває в дійсність вороття? Чи прийдеться колись мені В щасливі повернуться дні?

> А, може б, хоч в один із них, -Щонайщасливіших тих днів моїх, Коли матусенька жила На білім світі, та цвіла

Герань рожева на вікні, Двадцятий рік минав мені, Мета вперед мене вела, Невпинно я за нею йшла,

I обрій вдалині яснів
Та кликав до отих стовпів,
Які побачив ще малий
Шевченко. Випав шлях важкий...

Бач, молодості то - пусте, Вона здолає чисто все, Любов і віра щоб були, З надією щоб поруч йшли.

> У мене все те відбуло, І літо любе відцвіло. Минуле і, що маю - все, Сповняє радістю мене.

Хіба ж не щастя жити тим, - Минулим неабияким?! Живу і надихаюсь, До дійсності вертаюсь. 09.04 р.

Ще один день добрий

Минає ще один день добрий, Сідає сонечко за обрій, Вночі щоб трохи відпочити, І день новий добром зустріти.

Вечірні сутінки повзуть І чорну темряву несуть. Це нічка сили набирає, Теплом всю землю огортає.

Роса зволожує травицю, -То небо розлило водицю, -Повільно дихає природа, Зірок на небі хороводи.

> М'яка і свіжа прохолода І вітерець - її володар Легесенько собі дзюрчать. Спочило все - вони ж не сплять.

Зірниченька як рання встане, День добрий ще один настане. Один за одним миром правлять І землю добротою славлять,

Ці добрі дні, як дар, людині. Завдячувати їм повинні Всі люди та добро творити, І Бога й світлий день хвалити.

08.01 p.

Тенета (Пересторога)

Павучок у кутку Ниточку снує тонку. Ну й мереживо, ну й диво! 3 ниточок плете красиво!

> А мережка та тоненька Не що інше, як тенета. Хто в тенета попадає, Той конає і страждає.

Павучок цей - мастачок Є насправді хижачок. Вміло сіті розставляє, Жертву жде, підстерігає.

> Може, заповзе мураха, -Самовпевнена невдаха. От тоді не пожалкує Павучок, а посмакує.

Всі ці образи життєві І всі радощі миттєві, Та висока їм ціна: Це - свобода, це - життя.

> Перш ніж чимось милуватись, Треба добре придивлятись, Щоб не втрапить до шовкових, До тенет до павукових.

07.02 p.

Дякую тобі, рідненька!

Вмикаємо свій чорний репродуктор, Матуся каже: - Донечко, послухай, Яка чарівна музика звучить. Я слухаю, я завмираю вмить.

> Концерти, арії і увертюри, Сонати, фуги і ноктюрни -Класичні твори й виконавці їх У серденьку з дитячих літ моїх.

Зимовими нудними вечорами Ми слухали комедії та драми. Багато переслухали ми їх, Всі в пам'яті з дитячих літ моїх.

За все я дякую матусенько рідненька, Тобі, тарілочко чорненька: За музику і драми, й твори, За світ прекрасний, неповторний.

Його всім серцем полюбила, Життя і душу збагатила. Цей світ, прекрасний, возвишає, Духовністю, красою насичає.

Тому в житті все має сенс: І квіточка, і синява небес, Вода, джерельна, прохолодна І спів пташок, і вся природа.

Душа цього не зрозуміє, 3 природою з'єднатись не зуміє, Якщо з самих дитячих літ Не сприйме цей чарівний світ. 10.02 р.

Тепло і світло дитинства

Маленька свічечка горить, Неначе душу веселить. І розтинає чорний морок, Що обступив мене навколо.

> Той морок по кутках сидить І зле на свічечку сичить. Бо морок - ворог світла, Темнота - матір його рідна.

Маленьке сонечко моє, Живить мене тепло твоє, І лютий холод відступає, Надія серце зігріває.

> Морозяний зимовий вечір, Холодний дух панує в печі, А я над книжкою схиляюсь, Старанно так в рядки вдивляюсь.

Щовечора книжки читаю, У світ прекрасний поринаю, Мене уважно слухає рідня: Матуся, тітка - татова сестра.

> Або, притиснувшись до груби, По радіо частенько слухали Класичну музику, вистави різні Концерти, опери та пісні.

Так холодно. Так темно ж у кімнаті, Що світлій свічечці ми раді. Вона для нас - і світло, і тепло, Таке вже, як воно було.

Ії слабенький вогник тріпотить, Від подиху мого тремтить, Сльозинку воску тихо ронить, Що зразу тане, наче спомин.

Це - спогади мого дитинства: Хатина, незахищена, сирітська, Ясненька свічечка горить, І зігріває й веселить.

А головне - матуся мила Мене любила, розуміла. І світ прекрасний дарувала. Як жити в ньому научала.

12.01 p.

Вислів

Не кажіть пишномовні слова, Коли з радощів серце співа. Скромність- тиха окраса того, Чим втішається чуле воно.

2005

Про дружбу щиру і святу

Подрузі Тамарі присвячую.

Вглядаюсь пильно у знайомі риси Твого немолодого милого лиця. Проносяться, біжать в минуле мислі І будять спомини дитинства без кінця.

> Короткі платтячка з тонкого ситцю, Дешеве чорне шкірімітове взуття, Яке до свят нам купували у крамниці, І злидні повоєнного життя.

І в будні, і в свята - завжди удвох, Разом і танцювали і співали пісні. Шкоринку хліба, поділив на двох, Суп їли з однієї миски.

Виконували у концертах танці, Я циганом, а ти циганкою була. Я - чорне циганчатко в штанях, в шапці, А ти - білявенька циганочка мала.

Під звуки польок, танго, вальсів, Які з платівок пристрасно звучали, Ми опановували школу танців. Прийшов весняний юності початок.

> Коли за вікнами мороз тріщав, Зимові хуги у дротах дзвеніли, Топили грубу, готували чай І закоцюблі рученята гріли.

Як сонце посилало перші промені ясні, В повітрі відчувались подихи весни, Ми бігли в сад, відшукували теплі пні І слухали дзвін ручаїв, пташок пісні.

Вони так дивно радість проявляли, Що з щебетом й ми линули до неба, Разом весну і літо зазивали, Що й щастя більшого не треба.

З'являлись перші квіти лісові Й несли тремтливий запах весняний, Який ввібрали з теплої землі, То - сон-трава, як відблиск неба голубий.

> Ми вдвох раділи кущику бузку, Шукали щастя в ніжному суцвітті. Він в травні зацвітав у квітнику І був, немов, за щастя те в одвіті.

Зелені луки полюбляли і поля, Буяння соковитих трав і квітів. Це - волошкова і ромашкова земля, Нема за неї кращої у світі.

> Нас з'єднувала дружба, співчуття, Де не було ні заздрощів, ні лицемірства. Ми дружбу пронесли на все життя, Бо виплекали, вистраждали ще з дитинства.

> > II

Ми поруч йшли, поки не роз'єднала доля, У кожного стежина пролягла своя - Жорстока, нелегка життєва школа, А далі - невідома, неторована стезя.

Багато років їй ми присвятили, Велику частку кращого свого життя, На ній і сумніви, негоди стріли, Та все здолали без жалю і каяття. Тепер ми маємо надію і стремління, Щоб нашим дітям в злагоді жилось, Онукам і прийдешнім поколінням Біди, злидарства звідать не прийшлось.

> Ще нам лишилось жити і радіти, І шануватися поміж собою. Тепер життєвий шлях торують наші діти, Виборюють щасливу долю й волю.

2000 p.

Сила протиріччя

Вогонь і вода -Буття й небуття. І смерть, і життя, Радість і біда.

> Разом не бувати Воді із вогнем, Як ночі із днем Разом не кохати.

Обидві ці сили - І люта стихія, І захист, надія, З'єднати несила.

Природа їх вічна. У тому їх суть, Що всі протиріччя Поруч ідуть.

Згубна доля

Хтось трояндочку кинув на сніг, Багряніє, мов кров свіжий слід, Замітає її сніговій, Загортає, як саван німий.

Я беру, щоб зігріти її, Щоб розкрила пелюстки свої, Оживлю її серця теплом, Своїм подихом, щоб не було.

Тільки буде вона сумувати, За коханим кущем жалкувати, На якому зросла та розквітла, Чиста, ніжна, закохана, світла.

> А тепло воскресить ще надію, Та не збудуться радісні мрії: Згубна доля навік розлучила, І життя, і кохання лишила.

12.02 p.

Солом'яна доля

3 минулого життя й понині Ніколи я не спала на перині. Хоч як хотілося завжди мені Відчути розкіш ту хоча б вві сні.

> Ще з повоєнних років до 60-х Служив матрац, соломою напхатий. На дошках він лежав старих. Ані тепла, ні зручності від них.

Таланило мені на сі матраци, 3 них починалося життя щоразу. Як в закладі учбовому навчалась, В гуртожитку на них перебивалась.

Тоді на сіні запашному спала І за романтику оте сприймала, Не переймалася злиденністю буття, Бо мала за належне те життя

Поїхала за тим вже працювати І знову довелося на соломі спати. Хазяїн тільки-но привіз солому І каже: - Набивай перину, Томо.

А я сміюся та йому кажу - Сімнадцять років на такій перині сплю. - Тому то ти така струнка й тендітна, - Хазяїн відповів привітно.

Як двадцять другий рік минав, Мене єдиний, любий відшукав. Разом з'єднали доленьку навік, Завіз мене від дому чоловік.

Життя спочатку знов розпочали, У базарі сіна свіжого роздобули, Матрац набили та на дошки положили, Років, як зо два, жили - не тужили.

Купівля ліжка святом стала, Сама ж його облюбувала, Та ще й з доставкою додому. Раділа, як цариця трону.

> Нарешті я позбулась сіна, Відпочиваю, як людина. Лежу не на соломі - на пружинах, Хоча пружини це ще не перина.

Я вам скажу, що як на диво, І без перини я була щаслива. Тепер на ній не проти б я поспати, Та пенсії не вистачить придбати.

> Тож, мабуть, не судилося мені На світі звідать розкоші такі. Бо доля мала їх за лишки. Спокійно сплю я на твердому ліжку.

01.03 p.

Думки в минуле (спогад)

Ти долею пройшов моєю, Як чистим небом блискавиця, І пристрастю обпік своєю, Ледь не спалив тендітні крильця.

То перший злет сердець відбувся В безхмарну височінь небесну, Як грім, відлуння відгукнувся, Щоб залишити слід чудесний.

Не звинувачую я долі, Тебе, у тім, що розійшлися, Щоб не зустрітися ніколи, Щоб марні мрії не збулися.

> I не жалкую, бо кохання, Свою любиму половину, Як нагороду за страждання. Я стріла у щасливу днину. 07.04 р.

Будьмо щасливі

Я кружляю, мов біла сніжинка, За тобою нестримно несуся. Поруч сяє святкова ялинка, Я на тебе, коханий, дивлюся.

> Світять очі твої променисті, Сніп любові мене осяває. Хоч років, як на дереві листя, Я ж тебе, як уперше кохаю.

Конфетті, конфетті, серпантини І вогні - феєрверки бенгальські, Осяйний маскарад, коломбіни, Зачаровують силою казки.

Ми з тобою безмежно щасливі, Рік новий нам сюрпризи готує. Тож нехай буде він милостивий І гаразди усім подарує.

Неабиякий рік - високосний, Від Кози естафету приймає. Якщо вдасться лихий, невиносний, Щастя хай негаразди здолає.

> Я на всіх поділю наше щастя, Ще й для нас його стане доволі, Щоб життєві негоди й нещастя Не затьмарили людської долі.

12.03 p.

Хто знає?

Кружляють веселі сніжинки, Вдягають все в білі обнови. Стрункі новорічні ялинки На бал поспішають зимовий.

> Гірлянди святкові аж сяють, Краса мені очі вбирає. Примарного щастя бажають, А може - нового. Хто знає?

Відкрито сторінку наступну Життя, що з роками минає. Журбу відганяю підступну, - Надія нехай воскресає.

А може ще в ніч новорічну Та й станеться чудо зі мною, Щоб знову з'єднатись навічно, Зненацька зустрінусь з тобою

Я шати святкові вдягаю І вигляд роблю, що радію. Якщо постараюсь, хто знає? Реальністю стане надія.

У щастя повірити треба І щастям засіяти ниви. Хто зна? Може зглянеться небо - Хто гідний, той буде щасливий.

У ніч новорічну бажаю Гараздів собі та всім людям. Повірте, напевне я знаю - Все збудеться! Так воно буде! 12.03 р.

Гріх душу свою губити

Я прислухаюся до серця, Воно квилить, тривожно б'ється, От-от ще трохи й розірветься Чи розіб'ється, наче скельце.

> Хоча воно і так розбите Розпукою, німим стражданням І безнадією чекання, Ятрить, мов рана незажита.

Я заспокоюю, благаю, До серця рученьки приклавши, До Бога молитви пославши, Хоч туга не минеться - знаю.

> Довіку з нею буду жити, А може серце біль здолає, -Чого на світі не буває, -Не стану опору чинити.

Допоможу йому любов'ю І розумом, і добротою, І силою життя живою, Гарячою насичу кров'ю.

Я маю все перемагати Бо душу гріх свою губити, Вона для того, щоб радіти, Щоб з нею щастя здобувати.

12.03 p.

Краса врятує світ

Хиткий переходжу місточок, Вітаю свій райський куточок, Де віття вербові звисають, Тихенько мене колисають.

Легесенький вітер шугає, Неначебто стиха співає. Мене ти хоч, вітрику, чуєш, Скажи, що мені пророкуєш?

Та вітер мінливий полинув, І віття зелене покинув. Не знати, де зараз літає, Кого легковажний втішає.

> Не стану за ним жалкувати, Не маю надії втрачати. Світ, кажуть, краса порятує,-Життя ж їй природа дарує.

Я - мить в ній, піщинка маленька, Метелик з життям коротеньким. Я - квітка, що квітне і в'яне, Я - хмарка, що лине і тане.

Тож маю я Бога просити Красу на землі захистити. Я подумки з нею зіллюся І в ній, мов туман, розтворюся.

09.03 p.

Сила кохання

Все було, і життя відбулося: Літні зливи і шепіт колосся, Наше щастя в часи вечорові, Що навік поєднало в любові.

Щоб я мала без тебе робити, Чи хто зміг би мене так любити? Не така я насправді, вродлива Ти ж мене називав: моє диво,

Королева, чи пані крульова, Ти - мій скарб, ти - красуня чудова. Боже мій, що то значить кохати, Сіру качку за лебідь сприймати!

Я з тобою жила й почувала, Що для тебе я значу немало. Саме це додавало нам щастя I бороло стихії, нещастя.

У житті їх чимало бувало, Та кохання все чисто здолало. Я ж кажу, що життя відбулося, Як дозрілого жита колосся. 09.03 р.

Підкова на щастя

Кажуть доля людиною грає І, що долі ніхто не минає, То, можливо, невипадково Відшукалась на щастя підкова.

Де ж те щастя? Його я не бачу, Безталанну, мабуть, маю вдачу. Незнайомку чорняву кохаю, Як освідчитись їй я не знаю.

Гордовита красуня чорнява, Граціозна, струнка, величава. Я в очах її дивних читаю: "Не тебе я сьогодні кохаю,"

Чорний лебедю мій, невблаганний, Тож подай хоч надію жадану, Всі важкі перешкоди здолаю, Тільки вимови: "Я обіцяю..."

Лід в очах її сірих розтанув, Мов промінчик у душу заглянув, Зблиск очей, що мене чарував, Щастя миті мені дарував.

> Незнайомко, любове моя, Ти надія на щастя, і я Сподіваюсь невипадково Щастя нам дарувала підкова.

09.03 p.

Ти у моєму житті, у любові

Ти душу й серце, почуття найкращі, Всього себе віддав мені, коханий; Любилися й жили з тобою в щасті. Чим дорожу, що бережу старанно.

Ти дарував мені найпершу квітку, Траву духмяну, що збирав на луках, Напровесні і восени, і влітку. Ти й я - завжди разом в мовчанні й звуках.

У музиці, у співах солов'їних, У сяйві місяця, зірок і сонця, В стрімких потоках гомінливих, У світлі найріднішого віконця.

> Ти світ подарував мені прекрасний У фарбах неба, райдуги цвітіння. Прозорих, теплих, радісних і ясних. Ти - благородні мрії та стремління.

Для тебе я була найкрасивіша, Гарніша за усіх жінок у світі; Кохана, найрідніша, наймиліша, Голубка, зірка й навіть Нефертіті.

> До краплі все ввібрало моє серце, Таке ж, як і твоє, палке, чутливе, Та й очі твої чисті, наче скельця, У серці ідеали розбудили.

Моя тобі подяка у любові, Якою наше скріплене життя. Назад не озиралась я ніколи, Ні жалю не було, ні каяття. 11.03 р.

BCE NPO KOXAHHA, BCE NPO NKOBOB

Я співаю про любов

Земний аромат я вдихаю, 3 криниці водицю спиваю. Я музику чую любові. Вона, наче дзвони чудові.

Я буду про неї співати І піснею серце втішати, Радіти, що світле кохання Розквітло з само го світання.

Любов – наймогутніша сила. Вона все в природі збудила. Сама, як життя, нескінченна, Прекрасна, немов наречена.

Любов хай усіх осяває І всіх на добро надихає, На те, щоб прекрасне творити, У шасті на світі сім жити.

02.04 p.

Краса кохання

Чи відчуваєш ти красу кохання, Її чарівні колорити? Вона – не пристрасні зітхання, Її потрібно розуміти.

> Вона, мов музика, що вільно Звучить від дотику смичка, Вона бурхлива і повільна І незалежна, як ріка.

Вона врочиста та велична, Як буревій, шалена, дика, І ніжна, мовчазна і звична, Сумна, весела, надто тиха.

Любов свята, любов і грішна, Любов — світанок, надвечір'я. Буває швидкоплинна й вічна, Вона ϵ дійсність, ϵ повір'я.

Якщо не відчуваєш, то відчуєш. Я щиро привітаю з цим тебе. Кохання – незбагненне щастя, чуєш? Тож дякуй долі, випадку за те,

Що сталося з тобою дивне диво, Яке змінило все твоє життя, І душу, серце вщент заполонило І збагатило новизною почуття...

08.04 p.

Ще раз про кохання

Кохання вічне, як життя, Воно ніколи не вмирає. Людина зраджує це почуття, Невартою його буває.

Воно, мов синя птаха щастя, Як долі подарунок милий. Його тому спіймати вдасться, Хто серце має чисте й щире.

Його не можна взяти в руки, На груди почепити, як медаль. Воно живе у серця звуках І сяє, мов гірський кришталь.

Тож пам'ятайте, добрі люди, Якщо постукає до вас любов, Відкрийте настіж ваші душі, Кохайте щиро, знов і знов.

Ворожіння на ромашці

«Любить, не любить», – стою і гадаю, – «Любить, не любить», – пилюстки зриваю. Вірю, не вірю ромашці, хоч знаю – Він вже сказав заповітне «кохаю».

Квіточко люба, квіточко мила, На що даремно тебе я згубила? Краще б у лузі росла, красувалась, Я ж би твоєю красою втішалась.

Те ворожіння – забава весела, Хто ж не звірявся ромашці за себе? Мабуть в ромашці чаклунська є сила, Що не повірити квітці не сила.

«Любить, не любить», – стою і гадаю, – «Любить, не любить», – пилюстки зриваю. Вірю й не вірю, та вирити маю – Надто вже милого серцем кохаю.

07.03 p.

Співаночка

Місточок гойдається, Любов не вертається, На ньому прощаємось, Навік розлучаємось.

> Як серце жалітиме, За милим тужитиме, Залишу на згадочку Я квітку фіалочку.

Хай тішить і радує, Про щастя нагадує-Мов квіти спліталися, У шасті кохалися.

> Студена водиченька, Змий сльози та й з личенька, Щоб очі іскрилися, Мов зорі світилися.

Ой, вітре співучий, Втри сльози пекучі, Щоб люди не взріли І нас не судили.

> Мені в теє віриться, Що горе розвіється. Ще серце співатиме І вірно кохатиме.

08.03 p.

Білокрила порадниця

Одиноко стою на причалі, Відганяю гірко ту печалі Хвилі тихо на берег збігають І налію мені обіцяють.

> Біла чаєчка в піну пірнає, Освіжившись, у небо злітає. Білокрила, лети та вертайся, Чи коханий не зрадив, дізнайся.

Чайка в'ється легенько, привітно, Звістку бажану шле, заповітну. Мила пташка мене сповіщає:- Твій обранець не зрадив, кохає.

Хоч самотня стою на причалі, Та не маю на серці печалі. Чайка ніжно квилить і кружляє, Віра в щастя мене окриляє.

Нехай надія нас не покине

Коли ми ще зустрінемось, коли, Якщо доріжки терном поросли І на душі холодний сніговій, Застиглий, мов крижина, погляд твій?

Цей погляд милував мене колись, Жага, кохання із очей лились, А щастя слідом, наче тінь ішло, Та разом все минулося, пройшло.

Забули за шалений серця стук, За потиски гарячих, ніжних рук Та знехтували всім своїм святим, Воно й розтануло, неначе дим.

> Я часто думаю про сенс життя, Про те, що в ньому важать почуття. Ми щось важливе втратили, а що? Любов, довіру, щирість... Через що?

Час стер образи наші та жалі, Всі крапочки розставивши над "і". О, доле, поки маємо ще час, Нехай надія не покине нас. 09.03 р.

*****

У тебе світиться віконце, Неначебто на небі сонце, А я стою під ним і мрію, Плекаю в серденьку надію,-

> Що змилуєшся наді мною Та вийдеш тихою ходою Назустріч, скажеш: - добрий вечір, - І руки покладеш на плечі.

Мені в сумні заглянеш очі. Бродитимемо до півночі. Хай місяць і далекі зорі З'єднають в радості та горі,

> I без жалю, і без вагання Обох навік і, щоб кохання У труднощах життя не згасло, Ні назавжди, ні передчасно.

У тебе світиться віконце, Так наче в небі ясне сонце А я стою під ним і мрію І за тобою серцем тлію. 09.03 р.

Живе минуле в памяті моїй

3 часів хвилюючих побачень Років багато, як води, сплило, Собі я так і не пробачив, Що все життя без тебе марно йшло.

Я щиро покохав тебе єдину В той проминулий, давній час, - Мою співунку чарівливу, - Кохання ніжне з'єднувало нас.

Ти увірвалася в життя, як вітер, Поривчастий, раптовий і незваний, В останні дні жаркого літа Й збудила у моїй душі кохання.

> Я пам'ятаю зустрічей зачарування, Сердечно дякую тобі за все: І за побачення, і за прощання, Бо в тому мав життєвий сенс.

Якби було можливо повернути Той дивовижний і казковий час, Який не в змозі досі я забути, Ніщо б повік не роз'єднало нас.

Та час не повертається ніколи, Коханню теж немає вороття. Даремні всі пусті слова докори, Даремні запізнілі каяття.

Втішаюсь тим, що ти мене кохала, Що й я кохав і звідав радощі буття І що мені тебе нагода дарувала, Що в пам'яті живе минуле почуття. 11.01р.

Не поминайте мене лихом

Враз погляд твій неначе згас, Все проминуло поміж нас. "Чому, чому?" - питаю я, - "Квилить душа, мов чаєня?"

Була я щира й відчувала, Що над усе тебе кохала. Вини своєї в тім не бачу, Тому і зради не пробачу.

Тремтить в руці моїй жоржина, Вже ключ пролинув журавлиний, І осінь сипле жовте листя, І золотаве, й багрянисте.

Воно кружляє, сумно шурхотить, Що не побачить рідних верховіть, Де радісно перекликалось Поміж собою і кохалось.

У казку осені вглядаюсь, З красою осені прощаюсь, Прощаюся з тобою, з літом, Не поминайте мене лихом!

Осінній сум колись минеться, Весна в життя моє ввірветься. І повернуться журавлі, Надію й щастя принесуть мені.

07.01 p.

Пам'ять

Чим ти мене приворожив, Що згадую тебе завжди? Чи справді ти мене любив У проминулому житті?

> Навіщо ятрити себе, Я ж не жалкую ні за чим, Навіщо згадую тебе Якщо мене ти залишив?

Вертаюсь в молодість свою, Коли буяло все й цвіло, За тим, що я іще живу І не байдужа до всього.

> Ти - часточка мого життя, Солодка й, як полин, гірка, Ти - кличне серденька биття, Жива уява та палка.

Я вдячна пам'яті своїй За те, що здатна зберегти Усе, що любо так мені, Було й зосталось назавжди.

Прощавай

На мене хлинула печаль, Я мовила сьогодні: - Прощавай! Сьогодні їду назавжди З чужих країв - в краї свої.

Тож, прощавай! Як забажаєш, споминай. Той перший, боязкий цілунок, Який зірвав із вуст в дарунок.

Від тебе їду, від кохання, Палкого першого зізнання І від всього, що так любила, І що знайшла, і що згубила.

Тож, прощавай! Як засумуєш, споминай І літні дні, зимові ночі, Жагу, що обпікала губи, очі.

Ти не зберіг цих почуттів, Або зізнатись не хотів, Що вже не вперше покохав І за любов захоплення вважав.

Тож, прощавай! Як засумуєш, споминай, - У час, коли ми були разом, Весь світ яснів, як диво-казка.

А я все вперше відчувала, За щирість з вірою сприймала І ніжні дотики, й цілунки, Слова, оманливі, як трунки. Тож, прощавай! На все життя запам'ятай Моє кохання, чисте та палке, Шалене і жагуче, і п'янке.

Що від'їжджаю, ти не знаєш, Тому мене не проводжаєш. Відходить поїзд, а тебе не бачу, Прощаюсь подумки та гірко плачу

> Тож, прощавай! І наостанок пам'ятай: Можливо, будеш ще любити -Кохання нашого не повторити!

06.01 p.

Порада

Ці скарги, туги і жалі Зневіри родичі, та ні! Від себе далі їх гоню, Інакше щастя загублю.

> Чи ненароком захворію, -Чутливою душею зтлію. Зневіра душить через них, -Жорстоких недругів лихих.

До того ж скаржитись кому? Зарадить горю хто тому? Тому порадила собі: Геть скарги, туги і жалі!

Кохання юності моєї

Ти - зірочка моя ясненька, Кохана дівчинка маленька, Твої великі очі сірі Будили сподівання, мрії.

Тебе смородинкою називав I чорні коси цілував, Що сяяли від сонця блиску I пахли м'ятою, любистком.

Циганочко, - тобі казав І в губи ніжно цілував. Вони, як мед, солодкі, А миті швидкоплинні і короткі.

Ти радість за собою принесла, Як райдужна веселка осяйна. Палке кохання дарувала I світ прекрасний відкривала.

Було шепочеш: «Я тебе люблю»... Я кожне слово трепетно ловлю І шаленію від твого кохання Й палкого щирого зізнання.

Смородинко, циганочко моя! Такого почуття не звідав я, Щоб серце рвалося з грудей, неначе Назустріч іншому, п'янке, гаряче.

Жадане, миле Галченя моє, Давно чекаю, кличу я тебе. Вечірня зірка засвітилась, А ти не йдеш - десь забарилась. Час дуже швидко пробігав, Я й оглянутись не встигав, Як ось побачення минає, А я на нього знов чекаю.

Хоч ніжно, щиро я тебе кохав, Життя за тебе я б віддав, Та завинив і втратив назавжди, В роках згубилися твої сліди.

> Кохання юності моєї, Дарунок долі або феї, Негідний я коханим зватись, Тож мушу спомином втішатись.

2001 p.

Жага життя

Полетімо удвох до зірок, Закружляймо у вихорі мрій, Хай любовний затягне вирок У світ безтямний, нестриманий свій.

> Звідти щоб не було вороття, Щоб нестримний танок шаленів І щоб казкою стало життя, Щоб Едем нам ворота відкрив.

Щоб і душі злилися в одну, І бажання, і мислі єдині. Дай надію на щастя, молю, Бо як жити без щастя, надії?

Хочу спити тебе, як вино, До останку, кінця, до краплини. Щоб заграла в мені, як воно, Щоб в єднанні були щохвилини.

Щохвилини в єднанні й повік, В цьому саме і є сенс життя. А інакше не треба, повір, Безталанне, невтішне буття.

09.02

Солодка омана

Звабливо щось мені шепочеш І голову мені морочиш. Слова солодкі і пусті Злітають легко з вуст твоїх.

Я наче вірю і сміюся, Хоча на себе трохи злюся За те, що дослухаюсь їх, Тим беручи на душу гріх.

Я розумію, що це гра, І закінчиться ось вона, Коли останні стихнуть звуки, І розімкнуться наші руки.

Ці звуки танго чарівного, Як подих вітрику п'янкого, У танці збуджують, єднають, Затихнувши, - навіки розлучають.

2002 p.

Тиша

Я чекаю на дзвоник. Його все нема. Прислухаюсь, та дзвонить Лише тиша німа.

Тиша може дзвеніти І ридати в нестямі, Як її оживити У незримій уяві.

Тиша може кричати І безмежно радіти, І сміятись, співати, Якщо це уявити.

> Та мої почуття Будять тишу німу, Бо в цій тиші життя Самотою веду.

Сподівалась, дзвіночок Тишу в серці розгонить, Він мовчить і не хоче, Лише тиша все дзвонить.

> Геть її прожену, Скільки можна терпіти? Але тишу німу Мені нікуди діти.

Вогник враз спалахнув. Щоб з надією жити. 06.02 р.

Свідок кохання

Біла вишня в вікно зазирає. Ніжні квіти мені простягає Ой, ти диво моє весняне, - Я шепчу їй, - кохаю тебе.

Запах квітів вишневих вдихаю, Хоч цвіт вишні не пахне - я знаю,-Та кохання мене надихає, Запашнішої квітки немає.

Я не квітці шепчу, а дівчині, - Найдорожчій, коханій, єдиній, Вишня тільки, як свідок кохання І палкого мого їй зізнання.

> Якщо я не байдужий тобі, Ти повіриш і вишні, й мені, Що любов моя чиста та світла, Наче квіточка вишні розквітла.

08.02 p.

Прощальне танго

Ти танцюєш зі мною Наше танго останнє, Я прощаюсь з тобою І тамую ридання.

Сміх ласкавий, безжурний Все дзвенить мені в вухах, Танго трохи бравурне Додає мені муки.

Танго зараз скінчиться, Я роблю кілька кроків, Хай мій танець продлиться, Зачекає ще трохи.

> Танець - танго прощальне, Ти замовив для мене, Покидаєш безжально, Я це знаю напевне.

Я журливо дивлюся Сумно в думці благаю: "Може б ти залишився, Я без тебе вмираю".

> Змовкли звуки печальні На пів кроці. Доволі, Погляд, потиск - останні... Щоб не стрітись ніколи.

Знаю - ти пожалкуєш І повернешся знову. Тільки - марно, ти чуєш? Ось моє тобі слово. 10.02 р.

Суламіф – символ палкого кохання

"Ти дарував мені зізнання - як Соломону Суламіф кохання"

Дивний сон розповів ти мені - Я була Суламіф уві сні. Вечір ясний на землю спадав, Місяць все навкруги осявав.

Скільки глянеш - сніги та сніги, Як пустеля, химерні й німі. А мороз і дзвенів, і співав, Зачаровував ніч, колисав.

Коні сани щодуху несли, Непомітні були їх сліди, Я сиділа у санях сама. Саме я - Суламіф чарівна.

> Не сказала ні слова тобі, Понеслася аж в далі німі. "Суламіф, Суламіф, Суламі-іф..." Кликав ти - навкруги - тільки сніг.

Хто така Суламіф, я не знала, Потім в О. Купріна прочитала. Це - царя Соломона кохана, Юна дівчина з Ваті-ель-Хава,*

> Неповторно прекрасної вроди. Суламіф, як дитина природи, Дарувала царю Соломону Те, за що він віддав би й корону.

Це - любов, що дорожча за славу, За багатство, за мудрість, державу, Найдорожча вона за життя, Бо панує любов над буттям.

3 слів про сон стало все зрозуміло, Відкриття те приємно вразило: Ти мені дарував ті зізнання Через символ палкого кохання.

Ваал-Гамон - місто в Єрусалимі. Ваті-ель-Хава - гора в місті Ваал-Гамоні. 2-3 січня 2003 р.

Останне побачення

Чому сльоза така гаряча Мені стікає по щоці? Не хочу я, щоб ти побачив, Сльозинки зрадницькі оці.

Ще тліє свічечка надії, І серце в грудях завмирає, Любов твоя – незгубна мрія – Дарунок щедрий, я це знаю.

Не зрада сльози спричинила, I не вона так ятрить душу – Примхлива доля так вчинила – 3 тобою розлучитись мушу.

Я до берези прихилилась, Вона озвалася тремтливо, Немов зі мною зажурилась І шепотіла щось тужливо.

Посвистував у полі вітер, -Гультяй зрадливий і безжальний, -Ти слухав, я читала стиха Уривки з "Демона" печальні.

Ти - Демон, я - твоя Тамара, Як і вони, не будемо удвох, Хоча б чудова вийшла пара, Та доля вирішила за обох.

Нехай радіє пані Доля – Потішилася, як схотіла. Була б моя на теє воля Вона б втручатись не посміла.

Побачення вдалось красивим, Найкращим навіть за усіх. В останнє ми були щасливі, Ти не помітив сліз моїх.

03.03 p.

Обранець Троянди

В ранковому світанні ніч згасає, Та ще троянду тихо колисає, Зволожує цілющою росою -Небесною прозорою сльозою.

> Троянда ніжна спить, ще не збудилась, На поклик солов'я ще не розкрилась. А він щебече, тьохкає, воркоче, Серденько полонити її хоче.

Легенький вітер квіточку гойдає, 3 бутонів її пристрасно вдихає П'янкий, цнотливий аромат кохання І слухає вловиме ледь зітхання.

> Окраєць сонця жевріє на сході, Несе своє тепло, життя природі, Промінчиком троянду пестить й диво, -Вона розрум'янилася щаслива.

Бутон назустріч сонечку розкрила, Жила, пишалася, цвіла, любила. Як сонечко зайшло, вона зів'яла, Бо без його тепла життя не стало.

Вона лише для сонечка цвіла. Любов йому та свіжість віддала, Бо в сонячному світлі те кохання, Що зацвітає та цвіте в єднанні,

06.03 p.

"Бостон"

Танцюють пари під мелодію "Бостон", А я стою й витримую "а-ля-фасон", Бо вже відмовила у танці декому, А ти не йдеш, щоб запросити, а чому?

> Чому? - запитую вже вкотре я себе, -Ще вчора жадібно ти цілував мене, Казав, - у світі тільки я одна, -Кохана, ніжна, неповторна, чарівна!

"Бостон" звучить, неначе реквієм журби І суму, відчаю, прощення та мольби. Тож поверни мені коханий, ту любов І наш станцюємо "Бостон" з тобою знов. 07.03 р.

Примхлива принцеса

Примхлива принцеса На ймення Інеса Мене чарувала, Але не кохала

> Що маю робити І як заслужити На милість, хоч право На погляд ласкавий?

А горда красуня Сміється, кепкує: -Якщо ти кохаєш, То, може, дістанеш. 3 дна моря краплинку - Рожеву перлинку? Ти, кажуть, сміливий, До того ж вродливий.

Сяйнула очима, Стенула плечима. А хвилі гуляють, Сказати щось мають.

> Вчувається шепіт, Мов голосу трепіт: -Не знаю, не знаю... Можливо, й кохаю...

Зачувши зізнання, Злилися в єднанні Серця і бажання Палкого кохання.

> Як серце співає - Інеса кохає! Як серце сія - Інеса моя!

Грім гримить

Гримить, гуркоче в небі грім, В природі, в серденьку моїм. Грими, - благаю я його, - Затримай милого мого.

Мене покинув щойно він, Розтанув в темряві, мов дим, Біжу крізь блискавки і грім Босоніж по воді за ним.

Кричу, благаю: - Повернись, Люблю тебе, не йди, спинись. Тебе не в силі зупинить Стихії, грому, що гримить.

Скоряюсь долі я за мить Тихесенько вже грім гримить, А з неба злива сльози ллє, Змиває горенько моє.

Романочку руденький

(пісня)

В небі зіронька мигтіла, Як Романа я зустріла, Кучерявого, рудого И закохалося у нього.

> Я Романку-Романочку Шовком вишила сорочку, Гарна вийшла вишиванка Для руденького Романка.

Мій Роман мене кохає, Як зустріне, так і сяє. А як ніжно він цілує, Обіймає і милує.

Ой, Романочку руденький, Я люблю тебе, миленький. Темна нічка, захиснице, Поєднай нас, чарівнице.

07.03 p.

Не журися, Калино!

Калино червона, Чого ти схилилась, Скажи мені, мила, Чого зажурилась?

> Краса твоя пишна Ще тільки розквітла, Чого ж ти сумуєш, Мов квітка поникла?

Краса моя в'яне, Краса моя сохне, Що вдіяти маю, Коли я самотня?

> Не маю я щастя, Не маю я долі, Стою одинока В широкому полі.

Згинають, ламають Вітриська невтішні, Безжально зривають Красу мою пишну.

> Не треба журитись, Калино червона, Дозрілі, налиті Важкі твої грона.

Їх сонце цілує, А дощик вмиває. І більшого щастя У світі немає. Милуються люди, Тебе прославляють, Про тебе, красунечко, В піснях співають.

Хіба не доволі, Калино, скажи? На щастя, на радість Красуйся, живи! 2002 р.

Запізніле зізнання

(каяття)

Ти ніжна, мов біла лілея, І очі твої голубі, А я побиваюсь за нею, За чорним волоссям її.

Я бачу і вдень серед ночі, Я бачу в тривожному сні Великі замріяні очі, Що дивляться в душу мені.

Як тяжко тепер я караюсь За те, що її залишив, Як гірко страждаю і каюсь, Що очі ясні засмутив.

Як зміг її зрадити, грішний, - Чорняву красуню мою? Тепер потерпаю невтішний І скаржусь на долю свою.

Надія на те, що щасливо Без мене на світі живе Циганка моя чарівлива, Хоч трохи зігріє мене.

> Тебе ж, ясноока лілеє, Не зможу кохати, як ту: Такі почуття, як до неї, Цвітуть тільки раз на віку.

10.03 p.

Чого зітхає Тополя?

Стоїть тополя під вікном, Огорнена зимовим сном. Тополе, чи тобі наснилось, Як влітку з ясенем любилась?

> Крізь сон тополенька зітха: -Минула літня казка та -Мене кохав зелений ясен, Стрункий, високий диво-красень.

Під сонечком раділи вдвох, І вітер пестив нас обох А літні дощики вмивали, Вечірні зорі колисати.

> Лилася музика з небес, Чарівним світ здавався ввесь. Він шепотів мені: «Кохаю, Одну тебе навік бажаю».

Зимовий сон змага мене, I на верхів'я сніг мете, Та в пам'яті все зберігаю, На зустріч з ясенем чекаю.

> Стоїть тополя під вікном, Огорнена зимовим сном, Закоханий їй сниться ясен, Стрункий, високий диво-красень.

10.03 p.

Слово до слова і сталась розмова

Я побачення перше призначив Незнайомці, що вчора побачив На зупинці. Вона там стояла І неначе на мене чекала.

> Я кажу їй: - Погода хороша, 3 неба сіється біла пороша. - Так, - у відповідь каже мені, -Чи то дощ чи то сніг, чи то буде, чи ні...

- Чим займалися вчора? питаю.
- Вже забула і не пам'ятаю. Усміхнулася і жартувала:
- Сніг торішній, мабуть, відкидала.

Чули вісті чудні, дивовижні? - Чула... П'ятниця перша на тижні... Я не знаю, про що розмовляти. Може краще мені помовчати?

Щось не в'яжеться наша розмова, Не діждатись від неї і слова. Врешті-решт зрозумів: безперечно, Всі питання мої недоречні.

Взагалі нецікаві, невтішні, Як «сім верст до небес і все пішки». - Слухай, люба, я в тебе влюбився, - Їй сказав. Погляд враз оживився.

Сірі очі засяяли дивно, Подивились на мене призивно, Наші руки в обіймах сплелися, Наші губи в цілунку злилися. Та історія ця не скінчилась, -Ми з коханою порозумілись, Свої долі з'єднали в єдину, Нерозлучну сімейну родину.

10.03 p.

Слід розлуки

Я дивлюсь на залишений слід, Він рішучий, глибокий, чіткий. Кришталевий скував його лід, Ще тонкий і, як скельце, крихкий.

Ти від мене пішов назавжди І кохання з собою забрав. Я благаю, зову: — стій, не йди! Не почув, як видіння, розтав.

Слід згрібаю в долоні, та вмить, Мов жарина, він руки пече, Розсипається і капотить, Як сльоза, невмолима тече.

Ось він був і його вже нема, Впала крапля остання у сніг. Залишилась розпука німа, За коханням, що ти не зберіг.

Як повернешся через роки, Через відстані — слід не знайде щ-Сльози змиють гарячі мої. Як прийшов, так ні з чим і піде ш. 10.03 р.

Щаслива пара

Дай мені рученьку, мила, І усміхнися до мене, Хочу, щоб ти зрозуміла - Я закохався у тебе.

> Ти - Скорпіон, а я - Овен, Вийде чудова з нас пара. Глянь бо на місяць, він повен, Зникла загрозлива хмара.

Буде життя наше ясним, Скріплене вірним коханням, Ти - найдорожче багатство Тож поміркуй над зізнанням.

> Зірочка з неба упала, Тихо мені проказала: Я тебе теж покохала И щастя обом загадала.

Літ майже сорок минуло, Що обіцяв, все збулося. В пам'яті - світле минуле, Щастя для нас відбулося. 10.03р.

*****

Я цілую тебе до нестями, Так неначе нектар п'ю медяний, Відірватись від тебе несила, -Прикувала небачена сила.

> Десь у небі виспівує пташка, І схилила голівку ромашка, Ніжне марево очі туманить, Пристрасть трунком пекучим дурманить.

Впали з неба блакитного роси, Діамантами вкрили покоси, Забриніли на віях росинки. То щасливі скотились сльозинки.

> Любо вдвох нам з торбою кохана, Ти єдина для мене жадана. Все навколо вирує, співає І кохання довіку бажає.

11.03 p.

Щастя не прохай, щастя здобувай

Квіточко бузкова, розкажи, Чи щаслива буду, підкажи. Щастя у суцвітті не ховай, Якщо маєш, то мені віддай.

Щастя, щастя... то міраж такий, Маревний, туманний і манкий, Що не допоможе і бузок Упіймать його хоча б разок.

Птахо щастя, прошу, не покинь, 3 часу проминулого прилинь, Стань теперішнім моїм ясним, Щоб повік не розлучилась з ним.

Ні, не буду щастя я прохать, Маю самотужки здобувать У житті, в любові, у труді Поки сили дужі, молоді.

Щастям поділюся з усіма, Там посію, де його нема, Щоб воно поміж людей жило, Квіткою живильною цвіло. 2004 р.

Незабудкова любов

Незабудка - яснесенька квітка У зеленому лузі розквітла. Скромна, ніжна, цнотлива, тендітна Усміхнулась до неба привітно.

> Це воно їй блакить дарувало, Сонце ж пестило і колисало, Як побачиш її, не забудеш, Назавжди квітку ясну полюбиш.

Ми колись незабудки збирали, В довгі коси, як стрічки, вплітали. Незабудкове наше кохання Розцвіло, наче квіточка, зрання.

"Незабудко", - мені ти шепочеш, Спити любощі з вуст моїх хочеш. Тож хай буде тобі мій цілунок Й незабудкове щастя в дарунок.

Ти мене вниз - угору гойдаєш, Мов дитину малу, колисаєш. Світ ряхтить, у очах мені сяє, То любов незабудкова грає. 05.04 р.

Чари новорічної ночі

Дві свічі яскраві горять, Вогнем чарівним пломенять. Святкової ночі нас троє: Ялинка й ти поруч зі мною.

Шампанське аж піниться грає, Красуня лісна щиро сяє, А шишки, духмяні єлові, Скрізь пахощі сіють смолові.

Дзвін келихів ніжно озвався: "На щастя, на радість" - вітався,-"З новим наступаючим роком, Надійним, багатим нівроку".

> В очах заблищали сльозинки, Прозорі, мов срібні росинки, В них сяйво безмежного щастя, Що здатне здолати нещастя.

Я очі кохані цілую, Спиваю ті сльози, милую. Шепчу їй: - Хай ніч новорічна З'єднає обох нас навічно!

> Тихенько мелодія грає, На хвилях любові гойдає. Життя - то не казка, та, може, Нам ніч чарівна допоможе.

01.04 p.

*****

Я в нестямі простягаю руки, Та навколо німа темнота Серце сповнене болю і муки. Де ти, де? Чом зі мною нема?

> Божеволію, зично гукаю Крізь громи, крізь навалу дощу: "Повернися, коханий, благаю І провини, і кривди прощу."

Все змішалося: відчай і тиша, Грім і дощ, і німа пустота, Морок ночі в потилицю дише, Сум самотності враз огорта.

3 ними я самотужки борюся, Не піддамся я відчаю, ні. У майбутнє сміливо дивлюся, Воно зичить гаразди мені.

02.04 p.

Остання ніч кохання

У келихах грає шампанське, Вирує, мов щастя циганське, Яке ілюзорне, мінливе, Жагуче, палке і зрадливе.

> Ти келих за нас піднімаєш, Самими очима благаєш Ковтнути любовного трунку. Я знаю - нема порятунку

Від влади, що взяв наді мною, Від пут, що скували любов'ю, Тому так цілунки солодкі, А миті з тобою короткі.

Минуча любов твоя, згубна, А вдача - палка, волелюбна. Сьогодні одну мене любиш, А завтра вже іншу голубиш.

Будь що, я шампанське спиваю, 3 гіркими сльозами ковтаю, Сьогодні прощатися маєш І нічку останню кохаєш.

Хай місяць і небо, і зорі Зіллються в весільному хорі, Про втіхи любові співають, Які швидкоплинно минають.

Довіку мене не забудеш, Страждати і каятись будеш, Бо що має бути в зрівнянні Як наше шалене кохання. 06.04 р.

Любове моя

Ти, як осінь, яскрава на диво, Як жоржина осіння, вродлива. То яснієш, то раптом сумуєш, Мою душу тривожиш, хвилюєш.

Що любове моя, відчуваєш, Коли полум'ям враз запалаєш? Не про мене, бува, ти згадаєш, А чи іншого, може, кохаєш?

Ніжне світло з очей твоїх ллється, Огортає теплом і здається Дві зорі посилають надію На любов, про яку тільки мрію.

> Все віддав би за тебе, що маю, До безтями, до болю кохаю, То ж, як сонячна квітка, розкрийся, Якщо любиш мене, відгукнися.

Хочу з щастям навік повінчатись, Хочу жити тобою, втішатись. Знай - тебе відвоюю у долі, Хоч і мав би зректися я волі. 08.04 р.

Лірична замальовка

Останній промінчик згасає, Ховається за небокраєм, Вже ніченька літня чаклує І зоряним небом чарує.

Не спить соловейко, співає, Троянда щасливо зітхає, І ніжний вчувається шепіт Та сонного листячка трепіт.

Живе у тій казці кохання, Щоб з ним зустрічати світання І сонця промінчик вітати, Красою життя наповняти. 05.04 р.

Співанка

Годі вже, голівонько, боліти. Я не хочу Миколи любити. Хоч як притьмом мене домагається,-Наші долі повік не з'єднаються.

Я весела, не надто вродлива, В нього вдача спесива, зрадлива. На рушник нам не варто ставати, Марно долю свою спокушати.

05.04 p.

На милування нема силування

Уподобав кислий глід калину. "Я люблю тебе одну - єдину", - Він красуні пристрасно шепоче, Тільки та і слухати не хоче.

"Ти колючий надто та ще й кислий I до того зовсім не до мислі. Не для тебе стиглі мої грона", - Мовила калинонька червона.

"А росте один у цілім гаю Той, кого я ще з весни кохаю, - Молодий, стрункий і з себе красень, Мій жаданий наречений - ясень".

Глід не знає, що за ним шипшина Побивається, страждає, гине. Чи зустрінуться вони, хто знає? І чи глід шипшину покохає?

Отака-то сталося пригода. У коханнячка своя природа. Пам'ятайте, що на милування, Хоч би як, немає силування. 08.04 р.

Шанс бути щасливими

Доля дає нам ще шанс, Щоб доспівати романс, Той, що співали коли Ще хризантеми цвіли.

Радісний зоряний час Бризкає щастям на нас. Ми, наче два голуби, Горя не знали, журби.

Дивний любовний дует - Ніжна сопілка й кларнет - Досі звучать в унісон, Вдало виводять шансон. 10.04 р.

Грай же, скрипалю

Гру скрипаля всім серденьком сприймаю, Мелодію, що ллється, відчуваю. Смичок торкається струни легенько, Вона скоряє звуками серденько.

В стрімких і ніжних звуках, що лунають, Вся гама світлих почуттів і навіть Твого серденька клич і стук палкий І вірний, і шалений, і п'янкий.

Злітають звуки пристрасті кохання, І сум, і щастя в них, гірке страждання. Проникливо їх слухаю і знаю - За гру і почуття тебе кохаю.

Я хочу, як ковток води, їх спити, Бо вже без них не маю сенсу жити. Я п'ю, я насолоджуюсь, спиваю. Грай, скрипалю, молю тебе, благаю.

Тебе, музико, варто покохати, За те, що вмієш щиросердно грати, Наповнити життя по вінця, зично Красою дивомузики, що вічна.

06.02 p.

Відгукнися, кохана

Я покликав тебе назавжди У моє одиноке життя, Відгукнися, кохана, прийди, Не затьмарить тебе каяття.

Я віддам тобі серця тепло І любов, що для тебе зберіг, А щоб щастя в домівці жило, Над дверима приб'ю оберіг.

Хай барвінок, чи сивий полин Наше щастя від зла захистить. Свої сумніви, рідна, покинь, Не барись - дорога кожна мить.

> Голову поклади на плече, Прошепчи: - "Дорогий чоловік..." Я тебе обніму гаряче, Хай з'єднає нас доля навік.

10.03 p.

*****

Коли б ти мене зрозуміла, Кохала - не просто жаліла. Мені співчуття не потрібні -Вони до зневаги подібні.

> Кохання - то сила тяжіння, Без муки, докорів сумління, Коли воно щире і чисте, Неначе шампанське, ігристе.

Надію на щастя плекаю І бути з тобою бажаю. Ти - мій ідеал, моя мрія... Подай хоч краплину надії. 10.03 р.

*****

Ти мене кохав, Я тебе кохала. Ти мені прощав. Я тобі прощала.

> Сонечко зійшло, Радість забуяла. Сонечко зайшло, І вона пропала.

Ти мене кохав, Я тебе кохала. Ти мене прощав, Я тебе прощала.

> Жаль давно минув, І любов минула. Ти мене забув, Я тебе забула.

10.03 p.

Музи ка і Тім-Том

Він називав її Тім-Том, А іноді — ніжніше Т-о-о-м, Понад усе її кохав, У ймення душу свою вклав.

> Вона сміялася, затим Своїм волоссям запашним Обволікала враз його — Обранця милого свого.

Тім-Том він пестив, цілував, Волосся аромат вдихав. Вона ж до нього воркотіла, Мов річечка, щось, жебоніла.

На скрипочці для неї грав, Мелодіями чарував. Вона ж, мов квіточка, цвіте І слухає зачарування те.

Тім-Том її він називав, Царицею ще величав, Повів кохану під вінець Щасливий був тому кінець.

Скінчилась казка про Тім-Том І про любов музи ки й Т-о-о-м, Та в кожній казці правда ϵ . Повірте — так воно і ϵ .

09.03 p.

Так судилося

На слова заповітні чекаю, Може скажеш: «Тебе я кохаю». Ти стоїш нерішуче, вагаєшся, Пояснити мені намагаєшся: -

> Ти мені, як повітря, потрібна, Ти до світлої днини подібна... Але слів цих чомусь не сприймаю, За пусту красномовність вважаю.

Я, напевне, тоді помилялась І нещирим зізнання здавалось, Бо тепер, коли згадка зринає, В ній вчувається ніжне «кохаю».

Я навік розлучилась з тобою, Як судилося, друже, без болю, Бо вже іншого щиро кохала. Ти пробач, що тебе зчарувала.

Тиха втіха на душу лягає, То минулого спомин втішає, Почуття невмирущі, незгаслі Будять радощі тихі, прекрасні. 08.03 р.

В дарунок осені від літа

Ой, осінь сумна побивається, Рясними слізьми умивається: Десь літечко красне поділося, Чомусь вона з ним не зустрілася.

Як любо вони б милувалися, Земною красою втішалися, Та долею їм не судилося, Хоч як би вони не журилися.

Калина червона всміхається, І дуб багрянистий вітається До осені, щиро бажаючи, Землею іти не вагаючись.

Ще вернеться літо до осені, Теплом розіллється і просинню. Бач, «бабине літо» всміхається До осені й з нею прощається.

Щоб осінь раділа, пишалася, Від літа в дарунок зосталися Врожаю багатство, незміряне, І ніжність природи замріяна. 08.03 р.

Ти не мій, я не твоя

Промовляєш слова найніжніші, Дослухаюся їх серед тиші. На молитву слова твої схожі, Але серця мого не тривожать.

Не тому, що весна вже минула, - Як кохала, я ще не забула, - Хоч осіння симфонія грає Й павутиння на коси лягає.

Моє серце дурити не вміє І увести в оману не сміє, «Він не твій», - мені каже щоразу. Не сприйми тільки це за образу.

> Що я теж не твоя, відчуваю, І навряд чи тебе покохаю, Бо в житті, як у пісні ведеться -Нитка долею раз тільки рветься.

04.05 p.

Замовляння на Івана Купайла

Іванку - Іваночку, Скупай мене зраночку Цілющою росою, Студеною водою, Щоб щічки біліли, Щоб очі горіли.

> Я звию віночок, І кину в вирочок. Пливи за водою, Неси за собою І щастя, і долю Без зради і болю.

Очистити душу Від гніту я мушу. Хай вогнище сяє І зло відганяє. Я сили збираю, Мов вихор, злітаю.

Палає, палає Вогонь й не згоряє, Я - стриб! Й подолала Вогнище Купала, Щоб духи лихії Згоріли в стихії.

Знайти б мені квітку - Вогненну лелітку. То - папороть-диво, Була б я щаслива. Спізнати все хочу Купальської ночі. 07.03 р.

Сяй, любе Ярило!

Рожевіє зоря на світанку І вмивається росами ранку, Щоб зустріти небесне Світило, -Красне сонечко наше - Ярило.

> Мені спати наказує сплюшка, Щось нашіптує тихо на вушко. Я від сну у долину тікаю І туман прохолодний ковтаю.

Він довкола поволі спадає І росою землицю вкриває, Щоб спивала вона, оживала, Сильним паростком щоб проростала.

Я стою у далині й радію, У серденьку плекаю надію, Що нове молоденьке коріння Згодом дасть животворне насіння.

Ним родючі засіємо ниви, Щоб волоссячком стиглим дзвеніли. Сяй же, сонечко - любе Ярило, Щоб Вкраїна жила, багатіла. 07.03 р.

Арелі

Злітають до неба арелі, А слідом - і крики веселі. То молодь у лузі гуляє, Як вітер шалений, шугає.

> То вгору, то вниз й так щоразу, Ще вище злітають одразу, Несуть, мов на крилах пташиних, Туди, до шляхів журавлиних.

А що то воно за арелі? То гойдалки звичні, веселі, Яких парубки змайстрували, Й коханих втішали, гойдали.

> Навколо луги зеленіють, І верби під сонечком мліють. Їх тихе сонливе зітхання Скрадає відлуння гуляння.

Як зорі, спалахують очі, Грайливі, звабливі дівочі, А очі навпроти вбирають Ті сполохи, що осявають.

> Арелі летять в піднебесся, А щастя з грудей так і рветься, Гарячі тіла і бажання У захваті шалу гойдання.

Арелі летять і співають, На крилах любові гойдають. В високому злеті кохання Звучать, наче гімни, зізнання. Арелі, чудові арелі! Ви - гойдалки долі веселі. Скількох за життя поєднали, Щоб щастя польоту пізнали.

07.03 p.

Восьме березня

Стоять мімози на столі У голубому кришталі. Ці дивні вісники весни Подарував сьогодні ти.

Уважний, ніжний, мій коханий, Ввесь світиться, як день весняний Виконує буденні справи, Приготував святкові страви.

Я ж зранку урочиста, мила, Літаю, начебто на крилах. Приємно, маю вам сказати, Його турботу відчувати.

> Стоять мімози на столі У голубому кришталі, Горять святкові дві свічі, Як ясні зорі уночі.

В душі мелодії звучать, І наші келихи дзвенять, «Веснянки» радісно співають І з Восьмим березня вітають. 03.03 р.

Восьме березня – день особливий

Восьме березня - день особливий, Урочистий, святковий, щасливий. Ти прекрасна, мов квітка весняна, Моя люба, єдина, жадана.

Усміхнися до мене, любове, Я повторюю знову і знову І святкові слова побажання, І палкі щиросердні зізнання.

Мій уклін дорогенькій матусі, Доньці Вірочці, рідній бабусі. Хай здоров'я весна прибавляє, День, прийдешній, теплом наповняє.

> Берегині, порадниці наші, Ми - надія, заступники ваші. Хай єднають нас злагода, радість, Не покинуть ні щастя, ні благість.

03.03 p.

Бажаю

Щасливої долі І серденьку волі. Палкого кохання, У справах визнання.

> Тепла у оселях, Свят, буднів веселих. Як друзів, то щирих, А ще незрадливих.

Привітної вдачі, Грошей на додачу, Багато чи мало, А шоб вистачало

> На те і на се. І це ще не все: Живіть, багатійте, Шануйтесь, радійте!

03.03 p.

*****

Прекрасна, ніжна половинко, Єдина в світі, люба жінко! Тебе на щастя відшукав, Відтоді світ чудовий став. Ти - ніжна пісня солов'їна Ти - квітка, я - твоя стеблина Ти - спів, а я його відлуння, Ти - день, я — ніч у повнолуння, Ми завжди вдвох і всюди разом, Щасливі, радісні щоразу. 03.05 р.

Ти в серденьку моїм назавжди

Зустрічі і розставання -Дві різні частини. Якщо їх з'єднати, То будеш щасливий.

Колись на Азовському морі Відвідала я санаторій. Лікують там серце й хандрози, Артрити і різні неврози.

Тож звідти листа надсилаю, В якому про все сповіщаю. Так от: «Металург» - санаторій - Стоїть біля самого моря,

Скрізь зелено, парки чудові, І квіти цвітуть пурпурові. Хоч зручностей трохи бракує, Та море геть все компенсує.

> Кімната маленька затишна, Хвороби лікую успішно. На цьому здоровий бувай, На бажану зустріч чекай.

На дошку об'яв позираю, Невдовзі листа помічаю, Мені одписав, не барився, За мною украй зажурився.

Листа до грудей притискаю І радісно тихо зітхаю: "Ти любий сумуєш за мною, Нудьгую і я за тобою".

На березі моря сиджу У відповідь зразу пишу, Що добре себе почуваю, Лікуюся, відпочиваю.

> "... Ось море в тумані сіріє, Невиразно простір біліє, Вглядаюсь в туман і у небо, А подумки лину до тебе..."

Пишу про туман і про море, Немов розмовляю з тобою: "...Десь чайки в тумані літають, Квилять, одна одну шугають..."

> На аркуш лягають рядки, Списала чотири листки. "Коханий, - пишу, знов зітхаю,-Повір, я тебе запевняю,

Коли б ти був поруч зі мною. Туман проминув стороною, І сонечко б з неба вже сяло У хвилях морських вигравало ".

II

Чудова осіння година, В повітрі летить павутиння, Та море ще тепле синіє, Викочує хвилі спокійні.

> В руці моїй бажаний лист: "Чекаю на твій приїзд, Крульово кохана моя, Накази всі виконав я -

Ти пишеш, щоб я не скучав, Здоров'я своє пильнував, Але мені, люба, несила, Хоч якби мене не просила.

Нудьгую, день кожний благаю, Нехай він скоріше минає. Я лину до тебе думками, З Бульвару Приморського Дама".

I ходять туди і сюди Приємні, ласкаві листи. Вони - щиросердне зізнання, В якому панує кохання.

В останнє пишу по обіді: "Стрічай, за два дні вже приїду, Із моря вертаюся я - Крульова і зірка твоя".

Ш

Колись вже отак листувались, До того, як потім побрались. Ти знову мені нагадав, Як ніжно й тоді називав.

Немов повернувся той час, Коли усміхались до нас І небо, і доля жадана, Що нам дарували кохання.

Як гарно його відчувати, У відповідь щиро кохати. Листи - лише відгук серденька, Сторінка роману маленька. Коли ж на часину прощались, На зустріч нову сподівались, Тоді, як немов присягав, Замріяно, стиха казав:

"Розлуки і зустрічі -Дві різні частини, Якщо їх з'єднати, То будеш щасливий".

> Напевне, щоб знову зустрітись, Потрібно було розлучитись, Бо в цьому невичерпна сила -Природи єднання щасливе.

Тебе вже зі мною немає, Та пам'ять в душі воскресає І клятви завітні, й зізнання, І ніжність взаємну, й кохання.

25.09.03

Кохай мене, кохай

Ти кохай мене, кохай! Бачиш квітне вже розмай, Виграє навкруг весна, Щастя зичить нам вона.

Як зустрілись, пригадай, Що сказав, не забувай. Місяць свідком нашим був, Він зізнання наші чув.

Слухай, як дзвенить розмай, І виспівує: "кохай". Це вже зоряний наш час Прилетів з'єднати нас.

> Любий мій, мене кохай, Назавжди запам'ятай, Що кохання, як у нас, Квітне тільки один раз.

04.05 p.

Ти і я, я і ти – назавжди!

Радість погляду я ловлю, Ніжність усмішки я люблю. Щастя поруч зі мною йде, Зірка долі його веде.

Ти і я, я і ти - назавжди!

Чую шепіт: - мене кохай,-Наче трепіт, - не забувай. Трунок меду з вустоньок п'ю, Душу чую живу твою.

Ти і я, я і ти - назавжди!

Світла зірка на небі є, Ймення зірки - ім'я твоє. Боже милий, навік з'єднай Наші долі в єдиний рай.

Ти і я, я і ти - назавжди! 09.03 р.

Сіро-зелені очі

Подаруйте мені ваші очі -Очі сіро-зелені, ясні. Я кохатиму їх вдень і вночі, Вони будуть за втіху мені.

> Ваші очі мінливі, як море, Вони чисті, немовби кришталь, Сяють зірками в радості, в горі, Біль спиняють, тамують печаль.

Очі будять завітні надії І тривожать мої почуття, Водночас і бентежні, і милі, В них палає нестримне життя.

Я не можу від них відірватись, Від очей наймиліших твоїх, Хочу плакати з ними, сміятись, Свою душу віддати за них.

Подаруйте мені ваші очі -Очі сіро-зелені, ясні, Я кохатиму їх вдень і вночі, А без них нема щастя мені. 05.01 р.

Туга

Чом так болісно серце щемить, Чом так туга його огорта? Ти зі мною була ось ще мить, А тепер вже назавжди пішла.

Ти для мене, як днина, як сонце, Радість сіяла поруч завжди. Раптом ніч заступила віконце, Згаснув сонячний день, весняний.

В тім, що ти ані скільки не любиш, Я боявся зізнатись собі, Марно тішив надією душу, Що не зовсім байдужий тобі.

Як би там, але ти не кохала Й не кривила душею у тім. Тільки другом мене називала, Я ж безмежного щастя хотів.

Щоб з тобою світанки стрічати, Проводжати вечірню зорю І сповна все тобі віддавати: Своє серце і вірність свою.

Ні, не збудуться марні надії На взаємну довічну любов. Як промінчик, що згас в надвечір'ї, Згасло щастя й не вернеться знов.

05.01 p.

Квіти

В очах твоїх ряхтіли самоцвіти, Бо щастя усміхалося тобі, Ти дарував мені чудові квіти, Росою вмиті квіти польові.

> Вони землі і сонечка творіння, Любові символи, печалі й сліз, Сумують і страждають безневинні, Не вимагаючи подяки слів.

Я радісна сьогодні і щаслива - В коханні ти освідчився мені, Тремтіла, наче, пташка полохлива, В руках тремтіли й квіти польові.

То хвилювання їм передалося Палкого серця, ніжного мого, - Воно втішалось тим, що відбулося, Що я діждалась милого свого.

Здійнявши догори свої голівки, Раділи у весільному вінку: - Фіалки, маргаритки і барвінки, - Бажаючи нам щастя на віку.

Обох нас назавжди зріднили квіти, Скріпивши наші вірні почуття, Щоб мрії втілити й творити, Пройти з коханням через все життя.

Хай землю нашу прикрашають квіти, Нехай на щастя всім вони цвітуть, Нехай шануються дорослі й діти І квіти у серцях своїх несуть. 05.01 р.

А все через очі

Для мене тільки відкривався світ, В мої неповні ще п'ятнадцять літ, Як ти ввірвався враз в моє життя І заявив: "Тебе кохаю я".

Я проста дівчинка - провінціалка, Така собі замріяна русалка, Начитана; великі сірі очі, Світились щирим поглядом дівочим.

А ти був ватажок і забіяка, Місцевий заводій свавіль всіляких. Усі в гуртожитку тебе боялись, Як ти з'являвся, хто куди, ховались.

> Тобі вже вісімнадцятий пішов, А кращого нічого не знайшов, Як до дівчат щовечора вчащати, Щоб бійки, сварки з хлопцями вчиняти.

Непередбачений, нестримний, Самолюбивий, імпульсивний, Бажав, щоб всі тобі корились, Як на Всевишнього, молились.

> Пішов в шістнадцять працювати, Щоб матері, сестрі допомагати, Та дурощів лишилось забагато У голові й характер заповзятий.

Як сніг, на голову мені звалився, Кохання вимагав, що аж бісився. Воно хворобою важкою стало Для тебе, мучило, пекло, терзало. Пообіцяв, що добре будеш вчитись, Допомагати матері, трудитись, Припиниш бійки і свавілля. Заради цього я дружила.

Хоч в бідності і скруті жив, А до театрів, до кіно водив, Місця найкращі в залі вибирав, Й цукерки найдорожчі купував.

> Я так тебе й не покохала, Можливо цим спровокувала, Бо ти обіцянки ігнорував І знову все спочатку починав.

Благають очі і шепочуть губи: "Скажи, що я єдиний любий". Та я затялась: "Не люблю тебе, Не треба мучити мене й себе".

Ти стверджуєш, що доля я твоя, Та не сприйма того душа моя. В засмучене лице твоє вглядаюсь, До тебе жалем, співчуттям проймаюсь.

То починав мене благати, Щоб я погодилась кохати, Хотів примусити любити, Погрожував життя лишити.

Трусив мене, як тую грушу, Але любив, як свою душу. Було нестямно поцілує, Очей не зводить, все милує.

I палко промовля щоразу Піднесену та щиру фразу: "Любив, люблю і буду вік любити, Для тебе дихати, для тебе жити,

Гуцулонько коханая моя..."
Повір, все досі пам'ятаю я.
Але чого я прагнула тоді,
Що ставила важливе на меті?

Дозволивши на будь-що сподіватись І почуттів взаємних домагатись?

Я вірила, що ти мене кохав І задля мене гори б подолав. Скористувалась цим, щоб ти Переборов всі хиби злі.

Вишукувала добре щось в тобі, Щоб ним тобі допомогти. Як щось виходило, раділа 3 тобою разом, як уміла.

Була в тобі велика сила, Я зрушити її схотіла, Направити на подолання Недоліків твоїх, страждання.

Хоча сама - іще дитина, Тонесенька, як та билина, Та добру, чисту душу мала, Вона мене і надихала.

> Навчалась я на чужині, Де ані дому, ні рідні, Тож самотужки виживала, Себе в усьому пильнувала.

Фінал - обіцянка твоя Змінити все своє життя; Знайти дорогу, вірний шлях. Я рада - вийшло саме так.

Тоді надовго розлучились, А літ за двадцять знов зустрілись. Солідним чоловіком став, Та того хлопця нагадав.

Минуле щось в тобі таїлось, Чи, може, зверхність залишилась І пристрасні, палкі зізнання -"Живе і житиме кохання..."

Слова, що з пісні, нагадав, Які не раз мені казав, Вони йому тривожать душу І досі, визнати я мушу:

"Мы с тобою не дружили, Не встречались по весне, Но глаза твои большие Не дают покоя мне.

> Думал я, что позабуду, Обойду их стороной, Но они везде и всюду Все стоят передо мной..."

Та й знову розійшлися ми, Як ті у морі кораблі. Тепер назавжди, навіки От тільки спогади живі.

I хоч тебе я не кохаю, Та все, що сталось, пам'ятаю I долі дякую, що відбулося, Все, що колись пообіцяв, збулося.

09.02 p.

ЗУСТРІЧІ І РОЗСТАВАННЯ

Травень

Тоді буяв квітучий травень, Коли зустрілись вперше ми. Пучок сріблястеньких конвалій Подарував зненацька ти.

До танцю запросив уклінно. Ми весело кружляли вдвох, Летіли в вихорі невпинно, Як крила виросли в обох.

Мить розставання неминуча. За тиждень ми зустрілись знов, Бо він благав мене жагуче, Аж закипіла мені кров.

Побачення те не забути. Все дивно квітло навкруги, До смерку добре було чути Спів стоголосий угорі.

Ми луками йшли весняними, Для мене квіти він збирав, Очима, ніжно-голубими, Неначе сонце, осявав.

На віттях-гойдалках гойдались, Все сказане будило сміх: То радість, щастя усміхались Не тільки що до нас - до всіх.

Червень

Знайомий мій в училищі навчався І мріяв в небі високо літати, А в нашому містечку стажувався, Старанно вчився небо підкоряти.

В душі мені, мов світлячки світили, Мов зірочка на серце мені впала. На зустріч ми не йшли - летіли, Завжди, коли нагода випадала.

Що вабило до нього особливо? -Енергія, упевненість в собі, Ще інтелект, весела вдача щира, Розумні ніжні очі голубі.

Йому я дарувала світ квітучий, В якому я жила, який любила - Зелений гай, лани, луги пахучі, Куди його я кликала, водила.

Ми дихали одним повітрям свіжим І пахощі духмяних трав вдихали, Пісні пташині, і веселі, й ніжні, Як музика небес, нас чарували.

Ми милувалися прозорим небом I килимів зелених розмаїттям, Та сонячне тепло вбирали в себе, Як ніжних квіточок суцвіття.

То стане мені косу розплітати, Що, як вода, спадає, струменить, На руки візьме і почне кружляти, Волосся хмаркою услід летить.

Бувало до берези прихилюся, Вірші читаю, або щось з поеми, Сумую, а то радісно сміюся, - Вдаю актрису на великій сцені.

Мій ідеал то - Мавка лісова, Що вірною любов'ю покохала. Вона взірцем цнотливості була, Найкраще від природи все ввібрала.

Мій друг навколишнє, як я, сприймав, Подобалось йому те, що й мені, Мої думки охоче розділяв, На двох ділили й радощі земні.

Побачення, на жаль, минало швидко, Та перед тим, як мали попрощатись, Ми йшли на лан, де шепотілось жито, Щоб ним і зорями помилуватись.

Затим не бігли - мчали стрімголов До перехрестя нашого прощання, Видзвонювала в вухах знов і знов Та польова симфонія кохання.

Прощаючись, лічили вже секунди, Відвівши час для бігу до КП. І тільки темні вулиці безлюдні, Могли б, як свідки, свідчити про те.

Я в захваті була від юнака, Хоч іншого любила і чекала, Від нього сила сходила така, Що вабила мене і притягала. Непроханий ввійшов в моє життя, Він мусив назавжди його лишити, Щоб ані зради, ані каяття Не мали місця: з ними важко жити.

Липень

Остання зустріч відбулась у липні. Зізналась я, що іншого люблю, Що всі побачення, весняні й літні, Як найдорожче, в серці збережу.

Мені було занадто гірко, прикро, Бо втратила прекрасне почуття. А те, чому раділи разом щиро, Ураз пішло й не буде вороття.

Він, вражений, спромігся ледь сказати: «Не уявляю, як без тебе жити»... А я продовжувала запевняти: «Не слід, не можу більше так чинити.

Я іншому чекати обіцяла, Пройшло три роки, як його чекаю. Ти в мене не питав, я не казала. Тебе ж за друга і не більше маю».

Запало поміж нас важке мовчання, Я, наче лист осиковий, тремчу, Він ще щось каже, схоже на зізнання, А я не розумію і мовчу.

Післямова

Себе немилосердно засудила За те, що Віктора ввела в оману - Надію подала. Та зрозуміла - Я не затьмарю почуттів обманом.

Зустрілись ми, щоб зразу розійтися. Життєвий шлях у кожного був свій, Та дивні зустрічі, що відбулися, Живуть завжди у пам'яті моїй.

Ці зустрічі нам дарувала доля, А долю неможливо обійти, Мабуть, на те була Господня воля, Щоб наші перетнулися стежки.

> Таке життя і не змінить його, А зустрічі і розставання - частки Єдиного і вічного того, Якому найцінніше ймення - щастя.

05.02 p.

Гіркота першого кохання

Ми палко цілувалися з тобою І не було щасливіших за нас. Не знала, що ми розлучимося скоро, Що ми любилися в останній раз.

Побачення, прекрасні, надзвичайні, 3 тобою мріяла, фантазувала. А дні всі, сонячні і безпечальні, Щовечора ж на тебе я чекала.

У вухах чути ще дзвінке чітке звучання Тих слів, які ти вчора говорив, - Ніжніших слів освідчення й зізнання, - Сьогодні все розтануло мов дим.

Все раптом закінчилося між нами, Ти зрадив наші почуття, кохання І світлі мрії і життєві плани - Усе покинув без жалю й вагання.

Зосталися зі мною свідки вірні Мого кохання першого гіркого: Супутник - місяць й зіроньки вечірні. І більше не лишилося нічого.

Приніс розпуку перший день травневий, Коли на зустріч марно я чекала, Бо ти був з іншою, безжурний і веселий, А я про це нічого ще не знала.

Тоді побачила на власні очі Обличчя ваші, радісні й щасливі. Ви, буцімто не сталося нічого, Кружляли в танці збуджені, бурхливі.

То ж нещодавно ми так танцювали Любиме танго, вальси і фокстроти. І руки в захваті німім стискали, Очей ловили погляд, що навпроти.

В собі я розпач якось вгамувала, Дивилась незалежно і байдуже, Свої переживання подолала, Бо мала гідність і характер дужий.

> Він схаменувся, та було запізно - Любов пішла разом з стражданням. Ні каяття, ні умовляння слізні Не повернули нашого кохання.

Лишився біль і смуток ощутимі І зраджені найкращі почуття. Та ϵ у першому коханні те ϵ дине, Що в пам'яті живе усе життя.

Як кажуть, час залічує всі рани, А молодість наснаги додає. В життя приходять чисті, світлі ранки, І день новий надією стає.

05.01 p.

Татусь несе дитятко на руках, І ніжна радість сяє у очах. А крихітка щось жебонить, сміється, Неначе музика небесна ллється.

> Радію я за батька і за сина. Щасливий він, щаслива і дитина. «Ходіть здорові», - тихо проказала І на майбутнє щиро побажала:

Хай передасться батькова любов I мужність, й сила синові, щоб знов Той в цілості їх передав нащадку, Як найдорожчий скарб, у спадок. 07.04 р.

На ромашці ворожу

На ромашці ворожу, Їй тихесенько кажу: «Люба, підкажи мені Чи кохає він, чи ні».

Серце, бідне, стугонить, Все з'ясується за мить. «Любить, ні» - під ніс шепчу І пелюсточки лічу.

Квітка подала свій знак: «Так!» - вона сказала, - «Так!» Щось підказує мені - Поберемось восени.

05.05 p.

Зацвіла калина
Під вікном в садочку
А ще горобина
У лісі на горбочку.

Ніжні білі квіти Буйно розцвітають. Як маленькі діти, Швидко підростають.

Ой морози сиві, Йдіть, не повертайтесь, Квіточки вразливі, Сили набирайтесь.

Щоб росли, раділи, Землю прикрашали, Щоб плоди родили, Сенс життя давали.

05.05 p.

Я іду у зелені луги, Верби тихо кивають услід. Розійшлися, немов береги, Наші стежки, й журитись не слід.

> Вмила ноги цілюща роса, Пестять трави, їх чисті, м'які, Розплелася дівоча коса, Вітром збурена, стрічним, п'янким.

Розстеліться, зелені луги, Поведіть за ясний небокрай, Розпряміться, круті береги, Гей, йо гей! Доле, втішно співай.

Як з полону зневіри, журби, Я звільнилась зовсім, назавжди, З щічок, вітрику, сльози зітри, Щастя волі, на мене зажди.

Я пройду через час і роки, Щоб любов незрадливу знайти, Ту єдину, мою навіки, І для себе її зберегти.

05.05 р.

Ностальгії втіха

Золоте колосся, То мені здалося: Ти про щось шепочеш, Нагадати хочеш

> Чи ж про тії нічки, Нічки - чарівнички, Чи ж про шал кохання Без жалю, вагання?

Нас благословляли, Щастя обіцяли Місяченько й зорі І пшениці море.

> Їй колись звірялись, Палко цілувались. Тож вона все знала, Що між нас бувало.

Я вслухаюсь в шепіт Й відчуваю трепіт, Серця щем солодкий І на мить коротку,

> Як тоді, радію, Тішуся і мрію Про твоє кохання, Чисте, як світання.

Та то згадка тиха, Ностальгії втіха. Бо вже все минулось, Але ж не забулось. 05.05 р. ****

Сяє зорепад в очах твоїх, То кохання засвітило їх. Я прикутий, скорений навік, Полонений ними чоловік.

Знаю, що для мене світло те Пристрасно-жагуче і п'янке. В нім згоріти маю без жалю, Бо нестямно я тебе люблю.

Ти - моє кохання, я - твоє. Чи бува на світі так, як воно є? Я цілую очі осяйні, Доля усміхається мені.

> Сяє зорепад в очах твоїх, Сніп любові сяє у моїх. Щастям поділюся тільки з тим, Хто зуміє дорожити ним.

07.05 p.

До надії

Надіє моя, не втомися Кохання задовго чекати, Надіє моя, не барися Хоч крихту любові пізнати.

Пізнати й його дарувати. Бо що за життя без любові? То хай пломенить, наче ватра, У серденьку, подиху, слові.

Кохання життя надихає, Відроджує, будить стремління. Людина, що щиро кохає, І є його вічне творіння.

Хоч обмаль часу залишилось - Літа до заходу сягають, - Та сонечко не закотилось, І струни душі не вгавають.

Я маю щосили любити, Якщо мені теє судилось, Надію щоразу просити, Чекати щоби не стомилась.

> Я буду надію плекати, 3 надією в серденьку жити. Не маю часу марнувати І літа задарма згубити.

06.06 p.

Кохання сезону не знає

Скінчилося літо кохання Що маковим цвітом буяло, Не чути пташок щебетання, Вже осінь похмура настала.

Любові їй все ж не здолати, - На осінь вона не зважає, - Тож маймо надію плекати - Кохання сезону не знає.

Кохання у вічності, в миті, У квітці, у музиці, співі, В завії і неба блакиті, У горі, у радощах, диві.

> Коханню років вже без ліку, Одначе воно не старіє, Зостанеться юним довіку Для всіх, хто кохати зуміє.

Та так, щоб кохання буяло Ніколи не в'янучим цвітом, І холоду зрад не зазнало, Коли промине любе літо. 2006 р.

Мені ні сумно, ні тривожно

Мені ні сумно, ні тривожно У цім будиночку чужім, Бо так, якщо сказати можна, Я тут гощу, перед усім.

Гощу чи мешкаю, хто знає, Як доля вкаже ще на те. Та дім за господиню має І віддає тепло своє.

Тож я радію кожній днині, Бо не чужий цей дім, а твій. Ти - любий чоловік віднині, 3 тобою шлях з'єднала свій.

> Мені ні сумно, ні тривожно, А затишно в будинку цім. Бо так, якщо сказати можна, Я тут живу, перед усім.

09.06 p.

Багато галасу даремно

Сусідки з вікна визирають, Шепочуться поміж собою, А то при зустрічі вітають, Услід кивають головою.

> Чи на добро, а чи на лихо, 3 цікавості, либонь, можливо. Мені ж із того тільки втіха. Я ж не занадто полохлива.

Чого ж навкруг таке сум'яття? - Вдівець сусіда оженився. І новина летить з завзяттям: Чужинку взяв і одружився.

«Вона так ніби то й нічого», -Поблажливо одні казали. «Чи ж в місті не знайшов нікого До пари», - інші ремствували.

Бажали щастя щиросердно Знайомі, друзі, як годиться, Благословляли милосердно Прихильні жваві молодиці.

> Багато галасу даремно, Хай злагода, любов панують. Щасливі будьмо всі взаємно, Нехай усі усіх шанують.

09.06 p.

Единому і неповторному - чоловікові моєму з любов'ю

Ти в моєму житті і любові

Все, про що я, бува, пригадаю, Все, про що я, бува, заспіваю, - Як чекала тебе, як любила, - Все найкраще тобі присвятила.

Ти душу, серце, почуття найкращі, - Всього себе віддав мені, коханий, Ми всі роки жили з тобою в щасті, Чим дорожу, що бережу старанно.

Ти дарував мені найпершу квітку, Траву духмяну, що збирав у луках Напровесні, і восени, і влітку. Ти й я - разом в мовчанні й в звуках.

У музиці, у співах солов'їних, У сяйві місяця, зірок і сонця, В стрімких потоках гомінливих, У світлі найріднішого віконця.

> Ти світ подарував мені прекрасний У фарбах неба, райдуги, цвітіння, - Прозорих, теплих, лагідних і ясних, - І благородні мрії, і стремління.

Для тебе я була найкрасивіша, Гарніша за усіх жінок у світі; Кохана, найрідніша, наймиліша, Голубка, зірка й навіть Нефертіті. До краплі все ввібрало моє серце, Таке ж, як і твоє, палке, чутливе. І сорок років тішились два серця, Щоб не було, в єдиному пориві.

Моя тобі подяка у любові, Яка жила і житиме довічно, У шануванні й пам'яті, відколи Ти в небуття пішов навічно. 2003 р.

****

Ой, де ти, мій лебедю білий, Де, голубе мій сизокрилий? Печаль мені радість закрила, Злетіла б - підрізані крила.

Тепер мені вже не літати І щастя довіку не знати. Бо ти - моє щастя, коханий, Від мене пішов в світ незнаний.

3 портрета ти дивишся тихо, Та з того мала мені втіха. Скажи хоч словечко, озвися, В життя моє, любий, вернися.

> Та тільки цього не буває, Ніхто з тих світів не вертає. То хай молитви йдуть до Бога За тебе від серденька мого

2003 p.

Мені тужливо, гаряче, У грудях сум, мов жар, пече. А то неначе лід скує Чутливе серденько моє.

> Чи чуєш ти, коханий мій, Ридання, стогін, крик німий, Слова ніжнішого зізнання, Що шепочу, мов покаяння.

Чому не вирвала тебе 3 безжальних і цупких лабет, Чому дозволила піти В безповоротні ті світи.

3 яких немає вороття? Але даремні каяття. Хай сум розпачливий, гіркий Не потривожить спокій твій.

Тобі завдячую за те, Що ощасливив вщерть мене, Подарував чудовий світ На коротеньких сорок літ. 05.03 р.

У віконце сонце зазирає, Пестить квіти, радісно ширяє, То кімнатою легенько бродить, За собою світло ясне водить.

> Спалахнуло і в душі заграло, І веснянку ніжно заспівало. Враз збудились згаслі вже надії, Заступили жаль і безнадії.

Тож не плакати - радіти мушу, Захищати ніжну твою душу, Що голубкою навколо в'ється, У знемозі крилоньками б'ється.

Обіцяю, що востаннє плачу, Слабкості собі я не пробачу, Щоби душі наші сили набирались, В Царстві Божому навік з'єднались.

06.04 p.

За низку проминулих літ, За ніжність дорогих очей, За мрій піднесений політ, За жар і пристрасність ночей.

> За все окремо і разом, За тим, що вже збулось й ще ні, Тебе люблю і заразом Уклінно дякую тобі.

2005 p.

****

Пливе листочок по воді, Як і мої пливуть літа. Колись були ми молоді, Тепер на осінь поверта. 2005 р.

****

Я й завтра буду на тебе чекати, Щоб миті незабутні повернути, Щоб щастя крихточку малу відчути, Цим дихати і душу цим втішати. 2005 р.

ЗВЕСЕЛЯЙМОСЯ РАЗОМ, УСМІХАЙМОСЯ

Свято у грибному королівстві

Що за свято нагодилось, Враз галява оживилась, Ліс шумить, гуде, вирує Грибне братство там святкує.

Королівський син родився, - В білого гриба синок з'явився, Між соснових голочок Виліз крихітка — грибок.

Гордий батько – білий гриб, На імення боровик, Має шапку рудувату, М'якуш білий, ніжку сірувату.

> Біля нього – господиня, Запашна, смачна грибиня, Поруч ще сини і дочки, Чимала сім'я грибочків.

Звідусіль гриби зібрались, Хоч не надто родичались. То були гриби їстивні, І поважні, і престижні.

> Вбрані у вбрання барвисте: Буре, сіре, золотисте, Фіолетове, жовтеньке, Зовсім чорне, червоненьке.

Шапки на боки вдягли, Чемними до всіх були. Кожний смак і вид свій мав, Зла на інших не держав.

А отруйні і гіркі, Неїстивні і їдкі Теж на свято прибули, Та невтішними були.

Вони осторонь стояли, Стиха шапками кивали. Їх до гулянки не брали, Щоб слинами не сичали.

> Гучно виграють музики, Скрізь лунають сміх і крики, Тости, здравиці застольні, І промови предостойні.

Дружно славили нащадка, Королівського дитятка. Ті шляхетненько вклонялись, Ті манірно посміхались,

> Інші в такт тому кивали І напої пригубляли, Клятву вірності складали І на службу присягали.

Раз у раз смичок злітає, То на скрипці коник грає. І цвіркун в тім має толк, Він свистить у свій свисток. Тут звичайні маслючки, Впершись хвацько у бочки, Танцювали гопака, От комедія яка!

I лисички молоденькі, Вдягши платячка жовтенькі, Закружляли у таночку На зеленому горбочку.

Спритний рижик – молодчина Викидав такі коліна, Що старесенький зморшок Ледь що втримав посошок.

А поважна печериця Попливла, немов цариця, Ентоломи, сироїжки — Всі вертілися на ніжці.

Хрящ вхопив товсту свинуху, Закружляв її щодуху. Та незграбно все кряхтіла І кружляти не схотіла.

Зовсім крихітки – грибки, Найдрібніші часнички, Парасольки враз розкрили, Швидко так задріботіли.

> 3 моху вийшла зеленушка, Веселенька чепурушка, Взріла десь їжовика — В нього шапка в шипаках,

Підморгнула враз лукаво, Повертіла станом жваво. Їжовик аж затремтів, І до танцю запросив.

Славні хлопці – женихи – Польський гриб, моховики – Задивлялися на ніжки Лаковиці – білоніжкі.

Порхавка, гладка й негарна, Танцювати незугарна (Вона біла – молода, Порохнява, як стара),

Возсідала гордо, чинно, Як рослина дуже цінна, Поруч головач присів, Щось на вухо шепотів.

Тут крутилися й опеньки І великі, і маленькі, Дуже гарна лаковиця Вигиналася, як киця,

> Ще й лакована була, Й аметистова, струнка, Три сестриці – лаковиці Молодесенькі дівиці.

Пливороти бубоніли, 3 місця зрушить не схотіли, Бо зросли а деревині, По землі ходить не вміли. Підберезник – темна бабка, - Рудовато-сіра шапка, - Подосиновик червоний Підхопили гігрофорів.

Вони щиро теж раділи, Що на святі всіх узріли, Бо нагода отака Дуже рідко випада.

> Так їстивні веселились, А отруйні все злостились: Їм пошани не було, Бо від них саме йде зло.

Мухомори ремствували — Їх до свята не пускали. Хоч і красені вони, Та отруйні і їдкі.

> Їх багато прибуло, Хоч нужди в них не було. Ось смердючий, цезаревий, Цитриновий і пантерний.

А червоний красень гриб Завершав увесь їх рід. Приплелась бліда поганка, Її била лихоманка:

Не дають їй участь взяти, Себе миру показати. Чортів гриб іще приперся, До престижних ледь не вдерся, Та й не сам – попід рукою 3 печерицею рудою. Печериця ця руда На виду гидка була,

Мало того, що отруйна, Та ще й вбрана, як нехлюя. Як карболка, пахне кисло, Кільце товсте і повисле

На нозі товстій, короткій, А поверх – брудні колготки. Всі поміж себе шипіли, Через злість аж посиніли.

> Більш за всіх сичав гірчак, Дуже капосний хлопчак: - Що за кпини, що за сміх, Що ми гірші за усіх?

Ми в природі усі рівні: І їстивні й неїстивні. Що зчинилось, що зчинилось! Мало бійка не вчинилась.

Та кремезні гігрофори Враз взяли гриба у шори. Він замовк, слинею стік, Виділивши жовчний сік.

I подався звідси геть, Без дороги навманець, Тут отруйні враз зібрались І в свої краї попхались, Бо немає гірш за того, Якщо ти тут ні до чого. Так би мовити, ведеться — За татарина здається

Той, хто раптом увірветься, Чи не проханим припреться. Довго панство святкувало, Веселилось, танцювало.

Як натішилось, по тому Разом всі пішли додому. Стало сонечко ясне, На галяві стихло все

Довго будуть пам'ятати Королівське бучне свято.

Примітка:

Щоб іще раз нагадати, Як, які гриби збирати, Байку я розповідала, Хоч не всі гриби назвала.

А дізналась я про всіх 3 книжечки «Дари лісів». Як бажаєте— повірте, А ще краще— перевірте.

06.01p.

Будякове жовтозілля

Будячок-молодець, Жовтоцвітний бур'янець, Запишався на городі: «Я тут головний, та й годі!

> Дуже знатна я рослина. Айстри - то моя родина. В мене кошиками квіти І готують з мене ліки».

Де не взявся тут осот, Заволав на ввесь город, Настовбурчив шпичаки: «Звідки тявся тут такий?

> Чи й не айстрова родина, Ти ж - звичайне жовтозілля!» Не вгава осот городній, Зовсім з будяком не згодний:

«Найцінніший з усіх я, Бо лікарська я трава. Крик зняло на світ увесь Жовтозілля там якесь!»

Враз гарбуз сказав їм: «Годі! Досить сварок на городі, Ви забули, молодці, Що обоє бур'янці.

Однієї ви родини, Жовтоцвітні ви рослини. Гонор ваш нам ні до чого, Обійдемося без нього. На городі ви чужі, Ваше місце - пустирі. Тут з вас користі нема, Хоч, лікарська ви трава».

Так і змовкло жовтозілля: Бур'янам нема дозвілля, їх з городів гонять геть, Як непогріб-бур'янець.

Користь з жовтозілля ϵ , Рвуть його, коли цвіте. Тож пораду маю дати - Треба місце сво ϵ знати.

05 01 p

Несподіваний прогноз

Несподіваний прогноз -Буде уночі мороз. Діду, чи тобі не спиться, Що у травні ти збудився?

> Неподобство це, та й годі! Мерзнуть сходи на городі: Кукурудза, огірки І квасоля, кабаки.

Щоб не змерзли помідори На городі у Федори, Господиня їх вкриває, Перець жалібно зітхає:

> «Через холод я загину. Почорнію, не розквітну І, якщо мене не вкрити, Перці можуть не вродити.

Мої ж перчики смачні. А ще корисні які! - Виліковують хвороби - Невралгії і озноби.

> Містять перці каротини, Сапоніни, кумарини, Аскорбінку, так потрібні І дорослим, і дитині.

От цибуля й часники, І редиска, й буряки Найстійкіші від усіх, Сіють їх, як зійде сніг». Заходилася Федора. Вкрила перці, помідори. Хай мороз не дошкуляє, Хай городина зростає.

Вранці сонечко пригріло. І Федора їх розкрила. Зеленіє все в городі, У Федориній господі.

20.05.02

Табуретки

Біля кухонного старого столу Поставили четвірку табуреток, Новеньких зовсім і гарненьких, Веселих, чепурних кокеток

Багато звідав на своїм віку І бачив стіл: панів вельможних, Всіляких страв, скоромних і пісних. Що смакували хазяї заможні.

Його кохані подружки колись Зносилися, зістарілися разом, Нездужали, хиталися, скрипіли, Пішли на злом одного разу.

Старий буркун порядок поважав, Але ж оці - вертихвістки нові! Їм не стоялося на місці, Вони б все бігати туди-сюди.

Угледіли в вітальні табуретки Поважних гарних шестеро стільців, М'яких, високих, гордовитих І надто вишуканих молодців.

Знайомство зі стільцями завести Новеньким табуреткам так кортіло, Стояти, красуватись поруч з ними, Та неможливо це й неприпустимо.

Стояти в кухні біля столу -Така вже випала їм доля. Вони б до зали повтікали, Якби була на те їх воля. Зітхали і жалілися вони: «Ми гарні й молоді до того, Тут, як на гріх, сумуй, нудьгуй і стій, Пильнуй стола цього старого».

Суворо гримнув Стіл шановний На гонористих і свавільних: «Запам'ятайте, ваше місце тут І дякувати ви повинні.

> Хоча постійно ми в роботі, Та тепло нам і затишно завжди, Чистенькі, вмиті, безтурботні, Не звідали ні злиднів, ні нужди».

Надули губи табуретки: «Йому, старому - затишок, тепло. Нам до вподоби кавалери, Музики, танці, гулі заодно.

> Та що тут вдієш - маємо стояти На кухні разом зі столом старим, Надіятись, терпіти і чекати, Коли його замінять молодим».

Так вирішили табуретки, Шепочучись поміж собою, Місця належні позаймали Навкруг кухонного міцного столу.

Не дивлячись на різницю в віці, Все ж допоможе згуртувати їх Та вистояти разом довгий час Терпіння і повага поміж них.

2001 p

Пенсійні злидні

Не знаю, як і виживаю, Та повсякдень себе картаю За те, що витрати свої лічу, Баланс прибутків і видатків б'ю.

> Я сорок років зводила баланси, Державні економила фінанси, Мільярдами ворочала чужими. Не те що горе-гривнями своїми.

Сиджу, рахую: це на бурячок, На моркву, на хлібину, часничок, Качанчик, невеличкий, капустини... На все потрібно аж п'ять гривень.

> Ще вистачить на господарче мило, А ось на кістку харчову вже не хватило. За «Комет», «Аріель» не маю й гадки - Пенсійні злидні правлять і нестатки.

Чому грошам не можу раду дати, Хоча б було що рахувати! Я ж не жаднюга, не скаредна, А, може, так мені і треба?

> У мене добре голова варила, А пенсію чомусь мізерну заробила. Тепер в пенсійному житті З кінцями ледве зводжу я кінці.

А чи не справедливо, щоб Держава За нас, пенсіонерів, добре дбала І тим, хто вірою і правдою служив. За труд все віддала, що заслужив?

Не буду посміховиськом тоді, Займу достойне місце у житті, Радіти буду, а не потерпати. Державу рідну, вільну прославляти.

07.02 p.

Пани – на всіх одні штани

До 90-х всі були товариші, А як з повагою - шановні, Тепер вони ж - пані, панове -Ці українці ділові, «круті».

> Не в тому річ, кого, як величати. Хоча ну що то за пани. Коли на всіх одні штани?! Державу миром треба будувати.

Тоді й Вкраїну будуть поважати У всьому світі, вільну і єдину. Соборну, незалежну, самостійну, Народ її по праву величати. 10.02 р.

Ярмарок

Минуло літо, відійшли обжинки, Найкраще все, що в господарстві є. Везуть трудівники на ярмарки осінні, Щоб за здобуте звітувать своє.

> Як повінь вільна, сунуть звідусіль, Намети вбрані ставлять, павільйони. На ярмарку достатньо місці всім І всі виробники вельмишановні.

Все, що надбали руки трудові, Подано з радістю й від всього серця, Закони ж правлять тут не писані - живі: Змагання, запит, попит, конкуренція.

> Неперевершені ці ярмарки! Хіба що Гоголь зміг їх описати. Ще й я насмілилась, хоча мені До Гоголя, як до небес, не доскакати.

В них сила вміння ремесла вражає І колориту українського краса. На те людей природа надихає, Підносять людську душу небеса.

Торгують тут рум'яні молодиці, 3-під чорних брів не очі - зорі миготять, А вбрані в вишиванки і рясні спідниці, Червоні чобітки підківками бряжчать.

Ось масло, сир, жовтенькі, запашні, -На них поглянеш і ковтаєш слинки, -Сметану свіжу, молоко й вершки Всім пропонують жваві господиньки. Біліють в кошиках яєчка, Аж світяться великі і маленькі, Як щойно зібрані з гніздечка, На всі смаки - довгасті і кругленькі.

Цибуля, сплетена у довгі коси, Ряхтить, як золото, та сизим зблиском. Гриби, що увібрали літні роси, Засушені й нанизані на низки.

> Вищать маленькі поросятка, І льохи рохкають, й великі кабани, Цвіркочуть про своє курчатка, Ґелґочуть жирні гуси, крякають качки.

Співають голосисті півні, Роздувши вола, зойкають індики. Змішавшись з ярмарковим ревом сильним, Як у безодні тонуть їх тривожні крики.

> Торгують м'ясом продавці моторні, Набувши неабиякого хисту, Тому пильнуй, аби меткі, проворні Наразі не підсунули велику кістку.

Городина вродила і садовина, Всілякого добра доволі. Багаті врожаї добірного зерна Зібрали хлібороби в полі.

Є чим пишатись і ремісникам: Кожевникам, і гончарам, кравцям. Велика слава розуму, рукам, Хвала від Бога і людей творцям. Торгують бочками веселі бондарі. Великий вибір привезли вони: Цеберки, цебрики й цебери - Всілякі вироби з деревини.

Печене і варене, смажене - все є, Чого на світі тільки не буває: Цукерки, райдужні, і півники, і монпансьє, Торти, коржі, пампушки, пишні короваї.

А люду - хмара! Й запитів не полічити. Але у ярмарку все є на всі смаки, Достало б грошей їх задовільнити, Завзяття ж не бракує в випадках таких.

Піднесено артисти ролі грають В виставах й сценах драматичних, Скрізь сміх, дотепи радісні лунають, І виграють музики симпатичні.

Одарка тут й сварлива Кайдашиха, Коваль Вакула і Оксана гордовита, Манірна Хівря й грізна Терпелиха, Солоха-відьма і Опанасик-волокита.

Лунають скоромовки, сиплють жарти байкарі, Ворожки вештаються, маги, чародії, Циганки чорноокі, хитрі і меткі, Як вітер вільні, незбагненні і звабливі.

Всього про ярмарок і не переказати, Як не старайся, буде все замало. Здобутків неможливо описати, Яких земля родюча дарувала.

Такими пам'ятаю ярмарки, Що бачила в далекому дитинстві. Закарбувалися у пам'яті вони, Як ті картини, рідкісні, барвисті.

Це свято Слави і Труда народу, Оздоблене вкраїнським колоритом, Борця, що відстояв свободу, І має вміння чудеса творити.

> Я - частка славного народу України, Ціную все, що він здобув своїм завзяттям, Люблю свою єдину Батьківщину І зичу процвітання їй і щастя.

02.01 p.

Ранкове світання Дещо з слов'янської міфології

Зимцерла

Дочка Зимцерлина - ясна Зоряна На небо вийшла погуляти, Вона була струнка й рум'яна, Така красуня, як і мати.

> Зимцерла - то богиня Ранку, А чоловік - то бог мінливої Погоди. Вона з'являється ще на світанку, Шукає з чоловіком згоди.

Характер у Погоди незбагненний: То він ясний, а то похмурий. Буває лагідний, бува скажений, То сипле сонечком, то наганяє бурі.

Зимцерла вміє з ним ладнати: Сміється, пестить і жартує. Щоб гарну для людей погоду мати, Вмовляє чоловіка і цілує.

Зоряна, подруги

Дві подруги були в Зоряни: Денниця - сповіщає Сонця схід, Встає раненько на світанні І вводить Сонечко на небосхил.

Сестриця Сонця й Місяця кохана За всіх світліша зірочок, Охороняє Сонця шлях і тане В яскравих променях його.

А друга подруга - то дух Світанку, Вродливіша за вроду - Літовиця. Та наближає День ще зранку, Літає, начебто Жар-Птиця.

Червоні чобітки чарівні В повітрі Літовицю носять. Як дві криниці, очі дивні У дівчини і довге золоте волосся.

Як тільки подруги збудились, Пропала Ніч і запалав Світанок, Росою кришталевою враз вмились, Ранковий одягли-серпанок.

> Зачервоніли щічки в юної Зоряни, А Літовйця коси розпустила, Денниця, гарна як саме світання, Раненько Сонечко зустріла.

Прекрасні молоді дівчата, Грайливі, радісні і пустотливі, Землею понеслись гуляти, Відвідати водойми, луки, ниви.

Ковзнули по вершинах гір високих, Гойдались на бурхливих хвилях Могутніх океанів і морів глибоких І квіти цілували на зелених схилах.

Все, до чого вони торкались, -Ці світлі духи ранньої Зорі, -Враз ніжною красою наповнялось І оживало скрізь по всій Землі.

День

Змінився Днем ясний Світанок, Зимцерла кликає Зоряну. А та скидає свій серпанок Очікує на зустріч так жадану.

Щоб зустрічати світлий День, В який закохана Зоряна. Він з нетерпінням того жде, Коли прийде його кохана.

Все починається з початку - без кінця, Бо все у Матері-Природи вічне. А образи міфічні, їх життя, Як і кохання, довговічні. 07.01 р.

Ти - музика серця мого, Ти - дзвони врочисті його. Не можу наслухатись їх, -Живильних мелодій твоїх.

> I серце моє не мовчить, Неначе сопілка, дзвенить, На звуки мелодій летить. Його не зупиниш й на мить.

Люблю тебе, милий, за те, Що маковим цвітом цвіте Дароване щастя мені, Що стали святковими дні.

Щасливими бути не гріх І щастя достатньо на всіх. Ось слушна порада моя - Кохайте так палко, як я.

12.06 p.

Як добре, що ти в мене ϵ , Ти - бажане щастя мо ϵ . Як сяйвом освітив життя, Став сенсом, радістю буття.

> Я наче відродилась знов, Вже згасла ожила любов. Я іншим бачу увесь світ, Не згадую минулих літ.

За це завдячую тобі І трохи, мабуть що, й собі - За віру в себе і за те, Що маю почуття святе.

Воно для тебе і для всіх: І рідних, і близьких моїх. Живу без суму, без нужди Сьогодні, завтра і завжди.

17.12.06

Розлився спокій на душі, Він ніжно тішить, колисає. Я вільна, я не на межі Того, що тихо помирає.

> Мені відкрився інший світ, Той світ - життя, а в ньому двоє, А ще - безхмарність наших літ І сонечко над головою.

Спокійно, світло на душі, 3 очей коханих щастя ллється. Ми вдвох на тому рубежі, Який здолати нам вдасться.

17.12.06p.

*****

І де ж моє щастя, І де ж моє миле? Мені вже без нього І жити несила.

Мені тебе Господь послав, немов спасіння, Що означає волею його, життя продління. А на додачу вже на двох - щасливу Долю, Щоб звідати її і тішитися вволю.

I Доля наказала нам ще довго жити, Ходити по землі і сонечку радіти. Ми маємо сповна цим шансом скористатись, До Милосердного подякою пройматись.

18.02.07 p.

Я житиму багато літ

Той, хто не був на рубежі, Між смертю і життям межі, Той не навчився розуміти Ціни простого слова - «жити».

Про що щоразу я пишу, Яку я згадую межу, Чим більш за всього дорожу? Життям своїм - от що кажу.

Воно не героїчне, ні, Здебільш воно - буденні дні, Та сповнене воно надій І життєстверджуючих мрій.

> У тім і є його краса, Любов до нього не згаса. Я житиму багато літ, За тим й прийшла у білий світ.

19.02.07 p.

Я слухаю серця свого

Я слухаю серця свого, Воно так тривожить мене. За чим воно тужить, чого? Невже моє щастя мине?

> То це ж означає кінець, Моїх руйнування надій, Невдалий життєвий вінець, Що нас не з'єднав, а розвів.

Та серденько каже: «Не смій Думками тривожить себе, На радість зміни смуток свій, І щастя не зрадить тебе». 2007 р.

Чотири свічі спокутування гріхів

За всіх померлих засвічу У церкві воскову свічу, Хан Бог їм вибачить гріхи. Пошле їм милість навіки

> Якщо ще за життя не знали Їх душі молитов й не мали Бажання свій спокутувати гріх, То вибачення попрошу за них.

Поставлю другу свічечку за тих Невігласів і кривдників моїх, Бо вибачаю їм. Хай Бог простить, Помилує, заступить, захистить.

Поставлю третю та й під образи, Перехрещуся тихо три рази І милосердя в Неба попрошу За гріх, що у своїй душі ношу.

Смиренно під іконою схилюсь, Уклінно, щиросердно помолюсь, Щоб вибачили всі мене за все, Якщо їх зачепили за живе.

Мій норов, незлобивий, гордощі Образа мимохіть чи грубощі... Від образів полину в спокій враз, І серце заспокоїлось нараз.

Четверта свічечка нехай горить, Не тліє, а чимдуж палахкотить: Молюся не за себе - за людей, За літніх, молодих і за дітей.

> За щастя їх і радощі життя Без муки совісті і каяття. Хай у оселях і межи людьми Панують мир і злагода завжди.

03.07 p.

Шпак співак

На березі сидить шпак, Щодо співу він мастак. Заспівав на всі лади -Голосистий, хоч куди.

> Ось як флейточка співа, Далі - трелі солов'я: Тьох-тьох, тьох, ф'юіть, ф'юіть; То врочисто засвистить.

Слухаючи дивний спів, Не знаходжу навіть слів, Щоб красу всю передати, Та й навіщо щось казати.

Зрозуміла співу суть - Почуття у нім живуть. Він з весною всіх вітає, Сонце, землю величає.

****

Шпак пісню весільну співає, Тріпоче крильми, зазиває Веселу моторну шпакиню, - Для дому свого господиню.

Шпакиня й сама відчуває: Шпака молодого кохає. До сонечка пісня вже лине Про вірне кохання шпачине.

05.07 p.

Веснянка

Моя душа цвіте, радіє, Співає гучно, молодіє. Весна вже поруч йде, буяє, Мене до щастя закликає.

> Ой вітри весняні, шумливі, Про що шепочете звабливі Ще сонним квітом спозарання, Принісши з півдня шал кохання?

Спів солов'я збудив довкілля, П'янять свобода і дозвілля. Я дихаю на повні груди, Зелен-розмай панує всюди.

Калина

Кущ калиноньки зажурився, Вітром збурений похилився. Цвіт калиновий білосніжний Щось шепоче калині ніжно.

«Не журися, моя рідненька, Вродять ягідки червоненькі. Не загинуть твої суцвіття, Не засохне зелене віття.

Біля тину стоїть калина, Червоніє, немов дівчина, Негаразди усі здолала, - До життя сильну волю мала.

5.06.07 p

Замальовки

Стоїть явір над водою, Крутить явір головою: Десь отут була дівиця -Молода, струнка вербиця.

> Мило явір поглядає, До вербиченьки моргає: «Слухай, любонько, сюди, Я веселий, молодий.

Ти не плач і не журися, А до мене прихилися. Поберемося з тобою, Туга йде хай за водою».

> Усміхнулася вербиця, Молода, струнка дівиця, Довгі коси розпускала, Яворонька любувала.

Стоять двоє над водою, Розмовляють між собою, Доля разом їх єднає, Їхнє щастя розквітає. 06 07 р.

Стійка квітка-маргаритка

Сім'янка, занесена вітром, Із землі проросла й розквітла. Немов сирота, одинока Лишилась сім'ї ненароком.

> Росте маргаритка в господі, На місці пустому, в городі, Але на оте не зважає І тільки ясніше ще сяє.

Хоч вітер безжально шарпає І дощик рясний поливає, Вона ж фіолетову квітку До сонечка тягне привітно.

За стійкість її поважаю, В посуху її поливаю, Земельку підпушую часто, Бур'ян злий виполюю вчасно.

Тому ця сирітка радіє, Не в'яне, а жити воліє, Щоб світу красу дарувати, Квітковий свій рід прославляти.

Розгалузилася квітка - Ясноока маргаритка, Життєрадісна рослина Вже на світі не єдина.

Поруч квітнуть молоденькі Маргариточки гарненькі. Відтепер їх три сестрички У сімейці невеличкій.

*****

Маргариточки водять таночок, На голівочці в кожній - віночок. Пишна гарна сім'я чималенька, Не сім'я, а родина дружненька.

Тож маргаритка дожила до холодів. Аж поки сніг покрів на неї не надів.

25.01.07 р. м. Городня

Яблуня

Серед двору яблуня стоїть І тривожно листям шелестить - На ній вітер яблучка шарпає І безжально з гілочок зриває.

Вже під яблунею сила їх - Яблучок зелених молодих. Гірко бідна яблуня зітхає, Яблучка до себе притискає.

Не настала зрілості пора, Надто ще зелена дітвора, Яблучка ще сонцем не зігріті І медовим соком не налиті.

> Довго їм до осені іти, Стигнуть, красуватись і рости. Врятувати яблуня їх хоче, «Не скоряйтесь вітрові», - шепоче.

Хай не пропадає труд її, Хай дає вона багаті врожаї. Попри все сама Природа-мати Допоможе труднощі здолати.

> Сподіватись маємо на те -Яблучко достигне золоте, Не одне, а яблучок доволі, Щоб не переводились ніколи.

27.07.07 р. м. Городня

Неабиякі гарбузи

Гарбузи ростуть в городі, Диво з них одне, та й годі! Їх зросло всього чотири. Але важать наче гирі.

> Не якісь - п'ятипудові. Помаранчеві чудові Сяють гарбузи в городі. Диво з них одне, та й годі!

Не родило ще таких - Велетенських і рудих, Розрослись на пів-городу, Прославляючи природу.

Бо то сонечко ясненьке Разом з дощиком рясненьким I з земелькою пухкою, I з цілющою росою

Добре дбали про насіння, - Молоденьке гарбузиння, Щоб цвіли і розростались Доки силоньки набрались.

Хоч на ярмарок вези Велетенські гарбузи, Мабуть так-таки прийдеться, Якщо віз для них знайдеться.

Тож шануйтесь, гарбузове, Помаранчевий панове, І завдячуйте природі. Ми ж з'їмо вас при нагоді.

25.08.07 p.

м. Городня, садиба Федосенко М.Ф

Чубчик золотий

Зацвіла черемха та в моїм саду, На зустріч з Іванком більше не піду. Хоч він і веселий, хлопець, хоч куди, Тільки, як на той гріх, чуб надто рудий.

Подруги вмовляють – ну й що, що рудий, Сяє чуб на сонці, наче золотий. Чом дарма журитись, долю відпускать? Як її прогавиш, щастя не видать.

Дівчина Наталка аж сохне за ним, Хоче бути в парі з Іванком твоїм. Влюбить в себе хлопця, а ти – прощавай. Тож дивись, Наталці волі не давай.

> Зацвіла черемха у моїм саду, На зустріч з Іванком, я таки піду. Хлопець він веселий, зовсім не рудий, Сяє то на сонці чубчик золотий.

Смотрю на мир открытыми глазами. Спешу за горизонт за чудесами.

Т.Кржеминская

День соткан, вот уже грядёт, За днем и жизнь моя идёт. Как радостно мне сознавать, Что жить могу я продолжать.

> Я утром Богу помолюсь, И в жизни дня как растворюсь, Но с ощущеньем Бытия -Вот ночь, вот день, а вот и я.

Тамара Кржеминская

Отчий дом

Хоть постарел наш милый дом, Но так тепло, уютно в нём, Здесь вьётся из трубы дымок, Здесь отчий дом – родной порог.

Так повелось давным-давно — На крыше аист вьёт гнездо И каждый год сюда летит, Потомство аистов растит.

Я возвратился в дом родной, Где жили мы семьей большой. Теперь грустит наш старый дом, Не слышно смеха больше в нём.

> Все разлетелись, кто куда, Как аистята из гнезда, Но сохранили навсегда Тепло родного очага.

Белеет скатерть на столе, Всё так герань цветет в горшке, Всё так же в маминых глазах Блестит от радости слеза.

Вот папин выцветший портрет, – С войны уж папы с нами нет, Но память и любовь храним, Склоняясь в пояс перед ним.

Приветствую наш милый дом, Берёзу нашу под окном, Целую мамины глаза, Крестясь, молюсь на образа.

Заздравную я пью до дна За дом, берёзу у окна, За маму добрую мою, За нашу дружную семью.

06.05 г.

Пусть всё будет так, как будет

Ноет сердце ретивое, Убивается за ним. Я лишилась сна, покоя, С милым разлучась своим.

> Плачет белая береза, Плачет горькая полынь. Ни к чему мне эти слёзы, Сердце глупое, остынь!

Стонет чуткая гитара, Про разлуку говорит: "Он тебе совсем не пара", – То и дело всё твердит.

Пусть всё будет так, как будет: С глаз долой и с сердца вон! Если он меня забудет, Значит, просто пустозвон.

И жалеть о нем не стоит, И на части сердце рвать. Песня сердце успокоит, Грусть поможет разогнать. 2008 г.

Сохрани мной придуманный рай

Я прижалась к земле и лежу, В бесконечное небо гляжу, Я своим предаюся мечтам — Как блаженствуют Ангелы там?

Мне милее всего рай земной, Может быть он придуманный мной. Этот рай только мой, только твой, В нём, как в жизни, я рядом с тобой.

Не попутно – мы рядом идём, Не случайно вошли в общий дом. Разве могут так Ангелы жить, Разве могут они так любить?

Нет, не нужен мне Ангелов рай! Я мечтаю о чём? Угадай! Всё о том, чтобы их попросить Жизнь земную для на сохранить.

Беспрестанно молитву твержу, Жизнь земную себе закажу — Не блаженство — богатство воздай — Сохрани мной задуманный рай.

Почесна справа

Мама іграшку купила -Заводну автомашину Не абияку - пожежну, Червоненьку, як належно.

> Із драбиною на спині, Зверху мигавки є сині, Сяє фарбою, мигтить, Хоч сідай і зразу їдь.

Каже Петрик мамі радо: «Буду водієм, як тато, На машині швидко мчати, Із вогню людей спасати».

«Це - почесна, синку, справа, Потребує сильних, вправних, Щиросердних, небайдужих До біди людської, мужніх.

Водієм як хочеш стати, Треба сили набирати». Петрик мамі відповів: «Кашу всю сьогодні з "їв».

> Мама каже: «Дорогенький, Мій пожежнику маленький, Чубчик ніжно розтріпала, -Швидше підростай» - Сказала.

Пожінспектор на селі

Підготовка до зими -Пожінспектор на селі Перевірить всю сільраду, Чи приведені до ладу

> Школи, ферми і лікарні, Пожмашинн. клуби, стайні, Як працює ПеСеО, Щоб пожежі не було.

Перевірить димоходи, А чи є громовідводи, Запобіжні заходи, Для гасіння засоби.

> Далі приписи складає: Хто за що відповідає, Щоб господа, кожна хата Реманент пожежний мала.

Щит пожежний треба мати, Де були б відро й лопата, Бочка, ящик із піском, Ще багор, залізний лом.

Пожінспектор інструктує, Бо його усе турбує: Як скотину припинати, Що для цього треба мати,

Й електричні проводи Ізольовані б були, Вогнегасники усі, Щоб заряджені як слід.

I стояли не в коморі, А були напоготові У відведених місцях, На машинах і щитах.

Залишилось ще питання -Це - учбове тренування. Залунала враз «тривога», Це - практична допомога,

Особовий склад готовий До вогненного двобою. Як зачули цю «тривогу», Кинулись на допомогу:

Чітко знають на селі, Хто повинен що нести, Хто лопати, хто ломи, Відра, вили в хід пішли.

> Щоб пожежу загасити, Треба дружно всім робити, Бо не кожен раз пожежна Їде вчасно на пожежу:

То зв'язку в селі немає, Через що і потерпає Від пожежі все село, То немає ПеСеО,

> Чи машина без бензину У лиху таку годину. Закінчились тренування, Вирішені всі питання.

Пожінспектор каже чинно: «Працювали всі відмінно». Пожінспектор від'їжджає, Він тепер напевне знає,

Як пожежники на чатах, То пожежі не бувати. Краще далі від біди, Й попередити її.

Тож виконуйте належно Правила протипожежні!

На Козу сподіватися – до хиб не вдаватися

Розумниця - Коза Сіренька. Манірна трохи і жвавенька. Як східний календар трактує, Від негараздів порятує.

Вона прочуд гармонійна І винахідлива, і емоційна До нас зібралась завітати. Щоб рік увесь хазяйнувати.

Знак Сонця Сіру освітив, Золоторунною зробив Прийде Золоторунна з миром І правитиме усім миром.

> За всіх все вирішить Сіренька, За всіх подбає дорогенька. І внутрішні, і міжнародні Стосунки будуть благородні.

Хоч трохи ризикована вона, Та знає міри й кризи уника, Тож буде стан економічний Консервативно-політичний.

> Ось дисципліна може хибувати, Тому Козі не можна довіряти. Та й будь чиїсь-то обіцянки - Дипломатичні забаганки

I примхи вередливої Кози, То можуть до небажаного призвести. Якщо задумаєте залицятись, Не поспішайте їй звірятись, Бо ненав'язлива і романтична, Коза бува й егоїстична. Коза уперта і гаряча, То будьте з нею ще й обачні.

Не опектися щоб і не згоріти, Собою треба володіти. Як не додержуватись правил, Коза не допоможе в справі.

> На розсуд року покладаюсь І побажаннями проймаюсь: Козу за казочку сприймати, Корисне не завадить перейняти.

Та глузду зовсім не втрачати І розуму в Кози не позичати - Надії на Козу слабенькі, Коли думки і розум - коротенькі.

За прямоту мою пробачте, Але якщо Ви необачні, Або без талану, без вдачі, Не допоможуть якості козячі.

01.03 p.

Ніхто. Сон.

Вона, була, мов нежива, Мов із туману вийшла: Напіврозплетена коса І очі дивовижні.

Ті очі сяйвом мерехтять, Як зорі вечорові, Щось мовити немов хотять, Вщент сповнені любові.

"Хто ти і звідки?" - я спитав. Вона ледь усміхнулась. Туман розсіявся, розтав, І діва стрепенулась.

"Я так... Ніхто, видіння я",-Ледь чутно проказала. "Лише у сни приходжу я, У ті, що загадала.

Мені в уяві якось ти Непроханий з'явився Твій образ виник з темноти І сяйвом озорився

> Тоді я увійшла в твій сон, Химерний і бездумний, Легкий, як хмарка, як шифон, Щасливий і безжурний.

Я, зачарований, стояв, Не мав сказати й слова, Отямившись, поцілував Цю дівчину казкову. Солодкий сон, жагуча мить! - Вона відповідає. Душа зривається, летить, Душа моя кохає.

"Моя Ніхто", - їй шепочу, А сон геть відлітає, "Вернись до мене!" - їй кричу, Але її немає.

Миттєвості солодкий щем У серці залишився. Повіки стулюю ще... ще... Але я вже збудився.

Вона збулась! Ніхто моя! Хоча й душі не мала, Але так само, як і я, Вві сні мене кохала.

Червень 2007р. м. Городня.

Сни

Лабіринтами блукаю снів. То вслухаюся в музику, спів, То вбираюсь в новеньке вбрання, То без сліду іду навмання.

> Мов на крилах, у небо лечу, А то плачу, а то регочу; Бачу синяву чистих небес, Небокрай в грізних хмарах увесь.

Ось немовби на дворі весна, А я - Мавка, гарненька лісна, На голівці серпанок ясний. Зорепад з неба сипле рясний.

Міст дірявий, хиткий на біду Стрівся знову мені на шляху Я знесилено мостом бреду І шукаю дорогу тверду.

То артистка я звісна усім, Кінозірка чарівна й між тим Героїня романів гучних Драматичних, трагічних, бучних.

> Невгамовна уява моя Творить сни, незбагненні, як я: Романтичні ,безжурні, легкі, А, буває, химерні, важкі.

Прогоню сни - видіння лихі, Що верзуться мені за гріхи, Осеню себе тричі хрестом Й заспокійливим втішуся сном.

07.07р м.Городня

Згадка про маленьку подорож

Років з шість чи сім мені було. З мамою ми їхали в село. Я біжу за мамою, стрибаю По пилюці польовій ступаю.

Польова стежина ген-ген в'ється, 3 неба пісня жайворонка ллється. Хоч спекотно - треба поспішати. Обзивається до мене мати:

"Донечко, вже близько залізниця, Біля неї - чистая криниця. Нап'ємось води і легко стане, Спрага мучити нас перестане.

Обмаль часу, треба поспішати, Потяг має скоро вирушати". Я радію: потягом, бач, їду! І від втоми не лишилось сліду.

Ще гучніше серце калатає І щасливо, весело співає. До рідні ми їдемо сьогодні У село Ваганичі з Городні.

Там зелені луки, пасовиська І садиба панська дуже близько, Що з часів далеких залишалась, Але панських розкошів лишилась.

Парк старий і озеро велике, А птахів - сила-силенна диких! Чаплі, чорногузи на болоті, Бусли ще гніздяться у господі. Їхати ми мали з півгодини, Вибрались з вагону за хвилину. Далі шлях болотом пролягає, І луги - наскільки зір сягає.

Більш за все мене завжди лякає, Як сичить болото і зітхає. Мама враз на купину ступила, Твань зелена ноги обліпила.

Я боюся йти і ледь не плачу, Бо болотові й кінця не бачу. Розпустила рюмси: "Я боюся, А якщо в болоті утоплюся".

Стала стойма і ніяк не зрушу. Мама каже: "Щось робити мушу. Донечко постій, а я піду, Може стежечку тверду знайду".

З купини на купину стрибає, Згодом вже й до мене повертає, Швидко на запліччя посадила, Раз, удруге сторожко ступила...

Потім гоп - і на тверду доріжку, Так, щоб я не замочила ніжки, На зелений килим опускає, Лагідно до мене промовляє:

"От і все, даремно ти злякалась, Я ж ніскілечки не переймалась, Бо довгенько стежку цю вивчаю, Добре, як п'ять пальців її знаю".

Ніжки топчуть запашну травицю, Під ногами хлюпає водиця, Пахне квітами і лепехою, Очерет шумить над головою.

> Ось почулось - коні заіржали, Вид очам відкрився небувалий -Там на пагорбі село велике, Променями сонечка залите.

До села дерева поспішають, Крони їхні до небес сягають. Чутно здалеку їх гомін з вітром, Що сплітається з пташиним співом.

Стежка нас у тінь дерев виводить, Шлях далекий до кінця підходить, 3-за дерев вже й дім шкільний виднівся, Вікнами на вулицю дивився.

Тітка мешкає у школі, вчителює, Односельці тітоньку шанують, Тож на цьому подорож скінчилась, Тільки згадка в серці залишилась.

серпень 2007року м. Городня

Улюблена картина

Я дивлюся на картину, 3 нею в синь небесну лину. Ось я всілась на хмарину, Наче на м'яку перину.

> Десь внизу блищить озерце, Схоже на прозоре скельце, Небо в нього задивилось Як у дзеркалі відбилось.

Біля озера - берізки, Мов би справжні танцюристки, В танці весело кружляють, Віття догори здіймають.

> Ліс видніється довкола, Як жива, трава шовкова, Білі квіточки, жовтенькі, Невиразні і дрібненькі.

Вже на всім печать осіння, Ледь помітна, як видіння: На березових листочках І на тінях у ставочку.

I в хмаринках, і в повітрі - Всюди осені палітра. Вже відчутна прохолода, Тихо дихає природа.

3 хмари в крісло я спустилась, На картину все дивилась, Милувалася тихенько, Фантазуючи легенько.

30.08.07 р. м. Городня

Дуб

Могутній дуб розкинув свою крону І не схитнеться, хоч як вітер не буяє. Молюсь на нього, наче на ікону, За те, що горду голівоньку не схиляє.

Над ним гуляють віхоли і бурі, Коріння підмиває весняна водиця, А дні бувають сонячні й похмурі, Та він упевнено стоїть твердий, як криця.

Його тримає родове коріння, Що міцно проросло у рідну землю – мати, Щоби нове зростити покоління І ним свій мудрий рід віками прославляти.

> У небо задивився дуб високий І тихо з листячком зеленим розмовляє. Та думу про прекрасний світ широкий Могутній він, нескорений, для нас складає.

30.08.07року м.Городня

Айстри

Айстри сліпучо красиві.-Білі, червоні та сині, Поруч - рожеві махрові, пишні, ясні пурпурові.

> Квітнуть в садочку улітку, Сяють, немов у віночку Я навесні їх саджала, Пестила і поливала.

А у моєї сусідки Квітнуть цнотливі нагідки, Флокси, троянди, гвоздики. Квіточок вибір великий.

Ще й чорнобривці й жоржини, Лілії - білі перлини. Світле подвір'я, барвисте, Сонцем сіє золотистим.

Маю і я красно жити. Мрію й собі посадити Квіточок різних багато, Тільки б весни знов діждати.

5.09.07 року м. Городня *****

Я наче на світ народилась - В мені господарка зродилась. До цього жила-відживала, Не мріяла, не планувала.

До всього тепер маю діло, Неначе літаю на крилах. У всьому вагома приичина - Я знову кохана дружина.

Охоче усе пороблю, У квіти садибу вберу, Ошатні обнови прядбаю -Бажання до всього ж бо маю.

Така в мене сила вселилась, Я наче на світ народилась. До цього ж таки спричинилось Оте, що я з щастям зустрілась.

12.09.07р м.Городня

Сьогодні я печу млинці

Сьогодні я печу млинці, І радість сяє на лиці. А досі скільки не пекла, То сліз немало пролила.

То злипнуться, то підгорять, На сковорідці аж димлять, Товсті бувають та тонкі, Коли ж – бліді якісь, гливкі.

На борошно грішу, бува, Сковорода, бач, не така. Скоріш невдаха я сама, Чи тями у мене нема.

Допитуюсь у друзів, як..? Вони роз'яснюють: отак..! Старанно все «отак» чаклую, Але даремно час марную.

Сьогодні ж все, як у людей, Млинці смачні, хоч клич гостей: І рум'яненькі, і м'які, Солодкі, білі і пухкі.

> Спитаєте у мене що? Що сталося і через що Невимовно смачні млинці, І радість сяє на лиці?

Ось таємниці весь ефект Я вам зізнаюсь «тет-а-тет», За щирість сказане сприйміть, Як раджу вам, так і робіть.

А тонкощі і сенс такі: Не будьте надто вже скупі. Яєць побільше, молока І масла доброго з вершка

Повільно в борошно додайте, Ретельно все оте змішайте І на помірному вогні, На змащеній сковороді

Млинці улюблені печіть. Пораду ще одну прийміть: Вкладайте крихточку душі, І справа вийде до душі.

Що побажать до того? – Бажаю вам смачного!

8.02.07p.

м. Городня

Осіння замальовка

Я бачу, як в'яне природа, На неї чатує негода. Дощі і поривчастий вітер Зривають листочки із квіток.

> Вже сальвії цвіт догоряє, І айстра голівку схиляє, Майори, стрункі якось зм'якли, І шапки на них дещо зблякли.

Ще флокси потроху синіють, Зате чорнобривці яріють. То й я не збираюсь тужити - Природа стійка, буде жити.

Мигтить бархатиста жоржина, Вся світиться ніжна калина, Ось-ось зацвіте хризантема - Осіння стійка королева.

На все ϵ свій час і година, Природа - всьому господиня. Вона збереже все, як мати, Земля знов почне розквітати.

вересень 2007 року м. Городня

Веселки

На півнеба Веселка сягнула, Перевеслом яскравим сяйнула, Виграє проти сонця барвисто, Сяє, мов з діаманту намисто.

Стоїмо, зачаровані нею. Що за диво висить над землею? А вона яскравіше ще сяє І все далі і далі ступає.

Ось і друга вже поруч з'явилась, Від гри дощика з сонцем зродилась. Дві веселки - небесні сестрички Кольорові нагадують стрічки.

Небо, хмарне, неначе в віночку, Дощик ллється на землю, як з бочки, Та враз визирнув сонця окраєць, Стих і крапель нестриманий танець.

Як пішли ми повільно додому, Зникли й райдуги з неба потому Сонце вкрало веселки чарівні І небесні видіння ті дивні

"Що за знак?" - неймовірно здивились,"Аж дві райдуги в небі з'явились".
То ж подвійного щастя нам зичуть,
А ще - вірне кохання накличуть

18.09.07р. м. Городня

Осінні Фантазії

Осінні думи, ледь журливі, Як лист осиковий, тремтливі. Вони далеко десь літають, Минуле літо споминають.

Про літо думи швидко зникли,-До ностальгії ми не звикли. Осінні клопоти невдовзі Достануть на самім порозі.

Фрагменти, явища, сюжети, Осінньої пори прикмети Спостерігаю у природі, Й вони стають мені в нагоді.

Про них куплети я складаю, Фантазію свою вплітаю, У світ природи поринаю І подумки з ним розмовляю.

На дворі тихе надвечір'я, Останній промінь йде з подвір'я. Аж ось вертушка пролетіла, На лист, іще зелений, сіла.

> Вчепилася в листок - й не з місця, Знайшла свій прихисток під листям. Вертуха мабуть десь латала, Тепер спокійно задрімала.

Летить легенька павутина, Й перечепилась на дротину. Кудись-то павучок зібрався, Політ раптово обірвався. Синички всілись на паркані, В сорочечка жовтенькі вбрані. Меткі, співучі і цікаві, Щось жваво, гучно виясняли.

Враз блискавично десь поділись, Як у повітрі розчинились, Та їхні пісні на подвір'ї Іще дзвеніли в надвечір'ї.

Кінець 19.09.07р. м.Городня.

Диво природи

Непорозуміння вийшло - Зацвіла у жовтні вишня. Мабуть вишня помилилась, І суцвіттячка з'явились.

Квітнуть квіточки на вишні, Неабиякі, а пишні, Пустоцвітом зацвітають, Восени весну стрічають.

Літо "бабине" палає, Жовтий лист з дерев злітає, Тільки вишенька, нівроку, Спутала всі пори року.

> Квіточки до сонця тягне, 3 усієї сили прагне Квіти молоді зігріти, Від негоди захистити.

Поки сонечко ще гріє, Хай красунечка радіє, А як гріти перестане, То краса її зів'яне.

> Мабуть вишня відчуває, Що в природі все буває. Тож протистояти силі Нашій вишеньші несила.

1.10.07року м. Городня

*****

Метелик всівся, на калині, Гуде джміль, стиха, на жоржині. Вже змовкли гомін, спів пташиний, Знак вдалині ключ журавлиний.

> Дерева в золото вдяглися. Під ноги стелють жовте листя. У всьому тінь печалі скрита Прощання осені із літом.

2.10.07р.м. Городня

Неопалима Купина

Живе в віках легенда мила Про кущ, який горить і не згоряє. То – Купина Неопалима, Що радісно рожевоквітно сяє.

3 зеленим листям ясеневим Той зело-терен – кущ неопалимий, 3 суцвіттячком блідо-рожевим Велику силу має незбориму.

Хто й спробував цей кущ спалити, То він займався полум'ям зеленим І вмить згасав і починав яріти Суцвіттям осяйним неопаленим.

Це зело-диво поетичне Відображає долю України, Яка боролась героїчно, Нескорена ніким живе донині.

Її нищівно грабували, Витягували з неї усі жили. І мови рідної лишали Заброди різні, та, видать, несила.

Наш рідний край з часів тих давніх Нараз, зборовши злі ворожі сили, Здобув свободу в битвах славних, Під небом буйно зеленіє синім.

Неопалиме зілля зичне Щоліта тут рожево розквітає, Так і народ Вкраїни – вічний. Бо переводу, бач, йому немає. Сам образ Купини навічно Був втілений в ікону однойменну, Де Матір Божа з Сином символічно Те зілля проголошують священним.

Велика зірка восьмикутна, Осяяна подвійним світлом ясним, Складається із двох могутніх Чотирикутників зелено-красних,

> Зелений колір – кущ купини, Червоний – полум'я, що палить зілля; Воно ж стоїть неопалиме. І саме в тому суть повір'я.

Ікона – захисниця-Мати І від нещастя, лиха, від пожежі. То будьмо разом шанувати Скарби духовності святі, безмежні.

24.06.2007 м. Городня Т.В.Кржемінська

Служба -"01"

Світлофор попереджає І зеленим світлом сяє. Поважають й водії Рятувальну "01".

Ось пожежна мчить машина, Блима синіми очима, Поспішає: "Гу-гу-гу!" Щоб не згаяти часу.

Як зачули цю "тривогу", Уступили всі дорогу. Десь пожежа, люди в горі, Потребують допомоги.

Кожний зна громадянин, Що за служба "01". Треба знати, як належно, Правила протипожежні.

Щоб дорослі і малята Їх додержувались свято, Щоб пожеж не допускати, Треба їм запобігати.

жовтень 2002 року Т.Кржемінська "Іду на рать, іду на Ви" Так Святослав Великий казав, Коли ішов з дружиною на бій

Іду на "Ви" з вогнем.

Пожежник теж іде на бій 3 стихією лихою. Його веде у пекло командир Вперед безстрашно за собою.

> Вже розгортання бойове у дії, І техніка, й обладнання працюють, Пожежники всіх рангів, звань у ділі -Вогонь в квартирі житловій лютує.

Прокладені пожежні рукави, Водій подав нестримну воду, Пожежник шлях нелегкий подолав, Збива вогонь, що лізе вгору.

Драбина трьохколінна видвижна Сягнула на четвертий поверх, Пожежник швидко підібрався до вікна, 3 якого рветься дим і іскор сполох.

Не можна гаяти ані хвилини, Рятуючи житло і все що є у ньому, А може ще й життя людини, Не думаючі за життя своє.

> Жар, дим їдкий, туманять мозок, Нестерпно від безжального вогню. Пожежник-рятівник - це так не просто Здобути перемогу у вогненному бою.

Почесна місія, почесна ця робота І треба вистояти, вижити щоразу. Пожежник потребує і любові, і турботи, Щоб ні нужди, ні суму не зазнав ні разу

> Не забувайте, добрі люди, -Щораз пожежник йде на "Ви" з вогнем. Нехай у світі лиха і пожеж не буде, І щастя в дім заходить з кожним днем.

січень 2002 року Т.Кржемінська

До коханої

Ти – музика ніжна, тремтлива, Ти – сонячне сяйво, ти – диво, Моє ти єдине кохання, Ти радість моя і страждання.

> До тебе дороги не має, У спогадах марно блукаю, Минуле і досі тривожить, Надії оманливі множить...

Різдвяні святки

За вікном пейзаж зимовий, А в домівці дух святковий, Тепло, затишно, врочисто, Пахне хвоя смоляниста.

Ледь потріскують свічки, Духмяніють випічки. Святки! Ой Різдвяні святки! На столі святкові статки.

Перш за все – кутя пшенична, Ще й багата, ще й незвична – 3 маком, з медом солоденька, Їжа до куті смачненька:

> Борщ, гриби, узвар фруктовий, Холодець, пиріг медовий, Карасі, рулет, печеня, Поросятко запечене,

Гуска фарширована, Кролятина тушкована. "Коляд, коляд, колядниця, Добра з медом паляниця..."

> То колядники співають, 3 Новим Роком всіх вітають. Так з давен вже повелися І в народі збереглися

Ці традиції прекрасні І, як зірочки, незгасні, Де обряди поважають І Ісуса величають.

Новорічна ніч – магічна, Щедрий Вечір – символічний, Щедрі Небеса відкриті Для прохання і молитви.

Люди Небеса благають, У молитвах замовляють Мир, здоров'я, сподівання, Заповітні побажання.

> Очищають душу грішну, Привертають долю втішну, Насолоджуються святом, Зичать шастя всім багато.

13 січня 2019 року

Паливні проблеми

Покірно чекатиму знову зими Вона, хоч-не-хоч, та все прийде. Натішусь красою цієї пори, Боротиму холод, як вийде.

Тарифи високі, а статки малі, В помешканні холод добрячий, Самим кожухом не нагрієш душі, Та дарма – народ ми терплячий.

Хіба, що субсидії виручать нас, На них теж надія непевна, Бо дорого коштує імпортний газ, На транші чекати даремно.

> Великий в країна вугільний запас Й блакитного газу чимало, Та всі ці запаси зовсім не про нас, Хоча б для панів вистачало.

Згадаймо, чим бідні топили колись — Солома, сміття, що прийдеться, — Тепер, як в Європу усі подались, Знов тим же топить доведеться.

Котли, груби, печі роззявили пащі, На паливо коштів немає, Пани відібрали здобутки всі наші, Народ через те потерпає.

Вже сунуть зимові сніги, холоди, Я зиму покірно чекаю. Як кажуть в народі "Крути-не-крути" А все таки вижити маю.

Неминучість...

Затримався лист на тополі, Пожовклий, пожухлий доволі, За гілку триматись не сила, Життя його зовсім зносило.

Ще ясному сонцю радіє, Плекає непевну надію... Не хоче ніяк зрозуміти – Не зможе він знов зеленіти.

От гілочка знов розів'ється, Як соку з землиці нап'ється, Шумітиме лист молоденький, Листочок міцний, зелененький.

> Ось холодом раптом війнуло, Листочка із гілочки здуло. Дивлюсь на гнітючу картину, Як схожий цей лист на людину.

Як термін життєвий збігає, Ніколи назад не вертає. Не треба серденька проймати, Що Богом дано – те приймати.

Клоун – витівник

Я сміюся, ха-ха-ха! Хай радіє дітвора. Я сміюся хи-хи-хи! Хай радіють дітлахи.

> На ялинці всіх смішу, Хоч на ниточці вишу. Я – клоун витівник, Сумувати я не звик.

Я кумедний, бо ротатий, Ніс червоний, ще й кирпатий, У очах смішинки Жарти сіють, веселинки.

> Мене кличуть Тишка, Я руденький трішки, Ще й веснянки на лиці, На підтяжечці штанці,

Червоний ковпачок, Строкатий піджачок, Сорочечка – манишка – Ваш вірний клоун – Тишка.

> Ну й що, що я смішливий, Зате не вередливий, Не мстивий, не злобливий, У дружбі не зрадливий.

Багато друзів маю І діток розважаю, Дорослих веселю, Смішинки роздаю.

Ха-ха-ха, хи-хи-хи! Хай радіють дітлахи. З Новим Роком всіх вітаю І гараздів всім бажаю.

Клоун Тишка

Замовляння Чудотворцю Миколаю

Чудотворцю Миколаю! Дуже я тебе прохаю -На прохання відгукнися, На дарунки не скупися.

> Я прошу не забагато: Хай теплом стрічає хата, Страви на столі парують, Залюбки їх всі смакують.

Щоб добро перемагало, Негараздів не бувало, Щоб усі були щасливі, Рік за роком багатіли.

> Хай дитячий сміх дзвенить, Утішає, веселить. Дітям принеси в дарунок Свій найкращий подарунок.

Щоб лелеки прилітали І оселю захищали, Вишиванки щоб ясніли, Пишно маками рясніли.

А народна щоб скарбниця Невичерпна, як криниця, Мудрість, щедрість виражала, Україну прославляла.

Миколая ж величаймо І надію покладаймо, Щоб послав він мир Землі, Щоб настав кінець війні,

Щоб у Світі визнавали Україну, шанували, Щоб нікому не вклонялась, Розцвітала, шанувалась,

Щоб, як рідна мати, дбала За народ і захищала. З святом світлим всіх вітаймо, Миколая величаймо!

Грудень 2018 р. Т.В.Кржемінська, м. Городня

До Суходола Ю.П. Самодіяльного городнянського поета. Відгук.

Бентежну душу серце чує, Вона стривожила мене, Вона співає і віршує, А то, як блискавка, сяйне.

> Ліричну душу Вашу взріла, Немов би то Еол заграв, Немов Амур послав ті стріли І ними серце пронизав.

Тож щастя ϵ , і щастя буде. Воно серед людей живе. Нехай плекають його люди, Нехай воно, як мак, цвіте.

Мені віршами нагадали Про те, що й я була щаслива, Як палко і мене кохали, І як душа моя бриніла.

Страждання, зраду, радість, сльози — Усе я звідала до краю. Як повернуть любов і грози? Ніщо не вернеться... Я знаю.

А щастя ϵ , і щастя буде, Воно не обійшло й мене. Нехай воно живе між люди, Нехай воно, як мак, цвіте.

Травень 2018 року 3 вдячністю Т.В.Кржемінська м. Городня

Гороскоп – маленька втіха Доведе, бува до лиха Т. Кржемінська

Гороскопна Свинка

Свинку кличуть Машка, Машка – Неумивашка, Зранку не умилась, А до столу всілась.

> На стіл ноги вклала, Себе вихваляла: "Я тепер не хрюшка – пані В золотистому жупані.

Мене наряджають, Корону вдягають. Я тепер цариця, Маю тим гордиться.

> Із хліва та у палати, Щоб у світі царювати. Щодо райдужних прогнозів: Будуть віхоли, морози,

Влітку ж – сонце, хмари, зливи, Зеленітимуть і ниви. Депутати мають знати – Мізки буду їм вправляти,

> Усім миром керувати, Панувати, жирувати, Усе свинство захищати Та плодити, умножати.

А як тільки рік минеться, Повертатись доведеться До хліва і до корита..." Свинка бідкалась неумита.

> Міри ж бо Свиня немає, А народ? Нехай чекає... Гороскоп напевно знає, Що Свиня чинити має.

PS

Бач Свиня того не знала, Що заб'ють її на сало.

Городня. 2019р.

Перше літо в Городні

Ось і минуло перше літо Мого перебування у Городні, Скажу відверто і відкрито - Сумую я за ним сьогодні.

Як сподівалась, так й сбулося, - Воно було щасливим і прекрасним. Я чула пісень стоголосся, Я милувалась сонцем, раннім ясним.

Я .дихала повітрям свіжим, Спостерігала, як ростуть рослини; Які в цвіту нарциси ніжні. Тюльпани, лілії і цвіт калини.

> Я працювала, клопоталась, І мала це життя за вічне свято, За що не бралась, все вдавалось, Бо бралась неабияк, а завзято.

Я в променях любові квітла, За що подяка Богові велика І подрузі, яка привітна, Постійним піклуванням чоловіка.

> На осінь літо повернуло, Птахи в краї заморські відлітають, Ось першим холодом війнуло, І квіти поступово відцвітають.

Вже завтра жде мене дорога, Я їду з чоловіком зимувати До міста іншого й порога. Щоб літо у Городні знов стрічати.

Синій зошит

Записую все з зошит синій, А він мені допомагає Мережу неслухняні рими, А зошит думку підганяє.

> Веселий зошит і дотепний, На мене він не нарікає За те, що вірш мій недотепний Ще й часом нескладний буває.

Черкаю я рядки безжально, Вишукуючи склад потрібний. А іноді, кажу буквально, - До шукачів перлин подібна.

Тоді мій зошит - неохайний, І в тому поетеса винна, -Формуючи свій вірш звичайний, Бува прискіплйво-сумлінна.

Стає мій зошит у пригоді, Надаючи свої сторінки, Коли, буває, при нагоді, Пишу натхненний вірш, смішинки.

> Він зберігає таємниці, Охороняє задум творчий, Збирає їх, як до скарбниці. Я з ним спілкуюся охоче.

Себе і зошита хваливши, Поставлю крапку я на цьому, Краплини правди не розливши, Віршую знов, ото й по всьому.

3.10.07 року м, Городня

Я оживлю стихов куплеты

Мне как-то муж сказал: "Тамара, ты - версификатор". А это значит, я — Лишь стихоплётный провокатор.

И в этом смысл таков: "В стихах поэзией не пахнет, Пустые рифмы в них, От них поэзия зачахнет.

Так соберись, дружок! Твоя натура, романтична, Вдобавок ко всему, Душа - тонка и поэтична.

> Оттуда черпай, знай, Тот слог поэзии прекрасный, Что сделает твой труд Осмысленным и ненапрасным",

Закончил речь свою: "Все выйдет у тебя, я знаю". Улыбкой озарясь: "Стать поэтессой пожелаю".

А я ему в ответ:
"Я благодарна за советы,
Во мне обиды нет,
Я оживлю стихов куплеты".

Январь 2007 года Т. Кржеминская г. Сумы ****

Тихо плачет берёза, Льются светлые слёзы-Сок прозрачный сочится, Как у раненой птицы.

> Кровь горячая льётся. Сердце бешено бьётся. Плоть, едва ли живая, В той борьбе оживает,

Что для жизни ей силу На века возродила. Зло наказанным будет, И виновных осудят.

Тот, кто ранил берёзу - Вызвал горе и слёзы. Птице грудь прострелил - Сам себя осудил

На укор и презренье Без пощады, прощенья. Только Бог один знает, Как за грех покарает.

Т. Кржеминская г.Сумы

Поплавочек - поплавок

Туман над озером растаял, О чем-то шепчется камыш, И нега в воздухе такая, И на сердце такая тишь.

> Смотрю на поплавок с надеждой, Он замер, даже ни гу-гу. К нему я обращаюсь нежно, Прошу умильно, как могу:

Поплавочек, поплавок, Шевелись и не ленись, Знак подай-ка мне дружок, Если клюнет, окунись.

> А рыба рядом хороводит, А то всплеснется, вдруг, резвясь, Меня как будто за нос водит И уплывает прочь, косясь.

Но вот внезапно замечаю – Нырнул под воду поплавок. Ура! – Я рыбку подсекаю. Судак попался на крючок!

> Поплавочек, поплавок, Умоляю – потрудись, Удружи ещё разок, Если клюнет, окунись.

Уж на траву роса ложится, Лягушек стройный хор звучит, Вдруг где-то встрепенётся птица, Потом всё стихло и молчит. Кувшинки чашечки закрыли, Садится солнце за лесок. Мы удочки свои сложили, И отдыхает поплавок.

Поплавочек, поплавок, Нанырялся за денёк, Рыбу не вместил садок. Что за чудо поплавок!

07.2004 Т.Кржеминская

Служба -"01"

Світлофор попереджає І зеленим світлом сяє. Поважають й водії Рятувальну "01".

Ось пожежна мчить машина, Блима синіми очима, Поспішає: "Гу-гу-гу!" Щоб не згаяти часу.

Як зачули цю "тривогу", Уступили всі дорогу. Десь пожежа, люди в горі, Потребують допомоги.

Кожний зна громадянин, Що за служба "01". Треба знати, як належно, Правила протипожежні.

Щоб дорослі і малята Їх додержувались свято, Щоб пожеж не допускати, Треба їм запобігати.

жовтень 2002 року Т.Кржемінська

Учнівський город на підвіконні

Хоч зима ще шаленіє, Підвіконня сонце гріє. В ящиках на підвіконні Овочі ростуть городні, Зеленіють, як в городі Дивина якась та й годі!

> Вихователька подбала, В ящики землі набрала, З дітьми пушила, здобряла, Цибулиночки саджала.

Радо сяють оченята І саджають рученята Першокласники старались, Про цибульку турбувались.

> Та за нею добре дбали, Землю рясно поливали. Цибулинки ж проростають, Швидко пагони пускають.

Сонечко рослинки гріє, Тож цибулька зеленіє. Цибулиння вже високе, Із землі набралось соку.

Можна вже його зрізати, В їжу класти, куштувати У борщі, салаті, з салом Смакота й користь чимала.

Цибулина, як приправа, Хазяйнує в різних стравах, Бо у кожній цибулині Є багато вітамінів. Всім подякуймо красненько За цибульку зелененьку, Що росте не на природі, А в учнівському городі.

Суп смачний приготували, Цибулиночку поклали Тож смакуйте, любі діти, Щоб скоріш рости, міцніти.

Городня. 2019р.

Символ миру

"А де моя мама?"-Питає Мілана Очима ясними, Вустами сумними.

> "На небі матуся,"-Сказала бабуся. "Он зірочка сяе, То мама вітає

Міланку маленьку Дитинку рідненьку", - Бабуся зітхає І сльози ковтає.

Донбас ще палає, Народ потерпає. Навіщо ці жертви? Чому мають мерти?

Ворожим снарядом Накрило хатинку, Собою закрила Матуся дитинку,

> Її врятувала, Життям і наклала. Маленька Мілана Отримала рану –

Розтрощену ніжку Міланочка — в ліжку. Її лікували, Прооперували,

До ніжки дитини Протез підібрали. Загоїлась рана, Здорова Мілана –

Її змалювали, Зфотографували, Цей образ за Символ В народі сприйняли.

> Живи Символ Миру, Надії і віри – Донбас в Україні – У рідній родині.

Вкраїнонька — мати За всіх буде дбати, Під стягом Держави Для миру єднати.